

משניות

סדר נשים

על פי מהדורות הרב דוד אלטראאס ז"ל
שהודפס בשנת ה'תק"ע בעיר פיסא

פה ירושלים י"א
שנת שלום בין איש לאשתו לפ"ק

הוצאת חטף-סגול

2024

הובא לדפוס באמצעות EXTEF ע"י שמעון מונטגיו

תפלת ר' נחניא בן הקנה שחייב לאומרה כל הנכנס לבית המדרש ללימוד
יהי רצון מלפניך יי' אללה שלא יארע דבר תקללה על ידי ולא אכשל
בךבר הילכה וישמחו בי חבירי ולא אומר על טהור טמא ולא על
טמא טהור ולא על מתר אסור ולא על אסור מתר ולא יכשלו חבירי

בךבר הילכה ואש mach בם:

והאר"ז שיקל היה אומר אחר תפלת זו שני פסוקים אלו

כ כי יתן חכמה מפי דעת ותבוננה:

כל עיני ואביטה נפלאות מתוצרתך:

קודם הלימוד

כתוב בספר תוצאות חיים כשפוחה הספר למדוד בו יאמר
הנני רוצה למדוד כדי שיביאני תלמוד זה לידי מעשה ולידי מדות
ישרות ולידי ידעת התורה והרני עושה לשם ייחוד קדשא בריך
הוא ושביגתיה בךhilו ורוחמו ויהי נועם יהזה אלהינו עליינו ומעשיה
ידינו כוננה עליינו ומעשה ידינו כוננהו:

משניות סדר נשים

יש בו ז' מסכתות וזהו סדרון
א יבמות י' פרקים. ב כתובות יג פרקים. ג קדושין
יב פרקים. ד גיטין ט פרקים. ה סוטה ט פרקים. ו נדרים
יא פרקים. ז נזיר ט פרקים.
בין הכל ע"א פרקים:

אבל כפי סדר תוספת يوم טוב כך הוא
יבמות. כתובות. נדרים. נזיר. סוטה. גיטין. קדושין
אבל הר"ם סייד גיטין אחר נזיר
ואלו ואלו דברי אלהים חיים:

מסכת יבמות

יום יוד

פרק א

חמש עשרה נשים פוטרות צורותיהן. וצרות צורתיהן.
מן החקילה ומן היבום עד סוף העולם. ואלו הן:
בתו. ובת בתו. ובת בנו. בת אשתו. ובת בנה. ובת בתה.
חמותו. ואם חמותו. ואם חמיו. אחותו מאמו. ואחות
אמו. ואחות אשתו. ואשת אחיו מאמו. ואשת אחיו של א-
חיה בעולמו. וכלהתו. הרי אלו פוטרות צורתיהן. וצרות
צורתיהן מן החקילה ומן היבום עד סוף העולם. ובכלו-
אם מתו. או מתנו. או נתגרשו. או שנמצאו אילו-
צורותיהם מתרות. ואי אתה יכול לומר בחרות (ובאים
חמותו) ובאים חמיו. שנמצאו אילו-
או שם-
נו:

ב' כיצד פוטרות צורתיהן. היהתה בתו. או אחת מכל
העיריות האלו. נשואה לאחיו. ולן אשה אחרית ומית.
כשם שבתו פטורה. אך צرتה פטורה. הלכה צרת בתו.
ונשאת לאחיו השני. ולן אשה אחרית ומית. כשם שעשת
בתו פטורה. אך צרת צرتה פטורה. אפילו הן מאה.
ב' כיצד אם מתו צורותיהם מתרות. היהתה בתו או אחת מכל
העיריות האלו. נשואה לאחיו. ולן אשה אחרית. מיתה
בתו או נתגרשה. ולאחר מכן מת אחיו. צרתה מתרת. וכל
היכולת למאן ולא מיאנה. צרתה חולצת ולא מתקבמת:

^ג שיש עריות חמורות מלאו. מפני שנשואות לזרים
ערותיהם מתרות אמו ואשת אביו ואחות אביו אחותו
מאבו ואשת אחיו ואשת אחיו מאבו:

^ד בית שמאי מתרין הוצאות לאחים. ובית הלל אוסרין.
חלצו. בית שמאי פסולין מן הכהנה. ובית הלל מכשירין.
נתיבמו בית שמאי מכשירין. ובית הלל פסולין. אף על פי
שהלו (オスרין ואלו מתרין אלו) פסולין ואלו מכשירין.
לא נמנעו בית שמאי מלשא נשים מבית הלל. ולא בית
הלל מבית שמאי. כל הטהרות והטמאות שהו אלו
מטהרין ואלו מטמאין. לא נמנעו להיות עושין טהרות.
אלו על גבי אלו:

פרק ב

כיצד אשת אחיו שלא היה בעולמו. שני אחים ומת
אחד מהם. ונולד להם אח. ואחר כך יbam השני
את אשת אחיו ומת. הראשונה יוצאה משום צרתה. עשה בה
אחיו שלא היה בעולמו. והשנייה משום צרתה. עשה בה
מאמר ומית. שנייה חולצת ולא מתייבמת:

^ג שני אחים ומית אחד מהן. ויבם השני את אשת אחיו.
ואחר כך נולד להן אח ומית. הראשונה יוצאה משום
אשת אחיו שלא היה בעולמו. והשנייה משום צרתה.
עשה בה מאמר ומית. השנייה חולצת ולא מתייבמת. רבינו

שמעון אומר מיבם לאיזו מהן שירצחה או חולץ לאיזו מהן שירצחה:

כ' כלל אמרו ביבמה. כל שהיא אסורה אסור עשרה לא חולצת ולא מתיבמת (אסורה) אסור מצוה ו אסור קדושה חולצת ולא מתיבמת אחותה שהיא יבמתה חולצת או מתיבמת:

ג' אסור מצוה שנויות בדברי סופרים. אסור קדושה אלמנה לבן גדול. גרושה וחולזה לבן הדירות. ממזרת ונחינה לישראל. ובת ישראל לנtiny ומمزור:

ה' מי שיש לו אח מכל מקום. זוקק את אשת אחיו ליבום. ואחיו לכל דבר. חוץ ממי שיש לו מן השפחה וכן הנכירות. מי שיש לו בן מכל מקום. פוטר את אביו מן היבום. וחייב על מכתחו ועל קללותו. ובנו לכל דבר. חוץ ממי שיש לו מן השפחה וכן הנכירות:

ו' מי שקדש אחת משתי אחיות. ואינו יודע איזה מהן קדש. נתן גט לו וגט לו. מת ולך אח אחד. חולץ לשתייהן. והוא לו שניהם. אחד חולץ ואחד מיבם. קדמו ובנסו אין מוציאין מידם:

ז' שניהם שקדששו שתי אחיות. זה אינו יודע איזו קדש. וזה אינו יודע איזו קדש. זה נותן שני גטין. ומתו. לזה אח. זה חולץ לשתייהן. וזה חולץ

לשתחיּהוֹ. לזוֹה אַחֲדִי. ולוֹזָה שְׁנִים. הַיחִיד חֹלֵץ לְשַׁתְּחִיּוֹן. וְהַשְׁנִים אַחֲד חֹלֵץ. וְאַחֲד מִיבֶּס. קָדְמוֹ וּכְנָסֹוי. אֵין מַזְעִיאֵין מִידָּם. לזוֹה שְׁנִים ולוֹזָה שְׁנִים. אַחֲיוֹ שֶׁל זוֹה חֹלֵץ לְאַחֲתָה. מִידָּם. וְאַחֲיוֹ שֶׁל זוֹה חֹלֵץ לְאַחֲתָה. אַחֲיוֹ שֶׁל זוֹה מִיבֶּס חֹלֵצָתוֹ שֶׁל זוֹה. וְאַחֲיוֹ שֶׁל זוֹה מִיבֶּס חֹלֵצָתוֹ שֶׁל זוֹה. קָדְמוֹ שְׁנִים וְחֹלֵצָו. לֹא יִבְמֹה הַשְׁנִים. אֶלָּא אַחֲד חֹלֵץ וְאַחֲד מִיבֶּס. קָדְמוֹ וּכְנָסֹוי. אֵין מַזְעִיאֵין מִידָּם:

ה' מֵצָה בְּגַדּוֹל לִיבֶּס. וְאִם קָדֵם הַקְטָן זָכה. הַגְטָעָן עַל הַשְּׁפָחָה וְגַשְׁתְּחִרְךָה. אוֹ עַל הַגְּבָרִתָּה וְגַתְגִּירָה. הַרְיָה זוֹה לֹא יִכְנֹס. וְאִם כָּנָס אֵין מַזְעִיאֵין מִידָּוֹ. הַגְטָעָן עַל אַשְׁתָּה אִישׁ. וְהַזְּכִיאָה מִתְחַת יְדוֹ. אֶל עַל פִּי שְׁבָנָס יוֹצִיאָ:

ו' הַמְבִיא גַּט מִמְּדִינַת הַיּוֹם וְאָמֵר בְּפָנֵי נְכַתֵּב וּבְפָנֵי נְחַתֵּס. לֹא יִשְׂא אֶת אַשְׁתָּוֹ. מַתָּה. הַרְגָּפִיו. הַרְגָּנָהוּ. לֹא יִשְׂא אֶת אַשְׁתָּוֹ. רַבִּי יְהוָה אָוָם הַרְגָּפִיו. לֹא תְנַשֵּׁא אַשְׁתָּוֹ. הַרְגָּנָהוּ. תְנַשֵּׁא אַשְׁתָּוֹ:

ז' הַחֲכָם שְׁאָסֵר אֶת הָאָשָׁה בְּנֶגֶר עַל בָּעֵלה. הַרְיָה זוֹה לֹא יִשְׂאָנָה. מַאֲנָה. או שְׁחִילָצָה בְּפָנָיו. יִשְׂאָנָה. מִפְנֵי שְׁהָוָא בֵּית דִין. וּכְלָם. שְׁהָיו לָהֶם נְשִׁים וּמְתוֹת. מוֹתָרוֹת לְנַשָּׁא לָהֶם. וּכְלֹן שְׁנַשָּׁאוֹ לְאֶחָרִים וּנְתַגְּרָשָׁו. או שְׁנַתְּאַלְמָנוֹ. מוֹתָרוֹת לְנַשָּׁא לְהָזָן. וּכְלֹן מוֹתָרוֹת לְבָנָיהם. או לְאֶחָיהֶם:

פרק ג

אַרְבָּעָה אֲחִין. שניים מֵהֶן נְשׂוֹאִים שְׁתֵי אֲחִיות וּמֵתוֹ
הַנְּשׂוֹאִים אֶת הָאֲחִיות. הַרְיָ אֶלְוֹ חׁוֹלְצֹות וְלֹא
מִתְּبִּימֹת. וְאֵם קָדְמוֹ וּבְגַסּוֹ יָצִיאוּ. רַבִּי אַלְיעָזָר אָמֵר.
בֵּית שְׁמָאי אָמְרִים יְקִימּוּ. וּבֵית הַלְּלָא אָמְרִים יָצִיאוּ:

בָּהִיתָה אַחַת מֵהֶן. אַסּוֹרָה עַל אַחֲד אָסּוֹר עָרָוָה. אַסּוֹר
בָּה. וּמּוֹתָר בָּאֲחֹזָתָה. וְהַשְׁנִי אַסּוֹר בְּשִׁתְיָהּ. אַסּוֹר מֵצָהָה.
וְאַסּוֹר קָדוֹשָׁה. חׁוֹלְצָת וְלֹא מִתְּבִּימֹת:

גָּהִיתָה אַחַת מֵהֶן. אַסּוֹרָה עַל זֶה אָסּוֹר עָרָוָה. וְהַשְׁנִיהָ
אַסּוֹרָה עַל זֶה אָסּוֹר עָרָוָה. הַאַסּוֹרָה לְזֶה. מִתְּרָתָה לְזֶה.
וְהַאַסּוֹרָה לְזֶה. מִתְּרָתָה לְזֶה. וּזְהִיא שְׁאָמְרוּ אֲחֹזָתָה
בְּשָׁהִיא בְּמִתְּהָ. אוֹ חׁוֹלְצָת אֶזְמִתְּבִּימֹת:

דָּשְׁלַשָּׁה אֲחִים שניים מֵהֶן נְשׂוֹאִים שְׁתֵי אֲחִיות. אוֹ אֲשָׁה
וּבְתָה. אוֹ אֲשָׁה וּבְתָה. אוֹ אֲשָׁה וּבְתָה בְּנָה. הַרְיָ אֶלְוֹ
חׁוֹלְצֹות וְלֹא מִתְּבִּימֹת. וְרַבִּי שְׁמֻעוֹן פּוֹטֵר. הִיתָה אַחַת
מֵהֶן אַסּוֹרָה עַלְיוֹ אָסּוֹר עָרָוָה. אָסּוֹר בָּה. וּמּוֹתָר בָּאֲחֹזָתָה.
אַסּוֹר מֵצָהָה אוֹ אָסּוֹר קָדוֹשָׁה. חׁוֹלְצָת וְלֹא מִתְּבִּימֹת:

הָשְׁלַשָּׁה אֲחִים שניים (מֵהֶן) נְשׂוֹאִים שְׁתֵי אֲחִיות וְאַחֲד
מִפְנָה. מִתְּאַחֲד מִבְּעָלִי אֲחִיות וּעֲשָׂה (בָּה) מִפְנָה מְאָמֵר.
וְאַחֲרֵ בְּדַק מִתְּאַחֲרֵי הַשְׁנִי. בֵּית שְׁמָאי אָמְרִים אֲשֶׁר עָמוֹ
וְהַלְּה תֵּצֵא מִשּׁוּם אֲחֹזָת אֲשָׁה. וּבֵית הַלְּלָא אָמְרִים מִזְאִיאָ

את אשתו בtgt ובחלייצה. ואשת אחיו בחלייצה. זו היא שאמרו או ל' על אשתו. ואוי לו על אשת אחיו:

שלשה אחים. שניים מהן נשואין שתיהם אחיות. ואחד נשוי נכנית. מת אחד מבני אחיות. וכensus נשוי נכנית את אשתו. ומת הראשונה יוצאה משום אחות אשה. ושותה משום צרתה. עשה בה מאמר וממת. נכנית חולצת ולא מתייבמת. שלשה אחים. שניים מהם נשואים שתיהם אחיות. ואחד נשוי נכנית. מת הנשוי נכנית. וכensus אחד מבני אחיות את אשתו. ומת הראשונה יוצאה משום אחות אשה. ושותה משום צרתה. עשה בה מאמר וממת. נכנית חולצת ולא מתייבמת:

שלשה אחים. שניים מהן נשואים שתיהם אחיות. ואחד נשוי נכנית. מת אחד מבני אחיות. וכensus נשוי נכנית את אשתו. ומתח אשתו של שני. ואחר כך מת נשוי נכנית. הרי זו אסורה עליו עולמית. הואיל ונאסרה עליו שעיה אחת. שלשה אחים. שניים מהן נשואין שתיהם אחיות. ואחד נשוי נכנית. גרש אחד מבני אחיות את אשתו. ומת נשוי נכנית. ובגסה המגרש וממת. זו היא שאמרו. וכלו שמות. או נתגרכשו. צרותיהם מתרות:

וכלו שהיו בהן קדושים. או גירושין בספק. הרי אלו (צרות) חולצות ולא מתיימות. כיצד ספק קדושים. ורק לה קדושים. ספק קרוב לו. ספק קרוב לה. זהו ספק

קדושיםין. ספק גירושין. כתוב בכתב ידו. ואין עליו עדים. יש עליו עדים ואין בו זמן. יש בו זמן ואין בו אלא עד אחד. זהו ספק גירושין:

ט שלשה אחין נשואין שלוש נכריות. ומה אחיד מהן. ועשרה בה השני מאמר ומata. הרי אלו חולצות ולא מתייבותות. שנאמר ומה אחיד מהם. יבמה יבא עליה. שעלה זקת יבם אחד. ולא שעלה זקת שני יבמים. רבי שמעון אומר מיבם לאי זו שירצה. וחולץ לשניה. שני אחין נשואים לשתי אחירות. ומה אחיד מהן. ואחר כך מתה אשתו של שני. הרי זו אסורה עליו עולמית. הזайл ונארה עליו שעה אחית:

. שנים שקדשו שתי נשים. ובשעת בניסתו לחפה. החליפו את של זה לה. ואת של זה לה. הרי אלו חיבור משום אשת איש. ואם היה אחיהם. משום אשת אח. ואם היה אחיות. משום אשא אל אחותה. ואם היה נדוז משום נדה. ומפרישין אותן שלשה חדשם. שמاء מעברות הן. ואם היה קטנות שאינן ראויות לילד. מחזרין אותן מיד. ואם היה בהנות. נפסלו מן התורמה:

פרק ד

החולץ ליבמותו. ונמצאת מعتبرת וילדה. בזמן שהולד של קיימת. היא מותר בקרובותיה והיא מותרת בקרוביו. ולא פסלה מן הכהונה. אין הولد של קיימת. הוא אסור בקרובותיה והוא אסורה בקרוביו. ופסלה מן הכהונה:

ב הפוגס את יבמותו. ונמצאת מعتبرת וילדה. בזמן שהולד של קיימת. יוציאה וחיבוי בקרבו. ואם אין הولد של קיימת. יקיים. ספק בין תשעה לראשון. ספק בין שבעה לאחרון. יוצאה והולד בשער. וחיבין באשם תלוי:

ג שומרת ים שנפלו לה נכסים. מודים בית שמאי ובית הליל שמכרת ונונחת וקיים. מה יעשו בכתובתה ובנכסים הנכנסים יוציאין עמה. בית שמאי אומרים יחלוקו יורשי הבעל עם יורשי האב. ובית הליל אומרים נכסים בחזקתן. בתובה בחזקת יורשי הבעל. נכסים הנכנסים יוציאים עמה. בחזקת יורשי האב:

ד בנסת הרי היא באשתו לכל דבר. ובלבד שתהא כתובתה. על נכסי בעלה הראשון:

ה מצוה בגדוול ליבם. לא רצה מהלכין על כל האחים. לא רצוי חזרין אצל גדוול. ואומרים לו עלייך מצוה. או חלוואן או ים:

וְתַלָּה בְּקֶטֶן עַד שִׁינְגְּדִיל. אֹז בְּגָדוֹל עַד שִׁיבָּא מִמְּדִינָה
הַיִם. אֹז בְּחִירָש אֹז בְּשׁוֹטָה. אֵין שׂוֹמְעִין לוֹ. אֶלָּא אָוּמָרִים
לוֹ עֲלֵיכָךְ מִצּוֹה. אֹז חָלוֹז אֹז יְבָם:

וְהַחְוִילָץ לִיבְמָתוֹ. הַרְיָה הוּא בְּאַחַד מִן הַאֲחִים לְנַחְלָה.
וְאִם יִשְׁתַּחַוו שֵׁם אָב. הַגְּכָסִים שֶׁל אָב. הַכְּבָזִים אֲתָה יִבְמָתוֹ. זָכָה
בְּגָכָסִים שֶׁל אָחִיו. רַبִּי יְהוּדָה אָזֶם רַבִּי בְּקָדָה וּבְקָדָה. אִם
יִשְׁתַּחַוו שֵׁם אָב. הַגְּכָסִים שֶׁל אָב. הַחְוִילָץ לִיבְמָתוֹ. הוּא אָסּוּר
בְּקָרוֹבּוֹתָהּ. וְהִיא אָסּוּרָה בְּקָרוֹבּוֹ. הוּא אָסּוּר בְּאַמָּה.
וּבְאַמָּה. וּבְאַמָּה אָבִיהָ. וּבְבְתָהָה. וּבְבְתָה בְּתָה. וּבְבְתָה
בְּנָה. וּבְאַחֲזָתָה בְּזָמָן שֶׁהִיא קִימָת. וְהַאֲחִים מוֹתְרִין.
וְהִיא אָסּוּרָה בְּאָבִיו. וּבְאָבִי אָבִיו. (וּבְאָבִי אָמוֹ). וּבְבָנוֹ.
וּבְבָנוֹ בָּנָו. בְּאָחִיו. וּבְבָנוֹ אָחִיו. מוֹתֵר אָדָם בְּקָרוֹבּוֹת צְרָת
חַלּוֹצָתוֹ. וְאָסּוּר בְּצִרְתָּה קָרוֹבּוֹת חַלּוֹצָתוֹ:

וְהַחְוִילָץ לִיבְמָתוֹ. וְנַשָּׁא אָחִיו אֶת אַחֲזָתָה וּמִתָּ. חַלּוֹצָת
וְלֹא מִתְּיִבְמָת. וּבָנָה הַמְּגָרְשׁ אֶת אַשְׁתָּו. וְנַשָּׁא אָחִיו אֶת
אַחֲזָתָה וּמִתָּ. הַרְיָה זוֹ פָטוֹרָה. מִן הַחְלִיצָה וּמִן הַיְבוּם:

שׂוֹמְרָת יְבָם שֶׁקְדַּשׁ אָחִיו אֶת אַחֲזָתָה. מִשּׁוּם רַבִּי יְהוּדָה
(בָּן בְּתִירָא) אָמָרוּ. אָוּמָרִים לוֹ הַמְּתָן עַד שִׁיעָשָׂה אָחִיךְ
הַגָּדוֹל מַעֲשָׂה. חָלָץ לָהּ אָחִיו אוֹ בְּנָה. יִכְנֹס אֶת אַשְׁתָּו.
מִתָּה הַיְבָמָה יִכְנֹס אֶת אַשְׁתָּו. מִתָּ יְבָם. יוֹצִיא אֶת אַשְׁתָּו
בְּגַט. וְאַשְׁתָּ אָחִיו בְּחַלִּיצָה:

היבמה לא תחלוץ ולא תתביב עד שיתיו לה שלשה
חֲדָשִׁים וְכֵן שֶׁאָר בַּל הַנְּשִׁים לֹא יִתְאַرְסוּ וְלֹא יִגְשְׂאוּ
עד שיתיו להן שלשה חֲדָשִׁים אֶחָד בְּתוּלוֹת וְאֶחָד
בְּעוֹלוֹת אֶחָד גְּרוּשֹׁת וְאֶחָד אַלְמָנוֹת אֶחָד נְשָׂאות
וְאֶחָד אֲרוֹסֹות רַבִּי יְהוָה אָזֶם הַנְּשָׂאות יִתְאַרְסּוּ
וְהַאֲרוֹסֹות יִגְשְׂאוּ חוץ מֵהַאֲרוֹסֹות שְׁבִיהַוְדָה מִפְנֵי
שֶׁלְבּוּ גַּס בָּה רַבִּי יוֹסֵי אָזֶם בַּל הַנְּשִׁים יִתְאַרְסּוּ חוץ
מִן הַאַלְמָנוֹה מִפְנֵי הַאֲבוֹל:

א ארבעה אחים נשות אربע נשים ומתחי אם רצח
הגadol שביהם ליבם את כלן הרשות בידו מי שהיה
נשי שתי נשים ומתח ביאתה או חליצה של אחת מהן
פוטרת צرتה היהת אחת בשירה ואחת פסולה אם היה
חולץ חולץ לפסולה ואם היה מיגם לבשרה:

ב המחריר גירושתו והנושא חלווצתו והנושא קרובת
חולוצתו יוציא והולד ממזר דברי רבי עקיבא וחכמים
אומרים אין הولد ממזר ומזהם בנושא קרובת גירושתו.
שהולד ממזר:

ג איזהו ממזר כל שארבשר שהוא بلا יבא דברי
רבי עקיבא שמעון התימני אומר כל שחייב עליו ברת
בידי שמים והלכה בדבריו רבי יהושע אומר כל שחייב
עליו מיתה בית דין אמר רבי שמעון בן עזאי מצאתי
מגלה יוחסין בירושלים וכ כתוב בה איש פלוני ממזר

מֵאֲשֶׁת אִישׁ לְקַיִם דָּבְרֵי רַبִּי יְהוֹשֻׁעַ אֲשֶׁתוֹ שְׁמַתָּה מוֹתָר בְּאֲחֹתָה גְּרָשָׁה וּמִתָּה מוֹתָר בְּאֲחֹתָה נִשְׂאת לְאַחֲרָה וּמִתָּה מוֹתָר בְּאֲחֹתָה יְבָמָתוֹ שְׁמַתָּה מוֹתָר בְּאֲחֹתָה חָלֵץ לָהּ וּמִתָּה מוֹתָר בְּאֲחֹתָה נִשְׂאת לְאַחֲרָה וּמִתָּה מוֹתָר בְּאֲחֹתָה:

פרק ה

רַבּוֹ גָּמְלִיאֵל אָזֶם אֵין גַּט אַחֲרַ גַּט וְלֹא מִאמֶר אַחֲרַ מִאמֶר וְלֹא בְּעִילָה אַחֲרַ בְּעִילָה וְלֹא חְלִיצָה אַחֲרַ חְלִיצָה וְחַכְמִים אָזֶם יְשַׁגְּט אַחֲרַ גַּט וְיִשְׁמַר אַחֲרַ מִאמֶר אָבֶל לֹא אַחֲרַ בְּעִילָה וְלֹא אַחֲרַ חְלִיצָה בְּלָום ב' בַּיַּצְדֵּק עֲשָׂה מִאמֶר בַּיְבָמָתוֹ נִתְנַן לָהּ גַּט צְרִיכָה הַיְמָנוֹ חְלִיצָה עֲשָׂה מִאמֶר וְחָלֵץ צְרִיכָה הַיְמָנוֹ גַּט עֲשָׂה מִאמֶר וּבָעֵל הָרִי זוּ בְּמִצּוֹתָה:

ג' נִתְנַן גַּט וּעֲשָׂה מִאמֶר צְרִיכָה גַּט וְחְלִיצָה נִתְנַן גַּט וּבָעֵל צְרִיכָה גַּט וְחְלִיצָה נִתְנַן גַּט וְחָלֵץ אֵין אַחֲרַ חְלִיצָה בְּלָום חָלֵץ וּעֲשָׂה מִאמֶר נִתְנַן גַּט וּבָעֵל אוֹ בָעֵל וּעֲשָׂה מִאמֶר נִתְנַן גַּט וְחָלֵץ אֵין אַחֲרַ חְלִיצָה בְּלָום אָחֵד יְבָמָה אַחֲתָה לִבְמָס אָחֵד וְאָחֵד שְׁתִי יְבָמֹת לִבְמָס אָחֵד:

ד' בַּיַּצְדֵּק עֲשָׂה מִאמֶר בְּזוֹ וּמִאמֶר בְּזוֹ צְרִיכּוֹת שְׁנִי גִּיטִּין וְחְלִיצָה מִאמֶר בְּזוֹ וְגַט בְּזוֹ צְרִיכָה גַּט וְחְלִיצָה מִאמֶר בְּזוֹ וּבָעֵל אַתְ זֹ צְרִיכּוֹת שְׁנִי גִּיטִּין וְחְלִיצָה מִאמֶר בְּזוֹ

וחלץ לוֹזּ הַרְאָשׁוֹנָה אֲרִיכָה גֶט לֹזּ וְגֶט לֹזּ אֲרִיכָות הַיָּמָנוֹ חֲלִיצָה גֶט לֹזּ וְבֶעֱלָה אֵת זּוֹ אֲרִיכָה גֶט וְחֲלִיצָה גֶט לֹזּ וּמְאָמָר לֹזּ אֲרִיכָה גֶט וְחֲלִיצָה גֶט לֹזּ וְחַלְצָן לֹזּ אַין אחר חֲלִיצָה בְּלוּם:

וְחַלְצָן וְחַלְצָן אוֹ חַלְצָן וְעַשָּׂה מְאָמָר נְתַנְןָ גֶט וְבֶעֱלָה אוֹ בֶּעֱלָה וְעַשָּׂה מְאָמָר נְתַנְןָ גֶט וְחַלְצָן אַין אחר חֲלִיצָה בְּלוּם בֵּין יְבִנָּם אֶחָד לְשֵׁתִי יְבָמוֹת בֵּין שְׁנַיִם יְבָמִים לִיבָּמה אֶחָת:

וְחַלְצָן וְעַשָּׂה מְאָמָר נְתַנְןָ גֶט וְבֶעֱלָה אוֹ בֶּעֱלָה וְעַשָּׂה מְאָמָר וְנְתַנְןָ גֶט וְחַלְצָן אַין אחר חֲלִיצָה בְּלוּם בֵּין בְּתַחְילָה בֵּין בְּאַמֵּץ בֵּין בְּסֻוף וְהַבְּעִילָה בְּזָמָן שֶׁהָיָה בְּתַחְילָה אַין אֲחִירָה בְּלוּם בְּאַמֵּץ וּבְסֻוף יֵשׁ אֲחִירָה בְּלוּם רַבִּי נַחַמִּיא אָמַר אֶחָת בְּעִילָה וְאֶחָת חֲלִיצָה בֵּין בְּתַחְילָה בֵּין בְּאַמֵּץ בֵּין בְּסֻוף אַין אֲחִירָה בְּלוּם:

פרק ו'

הַבָּא עַל יְבִמְתּוֹ. בֵּין בְּשׁוֹגֶג. בֵּין בְּמַזִּיד. בֵּין בְּאָנוֹס. בֵּין בְּרַצְוֹן. אֲפִילוּ הוּא שׁוֹגֶג וְהִיא מַזִּיקָה. הוּא מַזִּיד וְהִיא שׁוֹגֶגֶת. הוּא אָנוֹס וְהִיא לֹא אָנוֹסָה. הִיא אָנוֹסָה וְהִוא לֹא אָנוֹס. אָחֵד הַמּעָרָה וְאָחֵד הַגּוֹמֶר. קְנָה. וְלֹא חָלֵק בֵּין בֵּיאָה לְבֵיאָה:

ב' וְכוֹן הַבָּא עַל אַחֲת מִכֶּל הַעֲרִיוֹת שְׁבַתּוֹרָה. אָז פְּסָולֹת. בְּגַזּוֹן אַלְמָנָה לְכָהָן גָּדוֹל. גְּרוּשָׁה וְחַלוֹצָה לְכָהָן הַדִּיזּוֹט. מִמְּזֻרָת וְגַתְיָה לִשְׂרָאֵל. בַּת יִשְׂרָאֵל לִמְזֹר וְלַגְתִּין. פְּסָלָה. וְלֹא חָלֵק בֵּין בֵּיאָה לְבֵיאָה:

ג' אַלְמָנָה לְכָהָן גָּדוֹל. גְּרוּשָׁה וְחַלוֹצָה לְכָהָן הַדִּיזּוֹט. מִן הָאֲרוֹסִין. לֹא יַאֲכִלוּ בְּתְרוּמָה. רַبִּי אַלְיעָזָר וְרַבִּי שְׁמַעוֹן מִכְשִׁירִין. נִתְּחַרְמְלָוּ אָז נִתְּגַרְשׁוּ מִן הַגְּשֹׁוֹאַין פְּסָולֹת. מִן הָאֲרוֹסִין בְּשִׁरּוֹת:

ד' כָּהָן גָּדוֹל לֹא יַשְּׁא אַלְמָנָה. בֵּין אַלְמָנָה מִן הָאֲרוֹסִין. בֵּין אַלְמָנָה מִן הַגְּשֹׁוֹאַין. וְלֹא יַשְּׁא אֶת הַבּוֹגָרָת. רַבִּי אַלְיעָזָר וְרַבִּי שְׁמַעוֹן מִכְשִׁירִין בְּבּוֹגָרָת. וְלֹא יַשְּׁא אֶת מִבְתֵּעַ. אָרַס אֶת הַאַלְמָנָה וְנִתְמַנָּה לְהִזְוֹת כָּהָן גָּדוֹל יְכָנּוֹס. וּמְעַשָּׂה בִּיהְוֹשָׁעַ בְּן גָּמְלָא. שְׁקַדֵּשׁ אֶת מְרֹחָא בְּתִיתּוֹס. וּמְנַהוּ הַמְּלָךְ לְהִזְוֹת כָּהָן גָּדוֹל וּבְנָסָה. שְׁזֹמְרָת יְבָם שְׁנִינְפָּלָה לְפָנֵי כָהָן הַדִּיזּוֹט. וְנִתְמַנָּה לְהִזְוֹת כָּהָן גָּדוֹל אֶפְעַל

פי שעשעה בָה מאמיר הרוי זה לֹא יבנּוּ. פְהַنּוּ גְדוֹלָ שְׁמַת
אֲחִיוֹ חֹלֵץ וְלֹא מִגְבָּם:

ה פְהַנּוּ גְדוֹלָ לֹא יִשְׂא אִילּוֹנִית. אֶלָּא אָם בָּן יִשְׂרָאֵל אָשָׁה
וּבָנִים. רַבִּי יְהוּדָה אָוּמֵר אֶפְרַיִם עַל פִּי שְׁיִשׁ לֹא אָשָׁה וּבָנִים.
לֹא יִשְׂא אִילּוֹנִית. שֶׁהִיא זֹנָה הָאָמוֹרָה בַּתּוֹרָה. וְחַקְמִים
אָוּמְרִים אֵין זֹנָה אֶלָּא גִּזְרָת וּמְשֻׁחְרָת. וּשְׁגַבְעָלָה
בעילת זונות:

וְלֹא יִבְטִיל אָדָם מִפְרִיה וּרְבִיה. אֶלָּא אָם בָּן יִשְׂרָאֵל בְּנִים.
בֵּית שְׁמָאי אָוּמְרִים שְׁנֵי זָכָרים. וּבֵית הַלְלָא אָוּמְרִים זָכָר
וּנְקָבָה. שְׁנָא אָמֵר זָכָר וּנְקָבָה בְּרָאָם. נִשְׂא אָשָׁה וּשְׁהָה
עַמָּה עַשְׂרָ שָׁנִים וְלֹא יַלְדָה. אִינּוּ רְשָׁאֵי לְבִטְלָה. גַּרְשָׁה
מוֹתָרָת לְנִשְׂא לְאַחֲרָה. וּרְשָׁאֵי הַשְׁנִי לְשָׂהוֹת עַמָּה עַשְׂרָ
שָׁנִים. וְאָם הַפִּילָה מַזְנָה מִשְׁעָה שְׁהַפִּילָה. הָאִישׁ מִצְוָה
עַל פְּרִיה וּרְבִיה אֶבְלָ לֹא אָשָׁה. רַבִּי יוֹחָנָן בֶּן בְּרַזְקָא
אָוּמֵר עַל שְׁנִיהם הוּא אָוּמֵר. וַיַּבְרֶךְ אֹתָם אֱלֹהִים וַיֹּאמֶר
לָהֶם אֱלֹהִים פָּרוּ וּרְבוּ:

פרק ז

אֲלֵמָנָה לְכָהּ גָּדוֹלָה. גָּרוֹשָׁה וְחַלוֹצָה לְכָהּ הַדִּוּט.
הַכְּנִיסָה לֹא עֲבָדִי מַלֵּג וְעֲבָדִי צָאן בָּרֶזֶל. עֲבָדִי
מַלֵּג לֹא יָכְלָוּ בְתִרְוָמָה. עֲבָדִי צָאן בָּרֶזֶל יָכְלָוּ. וְאַלְוּ
הַן עֲבָדִי מַלֵּג. אָם מִתּוֹ מִתּוֹ לָהּ. וְאָם הַזְּתִירָוּ הַזְּתִירָוּ
לָהּ. אָף עַל פִּי שֶׁהָוָא חִיב בְּמוֹזֹנוֹתָן. הָרִי אַלְוּ לֹא יָכְלָוּ
בְתִרְוָמָה. וְאַלְוּ הַן עֲבָדִי צָאן בָּרֶזֶל. אָם מִתּוֹ מִתּוֹ לָוּ. וְאָם
הַזְּתִירָוּ הַזְּתִירָוּ לֹא הַזְּאִיל וְהָוָא חִיב בְּאַחֲרִיוֹתָן. הָרִי אַלְוּ
יָכְלָוּ בְתִרְוָמָה:

בְּבֵית יִשְׂרָאֵל שְׁנִישָׁאָת לְכָהּ. וְהַכְּנִיסָה לֹא עֲבָדִים. בֵּין עֲבָדִי
מַלֵּג. בֵּין עֲבָדִי צָאן בָּרֶזֶל. הָרִי אַלְוּ יָכְלָוּ בְתִרְוָמָה. וּבְתֵּ
כָּהּ שְׁנִישָׁאָת לִיְשָׂרָאֵל. וְהַכְּנִיסָה לֹא בֵּין עֲבָדִי מַלֵּג. בֵּין
עֲבָדִי צָאן בָּרֶזֶל. הָרִי אַלְוּ לֹא יָכְלָוּ בְתִרְוָמָה:

בְּבֵית יִשְׂרָאֵל שְׁנִישָׁאָת לְכָהּ. וּמְתַ וְהַנִּיחָה מַעֲבֵרָת. לֹא
יָכְלָוּ עֲבָדִיה בְתִרְוָמָה מִפְנֵי חָלֻקָו שֶׁל עַבְרָה. שֶׁהַעֲבָרָ
פּוֹסֵל וְאִינּוּ מַאֲכִילָה. דָבָרִי רַבִּי יוֹסֵי. אָמְרוּ לוּ מַאֲחָרָ
שֶׁהַעֲדָתָ לְנוּ עַל בֵּית יִשְׂרָאֵל לְכָהּ. אָרְ בֵּית כָּהּ לְכָהּ.
וּמְתַ וְהַנִּיחָה מַעֲבֵרָת. לֹא יָכְלָוּ עֲבָדִיה בְתִרְוָמָה מִפְנֵי
חָלֻקָו שֶׁל עַבְרָה:

דַּ הַעֲבָרָה. וְהַיְבָם. וְהַאֲרוֹסִין. וְהַחֲרִשָּׁה. וּבֵן תְּשֵׁע שָׁנִים וַיּוֹם
אֶחָד. פּוֹסֵלֵין וְלֹא מַאֲכִילֵין. סְפָק שֶׁהָוָא בֵּן תְּשֵׁע שָׁנִים
וַיּוֹם אֶחָד. סְפָק שְׁאַינּוּ. סְפָק הַבִּיא שְׁתִי שְׁעָרוֹת. וְסְפָק

שלא הביא נפל הבית עליו ועל בת אחיו. אין ידוע איזה מהם מות ראשון צرتה חולצת ולא מתייבמת:

" האוגס . והקפתה . והשׂotta . לא פוסלים ולא מאכילים .
וְאִם אַיִם רָאוּין לְבָא בִּישָׂרָאֵל . הַרִּי אַלְוֹ פּוֹסֶלִין . בַּיּוֹצֵד .
יִשְׂרָאֵל שָׁבָא עַל בַּת כָּהּן . תַּאכְלֵ בְּתִרוּמָה . עֲבָרָה לֹא
תַּאכְלֵ בְּתִרוּמָה . נַחֲתָךְ הַעֲבָר בְּמַעַיָּה תַּאכְלֵ . כָּהּן שָׁבָא
עַל בַּת יִשְׂרָאֵל . לֹא תַּאכְלֵ בְּתִרוּמָה . עֲבָרָה לֹא תַּאכְלֵ .
יַלְדָה תַּאכְלֵ . נִמְצָא לְחוֹן שֶׁל בֵּן גָּדוֹל מְשֻׁלָּא אָב . הַעֲבָד
פּוֹסֶל מְשׁוּם בִּיאָה . וְאַיְנוּ פּוֹסֶל מְשׁוּם זָרָע . בַּיּוֹצֵד . בַּת
יִשְׂרָאֵל לְכָהּן . וּבַת כָּהּן לִיְשָׂרָאֵל וַיַּלְדָה הַיְמָנוֹ בֵּן . וְהַלְךְ
הַבֵּן וְנַכְבֵּשׁ עַל הַשְּׁפָחָה . וַיַּלְדָה הַיְמָנוֹ בֵּן . הַרִּי זֶה עֲבָד .
הִיְתָה אִם אָבִיו בַּת יִשְׂרָאֵל לְכָהּן . לֹא תַּאכְלֵ בְּתִרוּמָה .
בַּת כָּהּן לִיְשָׂרָאֵל . תַּאכְלֵ בְּתִרוּמָה . מִמּוֹרָה פּוֹסֶל וּמְאַכְּלֵ.
בַּיּוֹצֵד . בַּת יִשְׂרָאֵל לְכָהּן . וּבַת כָּהּן לִיְשָׂרָאֵל . וַיַּלְדָה הַיְמָנוֹ
בַּת . וְהַלְכָה הַבַּת . וְנִשְׁאָת לְעָבָד אֶזְרָרִי . וַיַּלְדָה הַיְמָנוֹ
בֵּן . הַרִּי זֶה מִמּוֹרָה . הִיְתָה אִם אָמוֹן בַּת יִשְׂרָאֵל לְכָהּן . תַּאכְלֵ
בְּתִרוּמָה . בַּת כָּהּן לִיְשָׂרָאֵל . לֹא תַּאכְלֵ בְּתִרוּמָה :

" כָּהּן גָּדוֹל פְּעָמִים שֶׁהוּא פּוֹסֶל . בַּיּוֹצֵד . בַּת כָּהּן לִיְשָׂרָאֵל
וַיַּלְדָה הַיְמָנוֹ בַּת . וְהַלְכָה הַבַּת וְנִשְׁאָת לְכָהּן . וַיַּלְדָה הַיְמָנוֹ
בֵּן . הַרִּי זֶה רָאוּי לְהִיּוֹת כָּהּן גָּדוֹל . עֹזֶם וּמִשְׁמֶשׁ עַל גַּבֵּי
הַמִּזְבֵּחַ . מְאַכְּלֵ אֶת אָמוֹן . וּפּוֹסֶל אִם אָמוֹן . זוֹאת אָוֹמָרָת
לֹא כְּבָנִי כָּהּן גָּדוֹל . שֶׁהוּא פּוֹסֶל נִיְמָנִי מִן הַתִּרוּמָה :

פרק ח

הַעֲרֵל וְכָל הַטְמָאִים לֹא יַאֲכֵלוּ בַתְרוּמָה נְשִׁיחָן
וְעַבְדִיָּהוּ יַאֲכֵלוּ בַתְרוּמָה פְצֹוע דֶבֶא וּכְרוֹת
שְׁפָכָה הַז וְעַבְדִיָּהוּ יַאֲכֵלוּ נְשִׁיחָן לֹא יַאֲכֵלוּ וְאֵם לֹא
יַדְעָה מִשְׁנְעָשָׂה פְצֹוע דֶבֶא וּכְרוֹת שְׁפָכָה הַרְיָ אֵלֹ
יַאֲכֵלוּ:

ב' אֵיזָהוּ פְצֹוע דֶבֶא כָל שְׁגַפְצָעוּ הַבָּצִים שְׁלֹוּ וְאָפִילוּ
אַחֲת מְהֻן וּכְרוֹת שְׁפָכָה כָל שְׁגַבְרָת הַגִּיד וְאֵם גַּשְׁתִּיר
מְהֻעְתָּרָה אָפִילוּ כְחוֹט הַשְׁעָרָה בְשֶׁר פְצֹוע דֶבֶא וּכְרוֹת
שְׁפָכָה מוֹתָרִין בְגִזְרָת וּמְשִׁחְרָרָת וְאֵין אָסּוּרִין אֶלָּא
מִלְבָא בְקָהָל שְׁגַאֲמָר לֹא יָבָא פְצֹוע דֶבֶא וּכְרוֹת שְׁפָכָה
בְקָהָל יי':

ג' עַמּוֹנִי וּמוֹאָבִי אָסּוּרִים וּאָסּוּרִין אָסּוּר עַזְלָם אָבֵל
נְקֻבּוֹתֵיהֶם מוֹתָרֹות מִיד מִצְרָי וְאַדוֹמִי אֵינָם אָסּוּרִין אֶלָּא
עד שֶׁלְשָׁה דָזְרוֹת אַחֲד זְכָרִים וְאַחֲד נְקֻבּוֹת רַבִּי שְׁמַעְנוֹן
מִתִּיר אֶת הַנְּקֻבּוֹת מִיד אָמֵר רַבִּי שְׁמַעְנוֹן קָל וְחַמְרָר
הַדְּבָרִים וְמֵה אֵם בָמָקוֹם שָׁאֵר אֶת הַזְּכָרִים אָסּוּר
עַזְלָם הַתִּיר אֶת הַנְּקֻבּוֹת מִיד מִקּוֹם שְׁלָא אָסּר אֶת
הַזְּכָרִים אֶלָּא עד שֶׁלְשָׁה דָזְרוֹת אֵינוֹ דִין שְׁנִתִיר אֶת
הַנְּקֻבּוֹת מִיד אָמְרוּ לוּ אֵם הַלְכָה נְקֻבָּל וְאֵם לְדִין יְשַׁׁ
תְּשֻׁבָּה אָמֵר לָהֶם לֹא כִי הַלְכָה אֲנִי אָוּמֵר מִמּוּרִים

ונתינים אֲסּוֹרִין וְאַסּוֹרָן אָסּוֹר עַזְלָם אֶחָד זָכָרים וְאֶחָד נָקְבּוֹת:

ד אמר רבי יהושע שמעתי שהסריס חולץ וחולצין לאשתו והסריס לא חולץ ולא חולצין לאשתו. אין לי לפרש. אמר רבי עקיבא אני אפרש. סריס אדם חולץ וחולצין לאשתו. מפני שהיתה לו שעת הבשר. סריס חמה לא חולץ ולא חולצין לאשתו. מפני שלא היה לה שעת הבשר. רבי אליעזר אומר לא כי אלא סריס חמה חולץ וחולצין לאשתו. מפני שיש לו רפואה. העיד לא חולץ ולא חולצין לאשתו. מפני שאין לו רפואה. הuid רבי יהושע בן בתירא על בן מגוסת שהיה בירושלים סריס אדם. ויבמו את אשתו. לקים דברי רבי עקיבא:

ה הסריס לא חולץ ולא מיבם. וכן אילונית לא חולצת ולא מתיבחת. הסריס שחלץ ליבמתו. לא פסללה. בבעלה פסללה. מפני שהיא בעילת זנות. וכן אילונית שחלצו לה אחים לא פסלוה. בעלוה פסלוה. מפני שהיא בעילת זנות:

ו סריס חמה בהן. שנשא בת ישראל מאכילה בתרומה. רבי יוסי ורבי שמעון אומרים אנדרוגינוס בהן שנשא בת ישראל. מאכילה בתרומה. רבי יהודה אומר טומטום שנקרע ונמצא זכר. לא יחלוץ מפני שהוא בסריס.

אנדרוגינוס נושא אבל לא נשא. רבי אליעזר אומר
אנדרוגינוס חיבים עליו סקילה בזכר:

פרק ט

יש מותרות לבעליהם ואסורות ליבמיהן. מותרות ליבמיהן ואסורות לבעליהם. מותרות לאלו ולאלו. ואסורות לאלו ולאלו. ואלו מותרות לבעליהם ואסורות ליבמיהן. כהן הדיזט שנשא את האלמנה. ויש לו אח כהן גדול. חיל שנשא בשירה. ויש לו אח בשר. ישראל שנשא בת ישראל. ויש לו אח ממזר. ממזר שנשא ממזרת. ויש לו אח ישראלי. מותרות לבעליהם ואסורות ליבמיהן:

ב' ואלו מותרות ליבמיהן ואסורות לבעליהם. כהן גדול שקידש את האלמנה. ויש לו אח כהן הדיזט. בשר שנשא חיללה. ויש לו אח חיל. ישראל שנשא ממזרת. ויש לו אח אח ממזר. ממזר שנשא בת ישראל. אסורות ישראל. מותרות ליבמיהן ואסורות לבעליהם. כהן גדול שנשא את האלמנה. ויש לו אח כהן גדול או כהן הדיזט. בשר שנשא חיללה. ויש לו אח בשר. ישראל שנשא ממזרת. ויש לו אח אח בשר. ישראל שנשא בת ישראל. ויש לו אח ממזר. אסורות לאלו ולאלו. ושאר כל הנשים. מותרות לבעליהם וליבמיהן:

ג' שניות מדברי סופרים. שנייה לבעל ולא שנייה ליבם. אסורה לבעל ומותרת ליבם. שנייה ליבם ולא שנייה לבעל.

אֲסֹרָה לִבֶּם וְמוֹתָרָה לְבַעַל. שְׁנִיה לְזָה וְלְזָה. אֲסֹרָה לְזָה וְלְזָה. אֵין לָה לֹא כְתֻובָה. וְלֹא פִירָזָת. וְלֹא מְזוֹנוֹת. וְלֹא בְּלָאוֹת. וְהַזָּלֶד בְּשֵׁר. וּבְזַפִּין אָתוֹן לְהֹצִיאָה. אַלְמָנָה לְכָהּ גְדוֹלָה. גְרוֹשָׁה וְחַלְוִשָּׁה לְכָהּ הַדִּיזָט. מְמֹרָת וְגַתִּינָה לִיְשָׂרָאֵל. בַת יִשְׂרָאֵל לְנַתִּין וְלִמְמֹזָר. יִשְׁלַח לְהָנָה כְתֻובָה:

ד בַת יִשְׂרָאֵל מְאַזְרָסָת לְכָהּ. מַעֲבָרָת מִפְהָן. שׁוֹמְרָת יְבָם לְכָהּ. וּכְנוּ בַת כָּהּ לִיְשָׂרָאֵל. לֹא תַאֲכֵל בְּתִרְוָמָה. בַת יִשְׂרָאֵל מְאַזְרָסָת לְלָויִי. מַעֲבָרָת מְלָויִי. שׁוֹמְרָת יְבָם לְלָויִי. וּכְנוּ בַת לָויִי לִיְשָׂרָאֵל. לֹא תַאֲכֵל בְּמַעַשֵּׂר. בַת לָויִי מְאַזְרָסָת לְכָהּ. מַעֲבָרָת יְבָם לְכָהּ. וּכְנוּ בַת כָּהּ לְלָויִי. לֹא תַאֲכֵל. לֹא בְּתִרְוָמָה. וְלֹא בְּמַעַשֵּׂר:

ה בַת יִשְׂרָאֵל שְׁנִישָׁאת לְכָהּ. תַאֲכֵל בְּתִרְוָמָה. מַת וְלָה הַיְמָנוּ בָנִי. תַאֲכֵל בְּתִרְוָמָה. נִשְׁאָת לְלָויִי. תַאֲכֵל בְּמַעַשֵּׂר. מַת וְלָה הַיְמָנוּ בָנִי. תַאֲכֵל בְּמַעַשֵּׂר. מַת וְלָה הַיְמָנוּ בָנִי. לֹא תַאֲכֵל. לֹא בְּתִרְוָמָה. וְלֹא בְּמַעַשֵּׂר. מַת בְּנָה מִיְשָׂרָאֵל. תַאֲכֵל בְּמַעַשֵּׂר. מַת בְּנָה מְלָויִי. תַאֲכֵל בְּתִרְוָמָה. מַת בְּנָה מִפְהָן. לֹא תַאֲכֵל. לֹא בְּתִרְוָמָה. וְלֹא בְּמַעַשֵּׂר:

ו בַת כָּהּ שְׁנִישָׁאת לִיְשָׂרָאֵל. לֹא תַאֲכֵל בְּתִרְוָמָה. מַת וְלָה הַיְמָנוּ בָנִי. לֹא תַאֲכֵל בְּתִרְוָמָה. נִשְׁאָת לְלָויִי. תַאֲכֵל בְּמַעַשֵּׂר. מַת וְלָה הַיְמָנוּ בָנִי. תַאֲכֵל בְּמַעַשֵּׂר. נִשְׁאָת לְכָהּ. תַאֲכֵל בְּתִרְוָמָה. מַת וְלָה הַיְמָנוּ בָנִי. תַאֲכֵל בְּתִרְוָמָה. מַת

גָּמְעַר וְשָׁבָה אֶל בֵּית אָבִיה בְּנָעוֹרִיה מַלְחָם אָבִיה תָּאֵכֶל בְּבִנְהָה מִפְּהָן לֹא תָאֵכֶל בְּתִרְוָמָה מֵת בְּנָה מַלְוִי לֹא תָאֵכֶל בְּמַעֲשֵׂר מֵת בְּנָה מִישָׁרָאֵל חֹזֵרֶת לְבִתָּה אָבִיה וְעַל זֶה נָאֵר וְשָׁבָה אֶל בֵּית אָבִיה בְּנָעוֹרִיה מַלְחָם אָבִיה תָּאֵכֶל:

פרק י

הַאֲשָׁה שְׁהִלֵּךְ בַּעַלְהָ לְמִדְינַת הַיּוֹם וְבָאוּ וְאִמְרוּ לָהּ מַתְ בַּעַלְיךְ וְנִשְׁאָת וְאַחֲרֵךְ בָּא בַּעַלְהָ תְּצִא מִזְהָ וּמִזְהָ וְצִרְיכָה גַּט מִזְהָ וּמִזְהָ וְאַין לָהּ בְּתוּבָה וְלֹא פִּירּוֹת וְלֹא מְזוֹנוֹת וְלֹא בְּלֹא עַל זֶה וְלֹא עַל זֶה אָם גַּטְלָה מִזְהָ וּמִזְהָ תְּחִזֵּר וְהַוָּלֵד מִזְרָעָ מִזְהָ וּמִזְהָ וְלֹא זֶה גַּזְזָה מְטֻמָּאֵן לָהּ וְלֹא זֶה וְזֶה זָכָאי לֹא בְּמִצְיאָתָה וְלֹא בְּמִעְשָׂה יְדֵיהָ וְלֹא בְּהַפְּרָת נְדָרִיהָ הִיְתָה בָת יִשְׂרָאֵל גַּפְסָלָה מִן הַקְּהוֹנָה וּבָת לוֹי מִן הַמְּפָשֵׂר וּבָת הַהְנִימָה וְאַין יוֹרְשִׁים שֶׁל זֶה וְיוֹרְשִׁים שֶׁל זֶה יוֹרְשִׁים אֲתָה בְּתוּבָתָה וְאָם מַתוּ אָחִיו שֶׁל זֶה וְאָחִיו שֶׁל זֶה חֹלְצִין וְלֹא מִבְּמִין רַבִּי יוֹסֵי אֹוֹמֵר בְּתוּבָתָה עַל נְכָסִי בַּעַלְהָ הַרְאָשָׁוֹן רַבִּי אַלְעֹזֶר אֹוֹמֵר הַרְאָשָׁוֹן זָכָאי בְּמִצְיאָתָה וְבְמִעְשָׂה יְדֵיהָ וּבְהַפְּרָת נְדָרִיהָ רַבִּי שְׁמֻעוֹן אֹוֹמֵר בְּיִאָתָה אָוּ חֲלִיצָתָה מְאָחִיו שֶׁל רַאשָׁוֹן פּוֹטָרָ צְרָתָה וְאַין הַוָּלֵד מִמְּנוּ מִזְרָעָ וְאָם נִשְׁאָת שֶׁלָּא בְּרִשׁוֹת מִוּתָת לְחַזּוֹר לוֹ:

ב' גשאת על פי בית דין יצא ופטורה מן הקרבן. שלא על פי בית דין יצא וחיבת בקרבן יפה כח בית דין שפטרת

מן הקרבן. הזרקה בית דין לנשא והלכה וקללה חיבת
בקרבן. שלא הтирוה אלא לנשא:

ה האשה שהלך בעלה ובנה למדינת הים. וbao ואמרו לה מות בעlid. ואחר בד מות בגנד ונשאת. ואחר בד אמרו לה חלוּפַה הי' הדברים. יצא והולד הראשוׁן ואחרוׁן ממיור. ואמרו לה מות בגנד. ואחר בד מות בעlid. וגנתקיבמה. ואחר בד אמרו לה חלוּפַה הי' הדברים. יצא והולד ראשוׁן ואחרוׁן ממיור. ואחר בד אמרו לה מות בעlid. וגנתקידשה. והאחרון אינו ממיור. ואמרו לה מות בעlid. וגנתקידשה. ואחר בד בא בעלה. מותרת לחזור לו. אף על פי שננתן לה אחרון גט. לא פסלה מן הבוהנה. את זו דרש רבי אלעזר בן מתיא ואשה גרושה מאישה. ולא מייש שאינו איש:

ו מי שהלכה אשתו למדינת הים. וbao ואמרו לו מטה אשתק. ונשא את אחותה. ואחר בד בא את אשתו. מותרת לחזור לו. הוא מותר בקרובות שנייה. ושותה מותרת בקרובי. ואם מטה ראשונה. מותר בשניה. ואמרו לו קיימת מטה אשתק. ונשא את אחותה. ואחר בד אמרו לו. קיימת היותה ומטה. הولد ראשון ממיור. והאחרון אינו ממיור. רבי יוסי אומר כל שפossil על ידי אחרים. פossil על ידי עצמו. וכל שאינו פossil על ידי אחרים. אינו פossil על ידי עצמו:

" אמרו לו מתה אשתחן ונשא אחותה מאביה מתה ונשא אחותה מאמה מתה ונשא אחותה מאביה מתה ונשא אחותה מאמה וنمצאו כלן קימות מתר בראשונה בשלישית וב חמישית ופטורות צורתה ואסור בשניה וברבעית אין ביאת אחת מהן פוטרת צורתה ואם בא על השניה לאחר מיתה הראשונה מותר בשניה וברבעית ופטורות צורתה ואסור בשלישית וב חמישית אין ביאת אחת מהן פוטרת צורתה:

בון תשע שנים ויום אחד הוא פסל על ידי אחין והאחין פסלין על ידו אלא שהוא פסל תחלתו והאחים פסלים תחלתו וסוף כיצד בון תשע שנים ויום אחד שבא על יבמתו פסל על ידי אחין באו אחין עליה ועשוי בה מאמר נתנו גט או חלצו פסלו על ידו:

בון תשע שנים ויום אחד שבא על יבמתו ואחר בד בא עליה אחינו שהוא בון תשע שנים ויום אחד פסל על ידו רבי שמעון אומר לא פסל:

בון תשע שנים ויום אחד שבא על יבמתו ואחר בד בא על צורתה פסל על ידי עצמו רבי שמעון אומר לא פסל בון תשע שנים ויום אחד שבא על יבמתו ומית חולצת ולא מתיבחת נשא אשה ומית הרי זו פטורה:

בון תשע שנים ויום אחד שבא על יבמתו ומשהגדיל נשא אשה אחרית ומית אם לא ידע את הראשונה

מִשְׁהָגֵדַיל. הַרְאָשָׁׂוֹנָה חֹלֶצֶת וְלֹא מִתְיַבְּמָת. וְהַשְׁנִׂיה אֲזֹחֶצֶת אוֹ מִתְיַבְּמָת. רַבִּי שְׁמֻעוֹן אָוֹמֵר מִיבָּס לְאִיזֹּו שִׁירָצָה. וְחֹלֶצֶת לְשָׁנִׂיה. אַחֲד שַׁהְוָא בֵּן תְּשַׁע שָׁנִים וַיּוֹם אַחֲד. וְאַחֲד שַׁהְוָא בָּנוּ עֲשָׂרִים שָׁנָה. שֶׁלָּא הַבִּיא שְׁתִּי שְׁעָרוֹת:

פרק יא

נוֹשָׁאֵין עַל הָאָנוֹסָה וְעַל הַמְּפַתָּה. הָאוֹגָס וְהַמְּפַתָּה עַל הַנְּשׁוֹאָה חַיָּב. נֹשָׁא אָדָם אָנוֹסָת אָבִיו וְמְפַתָּה אָבִיו. אָנוֹסָת בָּנוּ וְמְפַתָּה בָּנוּ. רַבִּי יְהוֹדָה אָסֵר בְּאָנוֹסָת אָבִיו וְמְפַתָּה אָבִיו:

ב' הַגִּזְוָת שְׁנַחֲצִירָו בְּנִיה עַמָּה. לֹא חֹלֶצֶין וְלֹא מִיבָּמִין. אֲפִילוּ הַזָּרְתוֹ שֶׁל רַאשׁוֹ שֶׁלֹּא בְקָדוֹשָׁה וְלִידָתוֹ בְקָדוֹשָׁה. וְהַשְׁנִׂי הַזָּרְתוֹ וְלִידָתוֹ בְקָדוֹשָׁה. וּבָן שְׁפָחָה שְׁנַחֲצִירָו בְּנִיה עַמָּה:

ג' חַמֵּשׁ נְשִׁים שְׁנַחֲצָרְבוּ וְלִדוֹתֵיהֶן. הַגְּדִילָו הַתְּעַרְובָּות וְנֹשָׁא נְשִׁים וּמְתוֹן אַרְבָּעָה חֹלֶצֶין לְאַחַת. וְאַחֲד מִיבָּס אֹוֹתָה. הַוָּא וְשֶׁלֶשֶׁה. חֹלֶצֶין לְאַחֲרָת. וְאַחֲד מִיבָּס. נִמְצָאוּ אַרְבָּע חִלִּיצָות וִיבָּס. לְכָל אַחַת וְאַחַת:

ד' הָאָשָׁה שְׁנַחֲצָרְבָּה וְלִידָה בָּוֹלֵד בְּלִתָּה. הַגְּדִילָו הַתְּעַרְובָּות וְנֹשָׁא נְשִׁים וּמְתוֹן. בְּנֵי הַכְּלָה חֹלֶצֶין וְלֹא מִיבָּמִין. שַׁהְוָא סְפָק אַשְׁת אָחִיו. וְסְפָק אַשְׁת אָחִי אָבִיו. וּבְנֵי הַזָּקָנָה.

או חולץין או מיבמיין. שהוא ספק אשת אחיו ואשת בן אחיו. מתו הבנירים בני התערבות לבני הזקנה. חולץין ולא מיבמיין. שהוא ספק אשת אחיו ואשת אחיו אביו. ובני הפליה אחיד חולץ ואחד מיבם:

ה' בהגנת שניהם וולדת בולד שפחתה. הרי אלו אכלים בתרומה וחולקים חלק אחד בגראן. ואינן מטמאין למתים. ואין נושאין נשים. בין בשרות בין פסולות. הגדי לו התערבותות ושחררו זהה את זה. נושאין נשים ראויות לבוהנה. ואינן מטמאין למתים. ואם נתמאו אין סוגין את הארבעים. ואינן אוכלים בתרומה. ואם אכלו אין משלמים קראן ותחמש. ואינן חולקין על הגראן. ומוכרין את התרומה והקדמים שליהם. ואינן חולקים בקדשי המקדש. ואין נותניין להם קדושים. ואין מוציאין שליהם מידה. ופטורים מן הזרוע וממן הלחמים וממן הקבה. ובכורן יהא רועה עד שישתאב. ונותניין עליהם חמרי להנים וחרMRI ישראליים:

ו' מי שלא שהתה אחר בעלה שלשה חדים. ונשאת וולדת. ואין ידוע אם בנו תשעה לרាមון. אם בנו תשבעה לאחרון. הי' לה בנים מן הראשון ובנים מן השני. חולץין ולא מיבמיין. וכן הוא להם חולץ ולא מיבם. הי' לו אחים מן הראשון ואחים מן השני. שלא מאותה האם. הוא חולץ ומיבם. והוא אחיד חולץ ואחד מיבם:

היה אחד ישראל ואחד ביהן. נושא אשה ראייה לביהן. ואינו מטמא למתים. ואם נטמא אינו סופג את הארכעים. ואינו אוכל בתרומה. ואם אכל אינו משלם קרו וחותם. ואינו חולק על הגרן. ומזבר (התרומה) והדים שלו. ואינו חולק בקדשי המקדש. ואין נותנים לו (את) הקדשים ואין מוציאין את שלו מיד. ופטור מן הזרע והלחים והקבה. ובכורו יהא רועה עד שישתאב. ונותנו עליו חמרי בהנים וחמרי ישראים. והוא שניותם בהנים. הוא אונן עלייהם. והם אונני עליו. הוא אינו מטמא להם. והם אינם מטמאין לו. הוא אינו יורש אותו. אבל הם יורשין אותו. ופטור על מכתו ועל קללה שלו זה ושל זה ואינו חולק. ואם הוא שניותם במשמר אחד. נוטלין חלק אחד:

פרק יב

מצוות חיליצה בשלשה דינין. ואפילו שלשותן הדיוות. חיליצה במנעל חילצתה בשורה. בנפליא חילצתה פסולה. בסנדל שיש לו עקב בשר. ושה אין לו עקב פסול. מן הארכובה ולמטה. חילצתה בשורה. מן הארכובה ולמעלה חילצתה פסולה:

ב חיליצה בסנדל שאין שלו. או בסנדל של עץ. או בשל שמאל בימין. חילצתה בשורה. חיליצה בגודל שהוא יכול להלוד בו. או בקטן שהוא כופף את רוב רגלו. חילצתה

בְּשֶׁרֶת. חָלֵץ בְּלִילָה. חָלֵיצָתָה בְּשֶׁרֶת. וּרְبִי אַלְיעֹזֶר פּוֹסֵל. בְּשֶׁמֶאל חָלֵיצָתָה פְּסוֹלָה. וּרְבִי אַלְיעֹזֶר מַכְשִׁיר:

ג' חָלֵץ וּרְקָקָה אֲבָל לֹא קָרָאָה. חָלֵיצָתָה בְּשֶׁרֶת. קָרָאָה וּרְקָקָה אֲבָל לֹא חָלֵץ. חָלֵיצָתָה פְּסוֹלָה. חָלֵץ וּקָרָאָה אֲבָל לֹא רְקָקָה. רְבִי אַלְיעֹזֶר אָזֶם רְחִילֵּצָתָה פְּסוֹלָה. רְבִי עֲקִיבָּא אָזֶם רְחִילֵּצָתָה בְּשֶׁרֶת. אָמַר רְבִי אַלְיעֹזֶר בְּכָה יִعָּשֶׂה. כֹּל דָּבָר שֶׁהוּא מַעֲשָׂה מִעֲבָב. אָמַר לוֹ רְבִי עֲקִיבָּא מַשְׁם רְאֵיה. בְּכָה יִعָּשֶׂה לְאִישׁ. כֹּל דָּבָר שֶׁהוּא מַעֲשָׂה בְּאִישׁ:

ד' הַחֲרֵשׁ שְׁנַחַלֵּץ וּהַחֲרֵשׁ שְׁחָלֵץ. וְהַחֲזָלֵץ לְקָטָן. חָלֵיצָתָה פְּסוֹלָה. קָטָנה שְׁחָלֵץ. תְּחִלוֹן מִשְׁתְּגִידֵל. וְאֶם לֹא חָלֵץ. חָלֵיצָתָה פְּסוֹלָה:

ה' חָלֵץ בְּשַׁנִּים אוֹ בְּשֶׁלֶשׁ. וּגְמַצָּא אֶחָד מֵהוּ קָרוֹב אוֹ פְּסוֹל. חָלֵיצָתָה פְּסוֹלָה. רְבִי שְׁמַעוֹן וּרְבִי יוֹחָנָן הַסְּנַדְּלָר מַכְשִׁירִין. וּמַעֲשָׂה בְּאֶחָד שְׁחָלֵץ בֵּינוֹ לְבֵינָה בְּבֵית הָאָסּוּרִים. וּבָא מַעֲשָׂה לִפְנֵי רְבִי עֲקִיבָּא וְהַכְשִׁיר:

ו' מִצּוֹת חָלֵץ. בָּא הוּא וַיְבַמְתוֹן לְבֵית דִין. וְהוּ מִשְׁיאָנוֹ לֹו עַצָּה הַהוּגָנָת לֹו. שְׁנָאָמָר וּקְרָאוֹ לֹו זְקִנִּי עִירּוֹ וְדִבְרָיו אַלְיוֹ. וְהִיא אָזֶם רָתָה מְאֹן יְבִמי לְהִקְיָם לְאָחִיו שֵׁם בִּישראל לֹא אָבָה יְבִמי. וְהָוּ אָזֶם לֹא חָפְצָתִי לְקַחְתָּה. וּבְלִשּׁוֹן הַקְדֵּשׁ הַזֶּה אָזְמָרִים. וּנְגַשָּׁה יְבַמְתוֹן אַלְיוֹ לְעִינֵי הַזָּקְנִים. וְחָלֵץ נְעַלוֹ מַעַל רַגְלָו. וְרָקָה בְּפָנָיו רֹק הַגְּרָאָה לְדִינִים.

וננה ואמרה. בכה יעשה לאיש אשר לא יבנה את בית אחיו. עד כאן היו מקרים. וכשהקרא רבי הזרקנוס תחת האלה בכפר עיטם. וגמר את כל הפרשה החזקו להיות גומריין כל הפרשה. ונקרא שמו בישראל בית חלוץ הנעל. מצוה בדיין ולא מצוה בתלמידים. רבי יהודה אומר מצוה על כל העוזמים שם לומר. חלוץ הנעל חלוץ הנעל חלוץ הנעל:

פרק יג

בית שמאי אומרים אין ממאני אלא אروسות. ובית הלל אומרים אروسות ונשואות. בית שמאי אומרים בבעל ולא ביבם. ובית הלל אומרים בבעל וביבם. בית שמאי אומרים בפנוי. ובית הלל אומרים בפנוי ושללא בפנוי. בית שמאי אומרים בבית דין. ובית הלל אומרים בבית דין ושללא בבית דין. אמרו להן בית הלל לבית שמאי ממאנת והיא קטנה. אפילו ארבעה וחמשה פעמים. אמרו להן בית שמאי אין בנות ישראל הפרק. אלא ממאנת וממתנת עד שתתגדי ותתמאן ותתנסה:

ב' איזה היא קטנה שצרכיה למאן. כל שהישיאויה אמה ואחריה לדעתה. השיאויה שלא לדעתה אינה צרכיה למאן. רבי חנינא בן אנטיינוס אומר כל תנווכת שאינה יכולת לשמר קדושה אינה צרכיה למאן. רבי אליעזר אומר אין מעשה קטנה כלום. אלא בمفצתה. בת ישראל

לְפָנָיו לֹא תַּאכַל בְּתִרוֹמָה. בֶּת פָּנָיו לִיְשָׁרָאֵל תַּאכַל בְּתִרוֹמָה:

ר' רַבִּי אַלְיעָזֶר בָּן יַעֲקֹב אָזֶר בֶּל עַבְבָה שֶׁהָיָה מִן הָאִישׁ בְּאֶלְוֹ הִיא אֲשֶׁתּוֹ וְכָל עַבְבָה שֶׁאִינָה מִן הָאִישׁ בְּאֶלְוֹ אִינָה אֲשֶׁתּוֹ:

הַמִּמְאָנָת בְּאִישׁ הוּא מוֹתֵר בְּקָרְזּוּבּוֹתָהּ וְהִיא מוֹתֵר בְּקָרְזּוּבּוֹיּוֹ וְלֹא פְּסָלָה מִן הַבְּהֻנָּה נָתָן לָהּ גַּט הָוּא אָסּוֹר בְּקָרְזּוּבּוֹתָהּ וְהִיא אָסּוֹרָה בְּקָרְזּוּבּוֹיּוֹ וְפְסָלָה מִן הַבְּהֻנָּה נָתָן לָהּ גַּט וְהַחִזְירָה מִאָנָה בָּוּ וְנִשְׁאָת לְאַחֲרָה נִנְתַּאֲרָמְלָה אֶזְרָחָת נִתְגְּרָשָׁה מוֹתֵרָת לְחַזּוֹר לָוּ מִאָנָה בָּוּ וְהַחִזְירָה נָתָן לָהּ גַּט וְנִשְׁאָת לְאַחֲרָה נִנְתַּאֲרָמְלָה אֶזְרָחָת נִתְגְּרָשָׁה אָסּוֹרָה לְחַזּוֹר לָוּ זֶה הַכָּל גַּט אַחֲרָם אָסּוֹרָה לְחַזּוֹר לָוּ מַאוֹן אַחֲרָה גַּט מוֹתֵרָת לְחַזּוֹר לָוּ:

הַמִּמְאָנָת בְּאִישׁ נִשְׁאָת לְאַחֲרָה וְגַרְשָׁה (לְאַחֲרָה וּמִאָנָה בָּוּ) לְאַחֲרָה וְגַרְשָׁה זֶה הַכָּל בֶּל שִׁיוֹצָאת הַיָּמָנוּ בְגַט אָסּוֹרָה לְחַזּוֹר לָוּ בַמְאוֹן מוֹתֵרָת לְחַזּוֹר לָוּ:

הַמְגַרְשֵׁשׁ אֶת הָאָשָׁה וְהַחִזְירָה מוֹתֵרָת לִיבָם וּרְبִי אַלְיעָזֶר אָסּוֹר וּבָנָיו המְגַרְשֵׁשׁ אֶת הַיִתּוֹמָה וְהַחִזְירָה מוֹתֵרָת לִיבָם וּרְבִי אַלְיעָזֶר אָסּוֹר קְטַנָּה שֶׁהַשִּׁיאָה אֲבִיה וְנִתְגְּרָשָׁה בִּיתּוֹמָה בְּחִי הָאָבּ הַחִזְירָה דְבָרֵי הַכָּל אָסּוֹרָה לִיבָם:

ב' שני אחין נשואין לשתי אחיות (יתומות) קטנות ומת בעלה של אחות מהן. יצא משום אחות אשה וכן שתי חרותות גדולה וקטנה. מות בעלה של קטנה. יצא הקטנה משום אחות אשה. מות בעלה של גדולה. רבי אליעזר אומר מלמדין את הקטנה שתמאן בו. רבנן גמליאל אומר אם מאנה מאנה. ואם לאו תמתין עד שתגדיל. ותצא הלו מושם אחות אשה. רבי יהושע אומר אי לו על אשתו. ואי לו על אשת אחיו. מוציא את אשתו בגרת. ואשת אחיו בחליצה:

ג' מי שהיה נשוי לשתי يتומות קטנות ומת. ביאתה או חלייתה של אחות מהן. פוטרת צרתה. וכן שני חרותות. קטנה וחרשת אין ביאת אחות מהן פוטרת צרתה. פקחת וחרשת ביאת הפקחת פוטרת החרשת. ואין ביאת החרשת פוטרת את הפקחת. גדולה וקטנה. ביאת הגדולה פוטרת את הקטנה. ואין ביאת הקטנה פוטרת את הגדולה:

ד' מי שהיה נשוי לשתי يتומות קטנות ומת. בא יבם על הראשונה וחזר ובא על השניה. או שבא אחיו על השניה. לא פסל את הראשונה. וכן שתי חרותות. קטנה וחרשת. בא יבם על הקטנה. וחזר ובא על החרשת. או שבא אחיו על החרשת. וחזר ובא על הקטנה. או שבא אחיו על הקטנה פסל את החרשת:

כ' פְּקַדָּת וְחִרְשָׁת . בָּא יָבֵם עַל הַפְּקַדָּת . וְחִזּוֹר וּבָא עַל הַחִרְשָׁת . אֲוֹ שֶׁבָּא אֲחִיו עַל הַחִרְשָׁת . לֹא פִּסְלֵת אֶת הַפְּקַדָּת . בָּא יָבֵם עַל הַחִרְשָׁת . לֹא פִּסְלֵת אֶת הַפְּקַדָּת . בָּא יָבֵם עַל הַחִרְשָׁת . וְחִזּוֹר וּבָא עַל הַפְּקַדָּת . אֲוֹ שֶׁבָּא אֲחִיו עַל הַפְּקַדָּת . פִּסְלֵת אֶת הַחִרְשָׁת :

ג' גְּדוֹלָה וְקַטְנָה . בָּא יָבֵם עַל הַגְּדוֹלָה . וְחִזּוֹר וּבָא עַל הַקַּטְנָה . אֲוֹ שֶׁבָּא אֲחִיו עַל הַקַּטְנָה . לֹא פִּסְלֵת אֶת הַגְּדוֹלָה . בָּא יָבֵם עַל הַקַּטְנָה . וְחִזּוֹר וּבָא עַל הַגְּדוֹלָה . אֲוֹ שֶׁבָּא אֲחִיו עַל הַגְּדוֹלָה . פִּסְלֵת אֶת הַקַּטְנָה . רַבִּי אַלְעֹזֶר אָמֵר (בְּלֹן) מִלְמָדִין הַקַּטְנָה שְׂתִּים אָנוּ בָּז:

ד' יָבֵם קָטָן שֶׁבָּא עַל יְמִתוֹ קַטָּנָה . יִגְדְּלוּ זֶה עַם זֶה . בָּא עַל יְמִמה גְּדוֹלָה תִּגְדְּלֶנוּ . הַיְבָמָה שְׁאָמְרָה בַּתוֹּךְ שֶׁלְשִׁים יוֹם לֹא נְבֻעַלְתִּי . כּוֹפֵן אֶתְזֶה שִׁיחָלוֹז לָהּ . לְאַחֲר שֶׁלְשִׁים יוֹם מְבָקְשִׁים הַיְמָנוֹ שִׁיחָלוֹז לָהּ . וּבַזְמָן שִׁיחָלוֹז מְזָה . אֲפִילוּ לְאַחֲר שְׁנִים עַשֶּׂר חֲדִשׁ . כּוֹפֵן אֶתְזֶה שִׁיחָלוֹז לָהּ :

ה' הַנוֹּצְרָת הַנְּאָה מִיְבָמָה בְּחֵי בָּעֵלָה . כּוֹפֵן אֶתְזֶה שִׁיחָלוֹז לָהּ . לְאַחֲר מִיתָּת בָּעֵלָה . מְבָקְשִׁין הַיְמָנוֹ שִׁיחָלוֹז לָהּ . וְאִם נִתְפּוֹנָה לְכָךְ אֲפִילוּ בְּחֵי בָּעֵלָה . מְבָקְשִׁין הַיְמָנוֹ שִׁיחָלוֹז לָהּ :

פרק יד

חריש שנשא פקחת ופקח שנשא חרשת. (אם רצה יוציא) ואם רצה יקיים בשם שהוא כונס ברミזה בך הוא מוציא ברミזה. פקח שנשא פקחת ונתחרשה. אם רצה יוצא ואם רצה יקיים גשפתה. לא יוציא. נתחרשה הוא או גשפתה. אינו מוציאה עולמית. אמר רבי יוחנן בן נהרי מפני מה האשה שנתחרשה יוצאה. והאיש שנתחרש אינו מוציא. אמרו לו אינו דומה האיש המניש לאשה המתחרשת. שהאשה יוצאה לרצוניה ושלא לרצוניה. האיש אינו מוציא אלא לרצונו:

ב היעד רבי יוחנן בן גודגה על החרשת שהשייה אביה.
שהיא יוצאה בgett. אמרו לו אף זו ביצא בה:

ג שני אחים חרשים נשואים לשתי אחיות חרשות. או לשתי אחיות פקחות או לשתי אחיות אחת חרשת ואחת פקחת. או שתי אחיות חרשות נשואות לשני אחים פקחים. או לשני אחין חרשים. או לשני אחים אחד חרש ואחד פקח. הרי אלו פטורות מן החליצה ומן היבום. ואם היו נבריות יבנסו. ואם רצו להוציא יוציאו:

ד שני אחים אחד חרש ואחד פקח. נשואים לשתי אחיות פקחות. מת חרש בעל הפקחת מה יעשה פקח בעל הפקחת. יצא משום אחות אשה. מת פקח בעל

הפקחת. מה יעשה חירש בעל פקחת. מוציא אשתו בגט.
ויאשת אחיו אסורה לעולם:

" שני אחים פקחים. נשואים לשתי אחיות. אחת חרשת.
ואחת פקחת. מת פקח בעל חרשת. מה יעשה פקח בעל
פקחת. יצא משום אחות אשה. מת פקח בעל פקחת
מה יעשה פקח בעל חרשת. מוציא את אשתו בגט.
ויאת אשת אחיו בחליצה:

" שני אחים אחד חרש ואחד פקח. נשואים לשתי אחיות.
אחד חרשת ואחת פקחת. מת חרש בעל חרשת. מה
יעשה פקח בעל פקחת. יצא משום אחות אשה. מת
פקח בעל פקחת. מה יעשה חירש בעל חרשת. מוציא
אשתו בגט. ויאשת אחיו אסורה לעולם:

" שני אחים אחד חרש ואחד פקח. נשואים לשתי נכריות
פקחות. מת חירש בעל פקחת. מה יעשה פקח בעל
פקחת. או חולץ או מיבם. מת פקח בעל פקחת. מה
יעשה חירש בעל פקחת. בוגס ואין מוציא לעולם:

" שני אחים פקחים. נשואים לשתי נכריות. אחת פקחת
ואחת חרשת. מת פקח בעל חרשת. מה יעשה פקח
בעל פקחת. בוגס. ואם רצה להוציא יוציא. מת פקח
בעל הפקחת. מה יעשה פקח בעל חרשת. או חולץ או
מיבם:

ט שני אחים אחד חרש ואחד פקח. נשואים לשתי נכריות. אחת חרשת ואחת פקחת. מות חרש בעל חרשת. מה עשו פקח בעל פקחת. כונס. ואם רצה להוציא יוציא. מות פקח בעל פקחת. מה עשו חרש בעל חרשת. כונס ואין מוציא לעוזם:

פרק טו

האשה שהלכה היא ובעללה למدينة הים. שלום בין ללבנה ושלום בעוזם. ובאותה ואמרה מות בעל תפשא. מות בעל תהיבם. שלום בין ללבנה. ומלחמה בעוזם. קטטה בין ללבנה. ושלום בעוזם. ובאותה ואמרה מות בעל. אינה נאמנת. רבי יהודה אומר לעוזם אינה נאמנת. אלא אם כן אתה בוכה ובגידיה קרוועין. אמרו לו אחות זו ואחת זו תנשא:

ב בית הלל אומרים לא שמענו אלא בבאה מן הקציר בלבד (ובאותה המדינה וכמעטה שהייתה) אמרו להם בית שמאי אחת הבאה מן הקציר ואחת הבאה מן היזמים. (ואחת הבאה מן הבציר.) ואחת הבאה ממדינה למדינה. לא דברו חכמים בקציר אלא בהזוה. חזרו בית הלל להורות בדרכי בית שמאי:

ג בית שמאי אומרים תנשא ותטול בתובתה. ובית הלל אומרים תנשא ולא תטול בתובתה. אמרו להם בית שמאי התרעם ערוה חמורה לא תתרעו את הממן הקל.

אמרו לך בית הלו מצינו שאין האחים נכנים לנחלה על פיה אמרו להם בית שמאי והלא מספר בתובתה גלמוד שהוא כותב לה שאם תנשא לאחר לטלי מה שפטוב ליבי וחוירו בית הלו להזרות בדברי בית שמאי:

ד הפל נאמני להיעידה חוץ מחמותה ובת חמותה ואחרתה ויבמותה ובת בעלה מה בין גט לミתָה שhabtab מוכיח עד אומר מות ונשאת ובא אחר ואמר לא מות הרי זו לא תצא עד אומר מות ושנים אומרים לא מות אף על פי נשאת תצא שנים אומרים מות ועד אומר לא מות אף על פי שלא נשאת תנשא:

ה אחית אומרת מות ואחות אומרת לא מות זו שאומרת מות תנשא ותטלול בתובתה וזה שאומרת לא מות לא תנשא ולא תטלול בתובתה אחית אומרת מות ואחות אומרת נהרג רבי מאיר אומר הזאל ומחייבות זו את זו הרי אלו לא תנשאו רבי יהודה ורבי שמעון אומרים הזאל וז מזוזות שאינן קים הרי אלו תנשאו עד אומר מות ועד אומר לא מות האשה אומרת מות האשה אומרת לא מות הרי זו לא תנשא:

ו האשה שהלכה היא ובעלה למדינת הים ובאה ואמרה מות בעלי תנשא ותטלול בתובתה ואחרתה אסורה היהתה בת ישראל לפהן תאכל בתרומה דברי רבי טרפזון רבי

עקבְּא אומֵר אין זו דָּרֶך מַזְכִּיאָתָה מִידִי עֲבִירָה. עד שְׁתָהָא אָסֹרָה לְנִשָּׂא וְאָסֹרָה מֶלֶאכָּול בְּתָרוּמָה:

אָמָרָה מַת בָּעֵלִי וְאַחֲרֶכָּה מַת חַמִּי. תְּנִשָּׂא וְתְּטֻול בְּתוּבָתָה וְחַמּוֹתָה אָסֹרָה. הִיא תָהָב בַּת יִשְׂרָאֵל לְפָהָן תָאכַל בְּתָרוּמָה. דָבָרִי רַبִי טְרָפּוֹן. רַבִי עַקְבָּא אָמֵר אין זו דָרֶך מַזְכִּיאָתָה מִידִי עֲבִירָה עד שְׁתָהָא אָסֹרָה לְנִשָּׂא וְאָסֹרָה מֶלֶאכָּול בְּתָרוּמָה. קִדְשׁ אַחֲת מַחְמֵש נְשִׁים וְאַינְנוּ יוֹדַע אֵיזוֹ קִדְשׁ. כָל אַחֲת אָזְמָרָת אָזְתִי קִדְשׁ. נֹתֵן גַּט לְכָל אַחֲת וְאַחֲת. וּמְנִיחָה בְּתוּבָה בִּינְיהָן וּמִסְתָּלֵק. דָבָרִי רַבִי טְרָפּוֹן. רַבִי עַקְבָּא אָמֵר אין זו דָרֶך מַזְכִּיאָתו מִידִי עֲבִירָה. עד שִׁיטֵן גַּט וּבְתוּבָה לְכָל אַחֲת וְאַחֲת. גַּל אַחֲד מַחְמֵשָׁה וְאַינְנוּ יוֹדַע מַאיִזְהָ גַּול. כָל אַחֲד אָזְמָר אָזְתִי גַּל מְנִיחָה גַּוְילָה בִּינְיהָן וּמִסְתָּלֵק. דָבָרִי רַבִי טְרָפּוֹן. רַבִי עַקְבָּא אָמֵר אין זו דָרֶך מַזְכִּיאָתו מִידִי עֲבִירָה. עד שְׁיִשְׁלָם גַּוְילָה לְכָל אַחֲד וְאַחֲד:

הָאֲשָׁה שְׁהַלְכָה הִיא וּבָעֵלה וּבָנֶה (עַמְּהָם) לְמִדִּינָת הַיּוֹם. וּבָאָה וְאָמָרָה מַת בָּעֵלִי. וְאַחֲרֶכָּה מַת בָּנִי. נְאָמָנָת. מַת בָּנִי וְאַחֲרֶכָּה מַת בָּעֵלִי. אֵינָה נְאָמָנָת. וּחוֹשְׁשִׁים לְדִבְרָיה וְחוֹלָצָת וְלֹא מִתְּיַבְּמָת:

גַּטְנוּ לִי בֵן בְּמִדִּינָת הַיּוֹם וְאָמָרָה מַת בָּנִי וְאַחֲרֶכָּה מַת בָּעֵלִי. נְאָמָנָת. מַת בָּנִי וְאַחֲרֶכָּה מַת בָּעֵלִי. אֵינָה נְאָמָנָת וּחוֹשְׁשִׁים לְדִבְרָיה וְחוֹלָצָת וְלֹא מִתְּיַבְּמָת:

גַּפְנוּ לֵי יָבֵם בִּמְדִינַת הַיּוֹם אֶמְרָה מֵת בַּעַלְיִוְתִּי וְאַחֲרַ בַּד
(מֵת) יָבֵמִי יָבֵמִי וְאַחֲרַ בַּד בַּעַלְיִוְתִּי נְאַמְנָת הַלְּכָה הִיא
וּבַעַלְהָוּ וַיְבַמָּה לִמְדִינַת הַיּוֹם אֶמְרָה מֵת בַּעַלְיִוְתִּי וְאַחֲרַ בַּד
מֵת יָבֵמִי יָבֵמִי וְאַחֲרַ בַּד בַּעַלְיִוְתִּי אַיִלָּה נְאַמְנָת שָׁאַיִן הָאֲשָׁה
נְאַמְנָת לֹעֲמָר מֵת יָבֵמִי שְׂתַנְשָׁא וְלֹא מֵתָה אֲחוֹתִי שְׂתַכְנָס
לְבִיתָה וְאַיִלָּה נְאַמְנָת לֹעֲמָר מֵת אֲחִי שְׂיִיבָם אֲשָׁתוֹ
וְלֹא מֵתָה אֲשָׁתי שְׂיִשָּׁא אֲחוֹתָה:

פרק יו

הָאֲשָׁה שַׁהְלָךְ בַּעַלְהָוּ וַצְרָתָה לִמְדִינַת הַיּוֹם וּבָאוּ וְאִמְרָו
לָהּ מֵת בַּעַלְיִיךְ לֹא תְנַשָּׁא וְלֹא תִתְבִּים עַד
שְׁתַדְעַ שֶׁמְאָה מִעֲבָרַת הִיא צְרָתָה הִיתָה לְהָחִימָות אַיִלָּה
חֹזֶשֶׁשָׁתְּ יִצְתָּה מְלִיאָה חֹזֶשֶׁשָׁתְּ רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ אָוְמָר אַיִלָּה
חֹזֶשֶׁשָׁתְּ:

בְּשַׁתִּי יָבָמוֹת זוֹ אֶזְמָרָת מֵת בַּעַלְיִוְתִּי זוֹ
אֲסֹורָה מִפְנִי בַּעַלְהָוּ שֶׁל זוֹ וּזוֹ אֲסֹורָה מִפְנִי בַּעַלְהָוּ שֶׁל זוֹ
לֹזוֹ עֲדִים וּלֹזוֹ אַיִלָּה עֲדִים אֶת שִׁישָׁ לְהָעֲדִים אֲסֹורָה וְאַת
שָׁאַיִן לְהָעֲדִים מִוְתְּרָתָה לֹזוֹ בְּנִים וּלֹזוֹ אַיִלָּה בְּנִים אֶת שִׁישָׁ
לְהָבְנִים מִוְתְּרָתָה וְאַת שָׁאַיִן לְהָבְנִים אֲסֹורָה נִתְיַבְּמוּ
וּמִתוּ הַבְּמִין אֲסֹורָות לְהַנְשָׁא רַבִּי אַלְעָזָר אָוְמָר הַזָּאֵיל
וְהַתְּפָרוּ לִבְמִין הַתְּפָרוּ לְכָל אָדָם:

גְּ אַיִלָּה מִעִידִין אַלְאָ עַל פְּרַצּוֹף פְּנִים עַם הַחֲטָם אַף עַל
פִּי שִׁישָׁ סִימְנִין בְּגּוֹפוֹ וּבְכָלְיוֹ אַיִלָּה מִעִידִין אַלְאָ עַד שְׁתַכְזָא

נֶפֶשׁוֹ. וְאַפִּילוֹ רָאוּהוּ מְגַנֵּיד. אֲוֹ צָלֹב. וְחוֹיהָ אָזְכָּלָת בָּזָן. אֵין
מַעֲדִין אֶלְאָ עד שֶׁלֶשֶׁה יָמִים. רַبִּי יְהוּדָה בֶּן בָּבָא אָמֵר
לֹא כָּל הָאָדָם. וְלֹא כָּל הַמְּקוֹמוֹת. וְלֹא כָּל הַשְׁעָות שְׁווֹן:

ד נִפְלֵל לִמְיָם בֵּין שִׁישׁ לְחָנוּ סֻוֹף. בֵּין שָׁאיָן לְהַם סֻוֹף. אֲשֶׁתּוֹ
אֲסֹוֶרֶת. אָמֵר רַבִּי מַאיָּר מַעֲשָׂה בְּאֶחָד שִׁנְפָל לְבוֹר הַגְּדוֹלָה.
וְעַלְהָ לְאַחֲר שֶׁלֶשֶׁה יָמִים. אָמֵר רַבִּי יוֹסֵי מַעֲשָׂה בְּסֻזְמָא
שְׁוִידָה לְטַבּוֹל בְּמַעֲרָה. וַיַּרְדֵּ מַזְשָׁבָכוֹ אַחֲרֵיו. וְשָׁהָוּ בְּדִי
שְׁתַצְאָ נֶפֶשׁ. וְהַשְׁיוֹא נְשׁוֹתֵיהֶם. וְשׁוֹבֵן מַעֲשָׂה בְּעֵסִיאָה.
בְּאֶחָד שְׁשָׁלְשָׁלוֹהוּ לִים. וְלֹא עַלְהָ בְּיַדְמָן אֶלְאָ רְגָלָן. אָמָרוּ
חֲכָמִים מִן הָאַרְכָּבָה וְלִמְעָלָה תְּנַשָּׂא. מִן הָאַרְכָּבָה וְלִמְטָה
לֹא תְּנַשָּׂא:

ה אַפִּילוֹ שֶׁמְעָן הַנְּשִׁים אָוּמָרוֹת מֵת אִישׁ פָּלוֹנִי דִּיוֹ.
רַבִּי יְהוּדָה אָמֵר אַפִּילוֹ שֶׁמְעָן הַתְּנוּקֹות אָוּמָרים הַרִּי
אָנוּ הַזְּלִכִּין לְסִפּוֹד וְלְקַבּוֹר אֶת אִישׁ פָּלוֹנִי. (דִּיוֹ.) בֵּין
שַׁהָוּ אַמְתָבִין וּבֵין שָׁאַינָוּ אַמְתָבִין. רַבִּי יְהוּדָה בֶּן בָּבָא
אָמֵר בִּיְשָׁרָאֵל אֶךָ עַל פִּי שַׁהָוּ אַמְתָבִין. וּבְגַ� אִם הָיָה
אַמְתָבִין אֵין עֲדּוֹתָוֹ עֲדּוֹת:

ו מַעֲדִין לְאֹזֶר הַגָּר וְלְאֹזֶר הַלְּבָנָה. וּמַשְׁיָאֵין עַל פִּי בַּת קְזָלָה.
מַעֲשָׂה בְּאֶחָד שַׁעַם דָלָל רַאשָׁה וְאָמֵר. אִישׁ פָּלוֹנִי
בֶּן פָּלוֹנִי מִמְּקוֹם פָּלוֹנִי מֵת. הַלְּכָו וְלֹא מַצָּאוּ שֵׁם אָדָם.
וְהַשְׁיוֹא אֶת אֲשֶׁתּוֹ וְשׁוֹבֵן מַעֲשָׂה בְּצַלְמוֹן בְּאֶחָד שָׁאָמֵר

אני איש פלוני בן איש פלוני (ממקומם פלוני) ונשבני נחש
והרי אני מות ויהלכו ולא הבירוהו והשיאו את אשתו:
 אמר רבי עקיבא בשידרתי לנחרדעו לעבר השנה.
 מצאנו נחמה איש בית דלי ואמר לי שמעתי שאין
 משיאין את האשה בארץ ישראל על פי עד אחד
 אלא רבי יהודה בן בבא ונומיית לו בן הדברים אמר
 לי אמרו להם ממשי אתם יודעים שהמדינה הזאת
 משכשת בניות מתקבלני מרבע גמליאל הזקן. שימושיאין
 את האשה על פי עד אחד וכשנאמתי והרציתי הדברים.
 לפניו רבנן גמליאל שמח לדברי ואמר מצאנו חבר לרבי
 יהודה בן בבא מתוד הדברים נזבר רבנן גמליאל שנחרגו
 הרוגים בטל ארזא והשיא רבנן גמליאל (הזקן) נשׂוותיהם
 על פי עד אחד (והחזקו להיות משיאין על פי עד אחד).
 והחזקו להיות משיאין עד מפי עד מפי אשה מפי
 שפחה. רבי אליעזר ורבי יהושע אומרים אין משיאין את
 האשה על פי עד אחד. רבי עקיבא אומר לא על פי אשה.
 ולא על פי עבד ולא על פי שפחה. ולא על פי קרובים.
 אמרו לו. מעשה בבני לוי שהלכו לצער עיר התמירים.
 וחלה אחד מהם בדרך. והביאו אותו לפנדק. ובוחורתם
 אמרו לפנדקית איך חבירנו. אמרה להם מות וקברתו.
 והשיאו את אשתו. אמרו לו. ולא תהא להונת לפנדקית.
 אמר להם לבקשתה לפנדקית נאמנת. הפנדקית הוציאה
 להם מקלו ותרמilo וספר תורה שהיה בידך. סליק

מסכת בתובות

פרק א

בְּתֻולָה נִשְׂאת לַיּוֹם הַרְבִיעִי. וְאֶלְמָנָה לַיּוֹם חַמִישִׁי.
שְׁפָעָמִים בְּשַׁבַת בְּתִי דִינֵין יוֹשְׁבֵין בְּעִירֹות בַיּוֹם
הַשְׁנִי. וּבַיּוֹם הַחֲמִישִׁי. שֶׁאָמַר הָיָה לוֹ טֻעַנְתָ בַתּוֹלִים הִיא
מִשְׁבִים לְבֵית דִין:

בְּבַתּוֹלָה בְּתֻובְתָה מִאתִים. וְאֶלְמָנָה מִנָה. בְּתֻולָה אֶלְמָנָה
גְרוֹשָׁה וְחַלוֹצָה מִן הָאָרוֹסִין. בְּתֻובְתָן מִאתִים וַיֵּשׁ לָהּ
טֻעַנְתָ בַתּוֹלִים. הַגִּזְוָת וְהַשְׁבוּה וְהַשְׁפָחָה. שְׁנַפְדוּ
וּשְׁנַתְגִירוּ וּשְׁנַשְׁתְחַרְרוּ. פְחוֹתֹתָן מִבְנוֹת שֶׁלֹשׁ שָׁנִים וַיּוֹם
אֶחָד. בְּתֻובְתָן מִאתִים. וַיֵּשׁ לָהּ טֻעַנְתָ בַתּוֹלִים:

גְגַדּוֹל שָׁבָא עַל הַקְטָנָה. וְהַקְטָן שָׁבָא עַל הַגְדוֹלָה. וְמִבְתָה
עַצְמָה. בְּתֻובְתָן מִאתִים. דָבָרִי רַבִי מַאיָר. וְחַכּוּמִים אֲוֹמָרים
מִפְתָח עַצְמָה מִנָה:

דְבַתּוֹלָה אֶלְמָנָה גְרוֹשָׁה וְחַלוֹצָה מִן הַגְשִׁוָיאִין. בְּתֻובְתָן
מִנָה. וְאֵין לָהּ טֻעַנְתָ בַתּוֹלִים. הַגִּזְוָת וְהַשְׁבוּה וְהַשְׁפָחָה.
שְׁנַפְדוּ וּשְׁנַתְגִירוּ וּשְׁנַשְׁתְחַרְרוּ. יִתְרֹזֶת עַל בְנוֹת שֶׁלֹשׁ
שָׁנִים וַיּוֹם אֶחָד. בְּתֻובְתָן מִנָה. וְאֵין לָהּ טֻעַנְתָ בַתּוֹלִים:

הַאֲזִיכָל אֵצֶל חַמִיו בִיהוּדָה שֶׁלֹא בָעֵדים. אֵינוֹ יִכּוֹל לְטֻעַזְזָז
טֻעַנְתָ בַתּוֹלִים מִפְנֵי שְׁמַתִינְחָד עַמָה. אַחֲת אֶלְמָנָת יִשְׁרָאֵל

וְאֶחָת אַלְמִנָּת בֵּהָן בְּתוֹבְתָה מִנָּה. בֵּית דִין שֶׁל פְּהַנִּים גּוֹבֵין לְבַתּוֹלָה אֶרְבֻּעַ מֵאוֹת זֹז. וְלֹא מִיחוּ בִּינָם חֲכָמִים:

וְהַנוּ שָׂא אֶת הָאֲשָׁה וְלֹא מִצָּא לָהּ בְּתוּלִים. הִיא אָוּמַרְתִּי מִשְׁאַרְסְתָנִי נְאַנְסָטִי וְנְסְתָחָפָה שְׁדָד. וְהַלָּה אָוּמַר לֹא כִּי אֶלְאָ עַד שֶׁלֹּא אֲרִסְתִּיךְ. וְהִיא מִקְחֵי מִקְחָה טָעוֹת. רַבּוֹ גִּמְלִיאֵל וְרַבִּי אַלְיָזָר אָוּמַרְתִּים נְאַמְנָת. רַבִּי יְהוֹשָׁעַ אָוּמַר לֹא מִפְּיהָ אַנְהַיִן חִינֵּן. אֶלְאָ הַרְיִי זֹז בְּחִזְקָתְךָ בַּעֲוָלה עַד שֶׁלֹּא תַּתְאִירֵס וְהַטְעָתוֹ עַד שְׂתַבְיָא רְאֵיהָ לְדִבְרֶיהָ:

וְהִיא אָוּמַרְתִּי מִפְתַּח עַצְמָנִי. וְהִוא אָוּמַר לֹא כִּי אֶלְאָ דְרוֹיסָת אִישׁ אַתָּה. רַבּוֹ גִּמְלִיאֵל וְרַבִּי אַלְיָזָר אָוּמַרְתִּים נְאַמְנָת. רַבִּי יְהוֹשָׁעַ אָוּמַר לֹא מִפְּיהָ אַנְהַיִן חִינֵּן. אֶלְאָ הַרְיִי זֹז בְּחִזְקָתְךָ בַּעֲוָלה לְנַתִּין וּלְמַמְזִיר. עַד שְׂתַבְיָא רְאֵיהָ לְדִבְרֶיהָ:

וְרְאוּה מִדְבָּרָת עִם אַחֲד בְּשָׁוֹק. אָמְרוּ לָהּ מַה טָּבוֹ שֶׁל זֶה. אִישׁ פָּלוֹנִי וּבֵהָן הוּא. רַבּוֹ גִּמְלִיאֵל וְרַבִּי אַלְיָזָר אָוּמַרְתִּים נְאַמְנָת. רַבִּי יְהוֹשָׁעַ אָוּמַר לֹא מִפְּיהָ אַנְהַיִן חִינֵּן. אֶלְאָ הַרְיִי זֹז בְּחִזְקָתְךָ בַּעֲוָלה לְנַתִּין וּלְמַמְזִיר. עַד שְׂתַבְיָא רְאֵיהָ לְדִבְרֶיהָ:

וְהִיְתָה מַעֲבָרָת. וְאָמְרוּ לָהּ מַה טָּבוֹ שֶׁל עַבְרָ זֶה. מִאִישׁ פָּלוֹנִי וּבֵהָן הוּא. רַבּוֹ גִּמְלִיאֵל וְרַבִּי אַלְיָזָר אָוּמַרְתִּים נְאַמְנָת. רַבִּי יְהוֹשָׁעַ אָוּמַר לֹא מִפְּיהָ אַנְהַיִן חִינֵּן. אֶלְאָ הַרְיִי זֹז בְּחִזְקָתְךָ מַנְתִּין וּמַמְזִיר. עַד שְׂתַבְיָא רְאֵיהָ לְדִבְרֶיהָ:

’ אמר רבי יוסי מעשה בתינוקת שירדה למלאת מים מן העין ונאנסה אמר רבי יוחנן בן נורי אם רוב אנשי העיר משיאים לבחונה הרי זו תנשא לבחונה:

פרק ב

האשה שנתקארמה או שנתקגרשה והוא אומרת בתולה נשאתני והוא אומר לא כי אלא אלמנה נשאותיך אם יש עדים שיצאת בהינומא וראשה פרוע בתובתה מעתים רבי יוחנן בן ברוקא אומר אף חלוק קליות ראייה:

ב' ומזה רבי יהושע באומר לחבירו שדה זו של אביך הייתה ולקחתיה הימנו שהוא נאמן שהפה שאסר הוא הפה שהתר. ואם יש עדים שהיתה של אביו והוא אומר ללקחתיה הימנו איןנו נאמן:

ג' העדים שאמרו בכתב ידינו הוא זה אבל אונסים היו קטנים היו פסולי עדות היו הרاي אלו נאמנים ואם יש עדים שהוא בכתב ידם או שהיה בכתב ידם יצא ממקום אחר איןנו נאמנים:

ד' זה אומר זה בכתב ידי וזה בכתב ידו של חברך וזה אומר זה בכתב ידי וזה בכתב ידו של חברך הרاي אלו נאמנים זה אומר זה בכתב ידי וזה אומר זה בכתב ידי ארכיכים לאחרי

עַמְהָם אַחֲרֵ דָבְרֵי רַבִּי וְחַכּוֹמִים אֹמְרִים אֵין צְרִיכִים לְאַחֲרֵ עַמְהָם אַחֲרֵ אֶלְאָ נָאָמָן אָדָם לֹוֹמֵר זֶה בְּתַבְּ יְדֵי:

הַאֲשֶׁר שָׂאַמְרָה אֲשֶׁת אִישׁ הַיִתִי וְגַרְוִשָּׁה אַנְיָ נָאָמָנָת. שַׁהְפָּה שָׂאַסְרָה הוּא הַפָּה שַׁהְתִּירָה וְאַם יְשַׁ עֲדִים שַׁהְיִתָּה אֲשֶׁת אִישׁ וְהִיא אֹמְרָת גַּרְוִשָּׁה אַנְיָ אַינָה נָאָמָנָת. אַמְרָה נְשַׁבְּתִי וְתַהְוָרָה אַנְיָ נָאָמָנָת. שַׁהְפָּה שָׂאַסְרָה הוּא הַפָּה שַׁהְתִּירָה וְאַם יְשַׁ עֲדִים שְׁגַשְׁבִּיתָה וְהִיא אֹמְרָת טַהְוָרָה אַנְיָ אַינָה נָאָמָנָת. וְאַם מְשֻׁנְשָׁאת בָּאוּ הַעֲדִים הַרְיִ זוּ לֹא תִצְאָ:

וְשַׁתִּי נְשִׁים שְׁנַשְׁבָּוּ זֹאת אֹמְרָת נְשַׁבְּתִי וְתַהְוָרָה אַנְיָ וְזֹאת אֹמְרָת נְשַׁבְּתִי וְתַהְוָרָה אַנְיָ אַינָן נָאָמָנָת. וּבָזְמָן שְׁהַן מְעִידּוֹת זוּ אֲתָה זוּ הַרְיִ אַלְוּ נָאָמָנוֹת:

וְכָנּוּ שְׁנִי אֲנָשִׁים זֹה אֹמֵר בָּהֶן אַנְיָ זֹה אֹמֵר בָּהֶן אַנְיָ אַינָן נָאָמָנִין. וּבָזְמָן שְׁהַן מְעִידּוֹן זֹה אֲתָה זֹה הַרְיִ אַלְוּ נָאָמָנִין:

הַרְיִ יְהוָדָה אֹמֵר אֵין מְעַלֵּן לְכַהוֹנָה עַל פִּי יְהָדָה אַחֲד. אֹמֵר רַבִּי אֶלְעָזֶר אִימְתֵּי בָמְקוֹם שִׁשְׁ עַזְרָרִין אֶבֶל בָמְקוֹם שְׁאַיִן עַזְרָרִין מְעַלֵּן לְכַהוֹנָה עַל פִּי יְהָדָה אַחֲד. רַבְּנוּ שְׁמַעַנוּ בָּנָן גִּמְלִילָאֵל אֹמֵר מְשׁוּם רַבִּי שְׁמַעַנוּ בָּנָן הַסְּגָן מְעַלֵּן לְכַהוֹנָה עַל פִּי יְהָדָה אַחֲד:

ט האשה שנחכשה בידי גוים על ידי ממון מותרת לבעלה. על ידי נפשות אסורה לבעלה. עיר שנכבשה ברפומות. כל הכהנות שנמצאו בתוכה. פסולות. ואם יש להן עדים. אפילו עבד. אפילו שפה. הרי אלו נאמנים. ואין נאמנו אדם על ידי עצמו. אמר רבי זכריה בן הקצב המעוון הזה לא זהה מתוך ידי משעה שנגנשו גוים לירושלים ועד שיצאו. אמרו לו אין אדם מעיד על ידי עצמו:

ואלו נאמנים להעיד בגדרין. מה שראו בקיטן. נאמנו אדם לומר זה כתוב ידו של אבא. וזה כתוב ידו של רבי. וזה כתוב ידו של אחיו. זכור אני בפלזיות שיצתה בהינומה וראשה פרוע. ושהיה איש פלוני יוצא מבית הספר. לטבול לאכול בתרומה. ושהיה חולק עמנו על הגון. ושהמקום הזה בית הפרס. ועד כאן היינו באין בשבת. אבל אין אדם נאמן לומר דבר היה לפלוני במקום הזה. מעמד ומושב ומסpid. היה לפלוני במקום הזה:

יום יא

פרק ג

אל' נערות שייש להן קנס. הבא על המזורה. ועל הנטינה. ועל הפטותה. הבא על הגוּרת. ועל השבואה. ועל השפחה. שנפדו ושותגנו ושותחתרו. פחותות מבנות שלש שנים ביום אחד. הבא על אחוזו ועל אחוזת אביו. ועל אחוזת אמו. ועל אחוזת אשתו. ועל אחוזת אחיו. ועל אשת אחיו אביו. ועל הנגדה. יש להן קנס. אף על פי שהן בהברת אין בהן מיתה בית דין:

ב' ואלו שאין להן קנס. הבא על הגוּרת. ועל השבואה. ועל השפחה. שנפדו ושותגנו ושותחתרו. יתרירות על בנות שלש שנים ביום אחד. רבי יהודה אומר שבואה שנפדיית הרי היא בקדושתה. אף על פי שגדולה. הבא על בתו. ועל בת בתו. ועל בת בנו. ועל בת אשתו. ועל בת בנה. ועל בת בתה. אין להן קנס. מפני שמתחייב בונפשו. שמייתו בידי בית דין. וכל המתחייב בונפשו אינו משלם ממון. שנאמר אם לא היה אסון ענוש יענש:

ג' נערה שנתארשה. ונתגרשה. רבי יוסף הגלילי אומר אין לה קנס. רבי עקיבא אומר יש לה קנס וקנסה לעצמה: ד' המפתח נותן שלשה דברים. האוגס ארבעה. המפתח נותן בשת ופגס וקנס. מוסיף עליו האוגס. שנוטן את

הצער. מה בין האונס לمفפתח. האונס נותן את הצער. המפתח אינו נותן את הצער. האונס נותן מיד. והمفפתח לכשישיא. האונס שותה בעציו. והمفפתח אם רצה להוציא מוציא:

" ביצד שותה בעציו. אפילו היא חגרת. אפילו היא סומא. ואפילו היא מכת שחין. נמצא בה דבר ערוה. או שאינה ראויה לבא בישראל. אינו רשאי לקימה. שנאמר ולוי תהיה לאשה אשפה הראויה לו:

יתומה שנחארסה ונתגרשה. רביעי אלעזר אומר המפתח פטור. והאונס חייב:

" איזהו בשות. הכל לפני המביש והמתקביש. פגם רזאין אותה באלו היא שפחה נמברת. במה היהת יפה. ובמה היא יפה. קנס שוה בכל אדם. וכל שיש לו קצבה מן התורה שוה בכל אדם:

" כל מקום שיש מכר אין קנס. וכל מקום שיש קנס אין מכר. קטנה יש לה מכר ואין לה קנס. נערה יש לה קנס ואין לה מכר. הבוגרת אין לה לא מכר ולא קנס:

" האומר פתיתך את בתו של פלוני. משלים בשות ופגם על פי עצמו. ואינו משלים קנס. האומר גנבתני (וטבחתי ומברתני). משלים את הקורן על פי עצמו. ואינו משלים תשולם כפל. ותשולם ארבעה וחמשה. חמישית שורי את

פלוני. או שורו של פלוני. הרי זה משלם על פי עצמו. המית שורי עבדו של פלוני. איןנו משלם על פי עצמו. זה הפלל. כל המשפטים יתר על מה שהזיק אינו משלם על פי עצמו:

פרק ד

נערה שגתפתה. בשתה ופגמה וקנסת השם אביה. והצער בתפוסה. עמלה בדין עד שלא מות האב. הרי הן של אב. מות האב. הרי הן של אחיהם. לא הספיקה לעמוד דין עד שימת האב. הרי הן של עצמה. רבי שמעון אומר אם לא הספיקה לגבות עד שימת האב. הרי הן של עצמה. עמלה בדין עד שלא בגרה. הרי הן של אב. מות האב. הרי הן של אחיהם. לא הספיקה לעמוד דין עד שבגרה. הרי הן של עצמה. רבי שמעון אומר אם לא הספיקה לגבות עד שימת האב. הרי הן של עצמה. מעשה ידיה ומציאתה אף על פי שלא גבתה. מות האב. הרי הן של אחיהם:

ב' המארס את בתו וגרשה. ארסה ונתקארמלה בתובתה שלו. השיאה וגרשה. השיאה ונתקארמלה בתובתה שלו. רבי יהודה אומר בראשונה של אב. אמרו לו (משה השיאה) אין לאביה רשות בה:

ג' הגירות שנתקירה בתה עמה וונגה. הרי זו בחייב. אין לה לא פתח בית האב. ולא מאה סלע. הייתה הורתה

שלא בקדושה ולידתה בקדושה. הרי זו בסkillah אין לה לא פתח בית האב ולא מאה סלע. היתה הורתה ולידתה בקדושה. הרי היא בת ישראל לכל דבר. יש לה אב ואין לה פתח בית האב. יש לה פתח בית האב ואין לה אב. הרי זו בסkillah לא נאמר פתח בית אביה אלא למצוה:

ד האב זפאי בנתו בקדושה. בכסף בשטר וביבאה. זפאי במצוותה ובמעשיה ידיה ובהפרת נדריה. ומתקבל את גטה. ואינו אוכל פרות בחיה. נשאת. יתר עליון הבעל שאוכל פירות בחיה וחיב במעותותיה. בפרקונגה ובקבורתה. רבי יהודה אומר אפילו עני شبישראל. לא יפחות ממשינו חילילים ומוקוננות:

ה לעולים היא ברשות האב עד שתבנਸ לרשوت הבעל לנשואין. מסר האב לשולחן הבעל. הרי היא ברשות הבעל. הלך האב עם שלוחן הבעל. או שהלכו שלוחני האב עם שלוחן הבעל. הרי היא ברשות האב. מסרו שלוחני האב לשולחן הבעל. הרי היא ברשות הבעל:

ו האב אינו חייב במעות בתו זה מדרש דריש רבי אלעזר בן עזריה לפניו חכמים בכרכם בינה. הבנים יירשו והבנות יזוננו. מה הבנים אינם יורשים. אלא לאחר מיתת אביהם. אף הבנות אין גזונות אלא לאחר מיתת אביהם:

ו לא כתוב לה בתובה. בთולה גובה מאותים. ואלמנה מנה. מפני שהוא תנאי בית דין. כתוב לה ששה שווה מנה תחת מאותים. ולא כתוב לה כל נכסים זאת לי אחראי לכתובתיך. חייב שהוא תנאי בית דין:

ח לא כתוב לה. אם תשתbai אפרקינך ואותבינך לי לאנטוי. ובלהגנת אהדרינך למדייניך חייב שהוא תנאי בית דין:

ט נשכית חייב לפדותה. ואם אמר הרי גטה וכתובתה תפדה את עצמה. אין רשות. לקתה חייב לרפאתה. אמר הרי גטה וכתובתה תרפא את עצמה רשות:

לא כתוב לה בניית דכריין דיהו ליבי מנא. איןון ירתונ פסף בתובתיך. יתר על חולקהון דעת אחוהון. חייב שהוא תנאי בית דין:

י" בָּנֵן נִקְבָּנוּ דִיהַנוּ לִיכִי מְנָא. יְהַנוּ יִתְבּוּ בְבִיתִי. וּמְתֹזֵן מְנַכְּסֵי עַד דְתַנְסָבָן לְגַבְרִין. חייב שהוא תנאי בית דין:

ו' את תהא יתבא בביתי ומתזנא מנכסי. כל ימי מגיד אלמנותיך בביתי. חייב שהוא תנאי בית דין. אך היו אנשי ירושלים כותביין. ואנשי גليل היו כותביין באנשי ירושלים. אנשי יהודה היו כותביין. עד שירצעו היורשין לתוך ליד כתובתיך. לפיכך אם רצוי יורשין נתנוין לה כתובתה. וпотריין אותה:

פרק ה

אַף עַל פִּי שֶׁאָמְרוּ בְּתוֹלָה גּוֹבָה מִאֵתים וְאֶלְמָנָה מִנָּה אֶם רְצָחָה לְהֽוֹסִיף אֲפִילוּ מֵאָה מִנָּה יוֹסִיף נְחַתָּרְמָלָה אוֹ נְתַגְּרָשָׁה בֵּין מִן הָאָרוֹסִין בֵּין מִן הַנְּשָׂזָן גּוֹבָה אֶת הַכֶּל. רַבִּי אַלְעָזָר בֶּן עֲזִירָה אָזָמֵר מִן הַנְּשָׂזָן גּוֹבָה אֶת הַכֶּל מִן הָאָרוֹסִין בְּתוֹלָה גּוֹבָה מִאֵתים וְאֶלְמָנָה מִנָּה שֶׁלֹּא בָּתַב לָה אֶלְאָעַל מִנְתָּה לְכֻנָּסָה רַבִּי יְהוּדָה אָזָמֵר אֶם רְצָחָה כּוֹתֵב לְבִתּוֹלָה שְׁטָר שֶׁל מִאֵתים וְהִיא כּוֹתֵבת הַתְּקִבְּלָתִי מִמֶּךָּה מִנָּה וְלֹאֶלְמָנָה מִנָּה וְהִיא כּוֹתֵבת הַתְּקִבְּלָתִי מִמֶּךָּה חַמְשִׁים זֹו רַבִּי מַאֲיר אָזָמֵר בֶּל הַפּוֹחַת לְבִתּוֹלָה מִמֶּאֵתים וְלֹאֶלְמָנָה מִמָּנָה הַרִּי זו בְּעִילַת זְנוּת:

ב' נְזַתְּנֵן לְבִתּוֹלָה שְׁנִים עַשֶּׂר חֶדֶשׁ מִשְׁתְּבָעָה הַבָּעֵל לְפָרְגֵּס אֶת עָצָמָה וְקַשְׁמָ שְׁנַזְתְּנֵן לְאַשָּׁה בֶּן נְזַתְּנֵן לְאִישׁ לְפָרְגֵּס אֶת עָצָמוֹ וְלֹאֶלְמָנָה שְׁלֹשִׁים יוֹם הַגִּיעַ זָמָן וְלֹא נְשָׂאוּ אֲוֹכְלֹות מִשְׁלוֹן וְאֲוֹכְלֹות בְּתִרְוּמָה רַבִּי טְרָפּוֹן אָזָמֵר נְזַתְּנֵן לָה הַכֶּל תְּרוּמָה רַבִּי עֲקִיבָא אָזָמֵר מִחְצָה חֹלִין וּמִחְצָה תְּרוּמָה:

ג' הַיּוּם אֵינוֹ מְאַכֵּל בְּתִרְוּמָה עַשְׁתָּה שְׁשָׁה חֶדֶשים בְּפָנֵי הַבָּעֵל וּשְׁשָׁה חֶדֶשים בְּפָנֵי הַיּוּם וְאֲפִילוּ כָּלֵן בְּפָנֵי הַבָּעֵל חַסְר יוֹם אֶחָד בְּפָנֵי הַיּוּם אוֹ כָּלֵן בְּפָנֵי הַיּוּם חַסְר יוֹם אֶחָד בְּפָנֵי הַבָּעֵל אֵינָה אֲoכְלָת בְּתִרְוּמָה זו מִשְׁנָה

ראשונה. בית דין של אחורייהן אמרו אין האשה אוכלת בתרומה עד שתכנס לחפה:

ד' המקדיש מעשה ידי אשתו. הרי זו עוזה ואוכלת. המותר רבי מאיר אומר הקדש. רבי יוחנן הסנדלר אומר חולין:

ה' אלו מלאכות שהאשה עוזה לבעלה. טוחנת ואופה ומכבשת וմבשלת ומגינה את בנה. ומצעת לו המטה. ועוזה בاظמר. הבנייה לו שפחה אחת. לא טוחנת. ולא אופה. ולא מכבשת. שתיים אינה מבשלת. ואינה מגינה את בנה. שלוש אינה מצעת (לו) המטה. ואינה עוזה בاظמר. ארבע ישבת בקדרא. רבי אליעזר אומר אפילו הבנייה לו מאה שפחות כופה לעשות בاظמר. שהבטלה מביאה לידי זמה. רבנן שמעון בן גמליאל אומר אף המדייר את אשתו מלעשיות מלאכה. יוציא ויתן בתובה. שהבטלה מביאה לידי שיעומים:

ו' המדייר את אשתו מתשמש המטה. בית שמאי אומרים שני שבותות. בית הלל אומרים שתי אחות. התלמידים יוצאים לתוכם תורה שלא ברשות שלשים יום. הפועלים שבת אחות. העונה האמורה בתורה. הטילין בכל יום. הפועלים שתיים בשבת. החמורים אחות בשבת. הגמלים אחד לששים يوم. הספונים אחות לששה חדשים דברי רבי אליעזר:

המזרקה על בעלה. פוחתין לה מפתותותה שבעה דינרין בשבט. רבי יהודה אומר שבעה טרפיעקים. עד מתי הוא פוחת. עד בנד בתובתה. רבי יוסי אומר לעולם הוא פוחת והולך שמא תפול לה ירושה ממוקם אחר. ויחזור ונגבה הימנה. וכן המזרד על אשתו מוסיפין לה על כתובתה שלשה דינרים בשבט. רבי יהודה אומר שלשה טרפיעיקין:

"המשarra את אשתו על ידי שלישי לא יפחוות לה משני קבין חטין או מארבע קבין שעורים. אמר רבי יוסי לא פסק לה שעורים אלא רבי ישמעאל שהיה סמוך לאડום. ונוטן לה חצי קב קטנית. וחצי לוג שמון. וקב גרגירות או מנה דבילה. ואם אין לו. פוסק לעמתו פירות ממוקם אחר. ונוטן לה מטה ומפה ומחצלת. ונוטן לה בפה לראה. ונוטן לה משנה ומגעלים ממזעך למזעך. ובלים של חמישים זוז משנה לשנה. ואינו נוטן לה לא חמישים בימوت החמה. ולא שחקים ביוםות הגשםים. אלא נוטן לה בלים של חמישים זוז ביוםות הגשםים. והיא מתבשה בבלאותיהם ביוםות החמה. והשחקים שלה:

ט נוטן לה מעה כף לארכיה. ואוכלת עמו מליל שבת ליללי שבת. ואם אין נוטן לה מעה כף לארכיה. מעיטה ידיה שלה. ומה היא עושה לו. משקל חמיש סלעים שתין ביהודה. שהן עשרים סלעים בג'ליל. או משקל עשר סלעים ערבית ביהודה. שהן עשרים סלעים בג'ليل. ואם

היתה מינקה פוחתין לה ממענשה ידיה ומוסיפין לה על מזונתיה. בפה דברים אמורים בעני شبישראלי. אבל במקביד הכל לפיה בבודו:

פרק ו'

מציאות האשה ומעשה ידיה לבעלה. וירושתה הוא אוכל פירות בחיה. בשתה ופגמה. שלחה. רבי יהודה בן בתירא אומר. בזמן שבפטר לה שני חלקים ולן חלק אחד. ובזמן שבגלו. לו שני חלקים ולא אחד. שלו ינתן מיד. ושלחה ילקח בהן קרקע והוא אוכל פירות:

יב הפסיק מועות לחתןו ומית חתנו. אמרו חכמים יכול הוא שיאמר. לאחד היה רוצה לתן. ולך אי אפשר LTC:

ג' פסקה להבניס לו אלף דינר. הוא פ██ק בגניזה חמישה עשר מנה. ובנגד השום. הוא פ██ק פחות חמץ. שום במנה ושויה מנה אין לו אלא מנה. שום במנה היא נותנת שלשים ואחד סלע ודינר. ובארבע מאות היא נותנת חמץ מאות מה שחתן פ██ק הוא פ██ק פחות חמץ:

ד' פסקה להבניס לו כספים סלע (כסף) נעשה ששה דינרים. החתן מקבל עליו עשרה דינריין לקפה לכל מנה ומנה. רבנן שמעון בן גמליאל אומר הכל במנה הג מדינה:

ה' המשיא את בתו סתם. לא יפחוץ לה מחייבים זוז. פ██ק להבניסה ערומה לא יאמר הבעל בשtabא לביתי

אכפֶנְה בְּכָסּוֹתִי. אֲלֹא מַכְסָה וְעוֹדָה בְּבֵית אָבִיהָ. וּבָנָם
הַמְשִׁיאָנוֹן אֶת הַחֲזֹמָה לֹא יַפְחַתּוּ לָהּ מְחֻמְשִׁים זֹוּ. אֲםֹרָה
יִשְׁבְּכִיס מִפְרָנְסִין אָזְתָה לְפִי בָּבּוֹדָה:

וַיַּתְּזֹמַה שְׁהַשְׁיוֹתָה אֶמְהָ אָז אֲחִיה מַדְעַתָּה. וְכַתְּבָוּ לָהּ
בְּמַאֲהָ אָז בְּחַמְשִׁים זֹוּ. יִכְזְלֵה הִיא מַשְׂתְּגָדֵל. לְהַזְּיאָ
מִידָן מַה שְׁרָאוִי לְהַנְּתָנוּ לָהּ. רַבִּי יְהוֹדָה אָוֹמֵר אֶם הַשְׁיָא
אֶת הַבְּתָה הַרְאָשׁוֹנָה יַנְתַּנוּ לְשִׁנְיָה בְּדַרְךּ שְׁנַתּוֹ לְרַאשׁוֹנָה.
וְחַכְמִים אָוֹמְרִים פְּעָמִים שָׁאָדָם עֲנֵי וְהַעֲשֵׂרָה. אָז עַשְׁיר
וְהַעֲנֵי. אֲלֹא שְׁמַנֵּין אֶת הַנְּקָסִים וּנוֹתְנֵין לָהּ:

וְהַמְשֻׁלִישׁ מִעּוֹת לְבַתוֹּ. וְהִיא אָוֹמְרָת נְאָמֵן בְּעַלְיָ
יַעֲשֵׂה הַשְׁלִישׁ מִה שְׁהַשְׁלִישׁ בְּיַדוֹ. דָבָרִי רַבִּי מַאיָר. רַבִּי
יְוֹסִי אָוֹמֵר וּכְיֵאָנֶה אֲלֹא שְׁדָה. הִיא רֹצֶחֶת לְמוֹכָרָה. הַרְבִּי
הִיא מְכוֹרָה מַעֲבָשָׂיו. בְּמַה דְבָרִים אָמְוֹרִים בְּגַדּוֹלָה. אֲבָל
בְּקַטְנָה אֵין מַעֲשָׂה קַטָּנָה כָּלּוֹם:

פרק ז

ה מדיר את אשתו מליהנות לו. עד שלשים יומם יעמיד פרנס. יתר מכך יוציא ויתן בתובה. רביה יהודה אומר. בישראל חדש אחד יקיים. ושנים יוציא ויתן בתובה. ובלהג'ת שנים יקיים. ושלשה יוציא ויתן בתובה:

ב' ה מדיר את אשתו. שלא תטעום אחד מכל הפירות. יוציא ויתן בתובה. רביה יהודה אומר בישראל יום אחד יקיים. שנים יוציא ויתן בתובה. ובלהג'ת שנים יקיים. ושלשה יוציא ויתן בתובה:

ג' ה מדיר את אשתו שלא תתקשת באחד מכל המינים. יוציא ויתן בתובה. רבוי יוסף אומר בעניות שלא ניתן קצבה. ובעשרות שלשים יום:

ד' ה מדיר את אשתו שלא תלך לבית אביה. בזמן שהוא עמה בעיר. חדש אחד יקיים. שנים יוציא ויתן בתובה. ובזמן שהוא בעיר אחרת. רגלי אחד יקיים. ושלש יוציא ויתן בתובה:

ה' ה מדיר את אשתו שלא תלך לבית האבל. או לבית המשטה. יוציא ויתן בתובה. מפני שנועל בפניה. ואם היה טוען מושום דבר אחר רשי. אמר לה על מנת שתאמר לי לפולני מה שאמרת לי. או מה שאמרת לך. או שאתה מלאה ומערה לאשפה. יוציא ויתן בתובה:

וְאֵלּוּ יָצָאֹת שֶׁלֹּא בְכַתּוֹבָה. הַעֲזָרָה עַל דָת מִשָּׁה
וּוּיהוּדִית. וְאֵיזֶה הִיא דָת מִשָּׁה. מְאַכְילָתוֹ שֶׁאֵינוֹ מַעֲשֵׂר.
וּמִשְׁמָלָתוֹ נְדָה וְלֹא קֹצֶח לְה חָלָה. וּנוֹדָרָת וְאֵינָה
מִקְיָמָת. וְאֵיזֶה הִיא דָת יהוּדִית. יָצָאָה וּרְאֵשָׁה פְּרוּעַ
וּטוֹזָה בְשּׁוֹק. וּמִדְבָּרָת עַם כָל אָדָם. אָבָא שָׁאוֹל אָזֶר
אֶף הַמִּקְלָלָת יוֹלְדִיו בְפִנֵיו. רַבִי טְרָפּוֹן אָזֶר אֶף הַקּוֹלְגִּית.
וְאֵיזֶה הִיא קּוֹלָנִית כָל שְׁהִיא מִדְבָּרָת בְּתוֹךְ בֵיתָה. וּשְׁבָנָה
שׁוֹמְעִין קוֹלה:

המקדש את האשה על מנת שאין עלייה נדרים ונמצאו עלייה נדרים. אינה מקדשת. בנסת סתם. ונמצאו עלייה נדרים. יצא שלא בכתובה. על מנת שאין בה מומיין ונמצאו בה מומיין. אינה מקדשת. בנסת סתם ונמצאו בה מומיין. יצא שלא בכתובה. כל המומין הפויסלים בנהנים. פולין בנים:

הִי בָה מומין ועוזה בבית אביה. האב צריך להביא ראייה שמשגנחת ארסה נולדו בה מומין הלו. ונסתהכה שדחו. נכנסה לרשوت הבעל. הבעל צריך להביא ראייה שעד שלא נתארסה. הִי בָה מומין אלו. והיה מוקחו מכות טיעות. דברי רבי מאיר. וחכמים אומרים במה דברים אמרורים במומין שבستر. אבל במומין שבגלו. אין יכול לטוען. ואם יש מרחץ באזת העיר. אף מומין שבستر אין יכול לטוען מפני שהוא בודק בקרובותיו:

ט האיש שנולדו בו מומין. אין כופין אותו להוציא. אמר רבנן שמעון בן גמליאל במה דברים אמורים במומין הקטנים אבל במומין הגודלים כופין אותו להוציא: ואלו שкопין אותו להוציא מבה שחין ובעל פוליפוס והמקמצז והמוצרף נחתת והברסי בין שהוא בס עד שלא נשאו ובין משגנשו נולדו ועל כלו אמר רבי מאיר אף על פי שהתנה עמה יוצאה היא שתאמր סבורה היה כי אני יוצאה לקביל ועכשו אני יוצאה לקביל וחכמים אמרים מקבלת היא על ברחה חוץ ממבה שחין מפני שסמייקתו מעשה בכךון בברסי אחד שמת והיה לו אח ברסוי אמרו חכמים יוצאה היא שתאמր לאחיך היה כי יוצאה לקביל ולך אני יוצאה לקביל:

פרק ח

האשה שנפלו לה נכסים עד שלא תתחארס מודים בית שמאי ובית הלל שמוכרת וננתנה וקאים נפלו לה משנתיארסה בית שמאי אמורים תמכזר ובית הלל אמורים לא תמכזר אלו ואלו מודים שאם מכרה וננתנה קאים אמר רבי יהודה אמרו לפניו רבנן גמליאל הואיל וזכה באשה לא זוכה בנכסים אמר להם על החדשים אנו בושין אלא שאתם מגליגין עליינו את הישנים נפלו לה משנתשאת אלו ואלו מודים שאם מכרה וננתנה שהבעל מוציא מיד הלקוחות עד שלא

ונשאת ונשאת ר'בו גמליאל אומר אם מכרה וננתנה קיימים.
אמר רבי חנינא בן עקיבא אמרו לפניו ר'בו גמליאל הוזיל
זוכה באשה לא זוכה בנכסים אמר להם על החדשים
אנו בושין אלא שאתם מגלאין עליינו את היישנים:

ג' רבי שמעון חולק בין נכסים לנכסים נכסים הידועים
לבעל לא תמכור ואם מכרה וננתנה בטיל שאינן ידועים
לבעל לא תמכור ואם מכרה וננתנה קיימים:

ד' נפלו לה כספים ילקח בהן קרקע והוא אוכל פירות
פירות התלושין מון הארץ ילקח בהן קרקע והוא אוכל
פירות והמחברין בקרקע אמר רבי מאיר שמן אותן
במה הן יפין בפירות ובמה הן יפין בלבד פירות ומהモתר
ילקח בהן קרקע והוא אוכל פירות וחכמים אמרים
המחברין לקרקע שלו והتلושין מון הארץ שלה ילקח
בהן קרקע והוא אוכל פירות:

ה' רבי שמעון אומר מקום שיפה בחו בנכיסתה הורע
בחוץ ביצאתה מקום שהורע בחו בנכיסתה יפה בחו
ביצאתה (ביצה) פירות המחברין לקרקע בנכיסתה
שלו. וביצאתה שלה והتلושין מון הארץ בנכיסתה
שלה. וביצאתה שלו:

ו' נפלו לה עבדים ומשפחות זקנים ימכרו וילקח בהן
קרקע והוא אוכל פירות ר'בו שמעון בן גמליאל אומר
לא תמכור מפני שהן שבת בית אביה נפלו לה זיתים

וְגַפְנִים זָקִינִים יִמְבְּרוּ לְעֵצִים וַיְלֹכֶח בָּהוּ קְרָקָעַ וְהֵוָא אֲזָכָל פִּירֹתָן רַבִּי יְהוֹדָה אָזָמֵר לֹא תִּמְכֹּר מִפְנֵי שְׁהָן שְׁבָח בֵּית אָבִיהָ הַמּוֹצִיא הַזְּאוֹת עַל נְבָסִי אֲשֶׁתָּו הַזְּאוֹת הַרְבָּה וְאֲכָל קְמֻעָא קְמֻעָא וְאֲכָל הַרְבָּה מֵה שְׁהַזְּאוֹת הַזְּאוֹת וְמֵה שָׁאֲכָל אֲכָל הַזְּאוֹת וְלֹא אֲכָל יִשְׁבַּע בְּמַה הַזְּאוֹת וַיַּטְולָ:

ו שׂוֹמְרָת יְבָם שְׁגַפְלוֹ לְהֵנְבָסִים מְזֻדִּים בֵּית שְׁמָאי וּבֵית הַלְּל שְׁמוֹכָרָת וּנוֹתָנָת וְקִינִים מִתָּה מַה יִعּשׂוּ בְּתֹבוֹתָה וּבְנְבָסִים הַגְּנָנִיסִין וְהַיְזָצָאן עַמָּה בֵּית שְׁמָאי אָזָמְרִים יְחִילּוּקָו יְזָרְשִׁי הַבָּעֵל עַם יְזָרְשִׁי הָאָב וּבֵית הַלְּל אָזָמְרִים נְבָסִים בְּחִזְקַתָּן וּבְתֹבוֹתָה בְּחִזְקַתָּן יְזָרְשִׁי הַבָּעֵל נְבָסִים הַגְּנָנִיסִים וְהַיְזָצָאן עַמָּה בְּחִזְקַתָּן יְזָרְשִׁי הָאָב:

ו הַזִּיח אָחִיו מִעוֹת יַלְקָח בָּהוּ קְרָקָע וְהֵוָא אֲזָכָל פִּירֹתָן פִּירֹת הַתְּלִוָּשִׁין מִן הַקְּרָקָע יַלְקָח בָּהוּ קְרָקָע וְהֵוָא אֲזָכָל פִּירֹת הַמְּחַבְּרִין בְּקְרָקָע אָמֵר רַבִּי מַאֲיר שְׁמַיִן אֲזָתָן בְּמַה הַן יִפְנִין בְּפִירֹת וּבְמַה הַן יִפְנִין בְּלֹא פִּירֹת וּמְזֻתָּר יַלְקָח בָּהוּ קְרָקָע וְהֵוָא אֲזָכָל פִּירֹת וּחְכָמִים אָזָמְרִים פִּירֹת הַמְּחַבְּרִין בְּקְרָקָע שְׁלֹו וּהַתְּלִוָּשִׁין מִן הַקְּרָקָע בֶּל הַקּוֹדֵם זָכָה בָּהוּ קָדֵם הוּא זָכָה קָדְמָה הִיא יַלְקָח בָּהוּ קְרָקָע וְהֵוָא אֲזָכָל פִּירֹת בְּנִסָּה הַרִּי הִיא בְּאַשְׁתָּו לְכָל דָּבָר וּבְלֹבֶד שְׁתַּהְא בְּתֹבוֹתָה עַל נְבָסִי בְּעַלְהָ הַרְאָשָׁו:

ח לא יאמר לה הרי בכתובתיך מנהת על השלחן. אלא
כל נכסיו אחראין לכתובתה. (וכן לא יאמר אדם לאשתו
הרי בכתובתיך מנהת על השלחן: אלא כל נכסיו אחראין
לכתובתה.) גרשא אין לה אלא בכתובתה. החזירה הרי
היא בכל הנשים. אין לה אלא בכתובתה בלבד:

פרק ט

הכזיב ל Ashton דין ודברים אין לי בנכסיך. הרי זה
אוכל פירות בחיה. ואם מטה יורשה. אם
כן למה כתב לה דין ודברים. אין לי בנכסיך. שם
מכירה ונתקנה קיים. כתב לה דין ודברים אין לי בנכסיך
ובפירותיהם. הרי זה אינו אוכל פירות בחיה. ואם מטה
 יורשה. רבי יהודה אומר לעולם אוכל פيري פירות עד
שיכתוב לה דין ודברים. אין לי בנכסיך ובפירותיהם.
ובפירי פירוטיהם עד עולם. כתב לה דין ודברים אין לי
بنכסיך. ובפירוטיהם (ובפירי פירוטיהם) בחיך ובמוחיך
אינו אוכל פירות בחיה. ואם מטה אינו יורשה. רבנו
שמעון בן גמליאל אומר אם מטה ירשנה מפני שהתקנה
על מה שכתב בתורה. וכל המתקנה על מה שכתב
בתורה תנאו ביטל:

ב מי שפט והניח אשה ובעל חוץ ויורשין. והיה לו
פקדון או מלוה ביד אחרים. רבי טרפון אומר ינתנו
לפושל שבתו. רבי עקיבא אומר אין מרחמן בדיין. אלא

ינתנו ליזרשין. שבלו צרייכין שבועה. אין היזרשין צרייכים
שבועה:

הנlich פירוזת תלושין מון הקראקע. כל הקודם בהן זכה
בהן. זכתה אשה יותר על בתותה. ובעל חוב יותר
על חובו. המותר. רבי טרפזן אומר גנתנו לפועל שבוזן.
רבי עקיבא אומר אין מרחמיון בדין. אלא ינתנו ליזרשין.
שבלם צרייכים שבועה. אין היזרשין צרייכין שבועה:

המושיב את אשתו חנונית או שמנת אופטורופא. הרי
זה משביעה כל זמן שירצה. רבי אליעזר אומר אפיקלו על
פלפה ועל עסתה:

הכתב לה גדר ושבועה אין לי עלייך. אין יכול להשביעה.
אבל משביעו הוא את יזרשיה. ואת הבאים בראשותה. גדר
ושבועה אין לי עלייך. ועל יזרשיך. ועל הבאים בראשותיך.
אין יכול להשביעה. לא היא. ולא יזרשיה. ולא הבאים
ברשותה. אבל יזרשי משביעין אותה. ואת יזרשיה. ואת
הבאים ברשותה. גדר ושבועה אין לי ולא ליזרשי. ולא
לבאים ברשותי. עלייך ועל יזרשיך. ועל הבאים בראשותיך.
אין יכול להשביעה לא הוא. ולא יזרשו. ולא הבאים
ברשותו. לא אותה ולא את יזרשיה. ולא את הבאים
ברשותה:

הלבלה מקבר בעלה לבית אביה. או שחזרה לבית חמייה.
ולא נעשית אופטורופא. אין היזרשין משביעין אותה.

ואם נעשית אַפּוֹטְרוֹפָאַ (היורשים) משביעין אותה על העתיד לבא ואין משביעין אותה על מה שעבר:

הפוגמת כתובתה לא תפרע אלא בשבועה. עד אחד מעידה שהיא פרועה לא תפרע אלא בשבועה. מנכסי יתומים ומנכסיים משעבדים ושלא בפניו לא תפרע אלא בשבועה:

הפוגמת בכתובתה. כיצד. היהה כתובתה אלף זו. ואמר לה התקבלת כתובתיך. והיא אומרת לא התקבלתי אלא מנה. לא תפרע אלא בשבועה. עד אחד מעידה שהיא פרועה. כיצד. היהה כתובתה אלף זו. ואמר לה התקבלת כתובתיך. והיא אומרת לא התקבלתי. ועד אחד מעידה שהיא פרועה. לא תפרע אלא בשבועה. מנכסיים משעבדים. בצד. מכר נכסיו לאחרים והיא נפרעת מן הלקחות. לא תפרע אלא בשבועה. מנכסי יתומים בצד. מת והניח נכסיו ליתומים. והיא נפרעת מן היתומים. לא תפרע אלא בשבועה. ושלא בפניו. כיצד. הlekך לו למדינת הים. והיא נפרעת שלא בפניו. לא תפרע אלא בשבועה. רבינו שמעון אומר כל זמן שהיא תזבעת כתובתה היורשים משביעין אותה. ואם איןיה תזבעת כתובתה אין היורשים משביעין אותה:

הוציאה גט ואין עמו כתובה. גובה כתובתה. כתובה ואין עמה גט. היא אומרת נאבד גטי. והוא אומר נאבד

שׂוֹרְבִי. וּכֹן בַּעַל חֹזֶב שֶׁהָזִיא שְׁטֵר חֹזֶב. וְאֵין עַמּוֹ פְּרוֹזְבּוֹל. הַרְיִ אֵלֹו לֹא יִפְרֻעוּ. רְבֹן שְׁמַעֲוֹן גִּמְלַיאֵל אָזֶם מִן הַסְּבָנָה וְאֵילָד. אֲשֶׁר גֹּבֶה בְּתֻובָתָה שֶׁלֹּא בְּגַט. וּבַעַל חֹזֶב גֹּבֶה שֶׁלֹּא בְּפְרוֹזְבּוֹל. שְׁנִי גַּטְיוֹן וְשְׁתִי בְּתֻובָתָה. גֹּבֶה שְׁתִי בְּתֻובָתָה. שְׁתִי בְּתֻובָתָה וְגַט אֶחָד. אוֹ בְּתֻובָה וְשְׁנִי גַּטְיוֹן. אוֹ בְּתֻובָה וְגַט וְמִתְהָ. אֵינֶה גֹּבֶה אֶלָּא בְּתֻובָה אֶחָת. שְׁהַמְּגַרְשַׁ אֶת אַשְׁתוֹ וְהַחֲזִירָה. עַל מִנְתָּה בְּתֻובָה הַרְאָשׁוֹנָה מַחֲזִירָה. קֶטֶן שְׁהַשְׁיאָו אֶבְיוּ בְּתֻובָתָה קִימָתָה. שְׁעַל מִנְתָּה בְּנִים קִימָתָה. גַּר שְׁנַתְגִּיר וְאַשְׁתוֹ עַמּוֹ. בְּתֻובָתָה קִימָתָה שְׁעַל מִנְתָּה בְּנִים קִימָתָה:

פרק י'

מֵי שְׁהִיה נְשָׂוי שְׁתִי נְשִׁים וּמַת. הַרְאָשׁוֹנָה קֹדֶמת לְשָׁנִיה. וַיּוֹרְשֵׁי הַרְאָשׁוֹנָה קֹדֶמן לַיּוֹרְשֵׁי שָׁנִיה. נְשָׁא אֶת הַרְאָשׁוֹנָה וּמַתָּה. נְשָׁא שָׁנִיה וּמַת הַוָּא. שָׁנִיה וַיּוֹרְשֵׁה קֹדֶמן לַיּוֹרְשֵׁי הַרְאָשׁוֹנָה:

ב' מֵי שְׁהִיה נְשָׂוי שְׁתִי נְשִׁים וּמַתָּה. וְאַחֲרָ בְּדַק מִת הַוָּא. וַיְתַזְמִים מִבְקָשִׁים בְּתֻובָת אַמְּן. וְאֵין שֶׁם אֶלָּא בְּדַי שְׁתִי בְּתֻובָתָה. חֹלְקִין בְּשֹׁוָה. הִיה שֶׁם מַזְתָּר דִּינָר. אֵלֹו נוֹטְלִין בְּתֻובָת אַמְּן. וְאֵלֹו נוֹטְלִין בְּתֻובָת אַמְּן. אֲםַרְוּ יְתָזִים. אֱנֹחָנוּ מַעֲלִין עַל נְכָסִי אֲבִינוּ יִתְרֵ דִּינָר. בְּדַי שְׁיִטְלוּ בְּתֻובָת אַמְּן. אֵין שׂוֹמְעִין לְהֹן אֶלָּא שְׁמִין אֶת הַנְּכָסִים בְּבֵית דִין:

ג' הִזְהִר שֶׁם נְכָסִים בַּרְאֵי אֵין בְּמַחְזָקָךְ. רַבִּי שְׁמֻעָן אָזֶר אֲפִילוֹ יֵשׁ שֶׁם נְכָסִים שֶׁאֵין לְהָם אֲחֶרְיוֹת אֵינוֹ כְּלֹום עַד שְׁיִהּוּ שֶׁם נְכָסִים שִׁיעַשׁ לְהָן אֲחֶרְיוֹת. יוֹתֶר עַל שְׁתִּי הַפְּתֻבוֹת דִּינָר:

ד' מֵשְׁהִיה נְשָׂוי שֶׁלֶשׁ נְשִׁים וּמַתָּה. בְּתֻבוֹתָה שֶׁל זו מְנָה. וֶשֶּׁל זו מְאַתִּים. וֶשֶּׁל זו שֶׁלֶשׁ מְאוֹת. וְאֵין שֶׁם אֶלְאָ מְנָה חֹלְקוֹת בְּשֹׁוֹה. הִזְהִר שֶׁם מְאַתִּים שֶׁל מְנָה נְוטָלָת חִמְשִׁים. שֶׁל מְאַתִּים וֶשֶּׁל שֶׁלֶשׁ מְאוֹת שֶׁלֶשׁ מְאוֹת שֶׁל זָהָב. הִזְהִר שֶׁם שֶׁלֶשׁ מְאוֹת. שֶׁל מְנָה נְוטָלָת חִמְשִׁים. וֶשֶּׁל מְאַתִּים מְנָה. וֶשֶּׁל שֶׁלֶשׁ מְאוֹת שֶׁה שֶׁל זָהָב. וְכֵן שֶׁלֶשׁ שֶׁהַטִּילוּ לְכִיס פְּחַתּוּ אוֹ הַזִּירּוּ בְּךָ הַן חֹלְקוֹן:

ה' מֵשְׁהִיה נְשָׂוי אַרְבָּעָ נְשִׁים וּמַתָּה. הַרְאָשׁוֹנָה קְזֻדְמָתָה לְשֹׁנָה. וְשֹׁנָה לְשִׁלְישָׁה. וְשִׁלְישִׁית לְרַבִּיעָה. הַרְאָשׁוֹנָה נְשֶׁבֶעָת לְשֹׁנָה. וְשֹׁנָה לְשִׁלְישָׁה. וְשִׁלְישִׁית לְרַבִּיעָה. וְהַרְבִּיעָה נְפַרְעָת שֶׁלָּא בְּשִׁבּוּעָה. בֵּן נְגָס אָזֶר וּבֵן מִפְנֵי שְׁהִיא אֲחַרְזָנָה נְשִׁבְרָתָה. אֶף הִיא לֹא תְפַרְעָ אֶלְאָ בְּשִׁבּוּעָה. הִזְהִר יוֹצָאֹת בְּלֹן בַּיּוֹם אֶחָד. כֹּל הַקְזֻדְמָת לְחֶבְרָתָה. אֲפִילוֹ שְׁעָה אַחַת זְכָתָה. וּבְךָ הִזְהִר כוֹתְבִין בִּירוּשָׁלָם שְׁעוֹת. הִזְהִר בְּלֹן יוֹצָאֹת בְּשְׁעָה אַחַת. וְאֵין שֶׁם אֶלְאָ מְנָה. חֹלְקוֹת בְּשֹׁוֹה:

ו' מֵשְׁהִיה נְשָׂוי שְׁתִּי נְשִׁים. וּמְכַר אֶת שְׁדָהוּ. וּבְתֻבָּה רַאשׁוֹנָה לְלוֹזָקָח דִין וְדָבָרים אֵין לֵי עַמְּדָה. הַשְׁנָה מְזִכְיָה

מהלוקה. וראשותה מן השניה. ולהלכה מן הראשותה
וחזירות חיללה. עד שיעשו פשרה בינהם. וכן בעל חוב.
ובן אשה בטלת חוב:

פרק יא

אלמנה נזנת מנכסי يتומים. ומעשהיה ידיה שלחו.
ואין חיבור בקבורתה. יורשיה יורשי בתובתה.
חיבור בקבורתה:

ב אלמנה בין מן האירוסין. בין מן הנושאין. מזכרת שלא
בבית דין. רבינו שמעון אומר מן הנושאין מזכרת שלא
בבית דין. מן האירוסין לא תמכור. אלא בבית דין. מפני
שאין לה מזונות. וכל שאין לה מזונות. לא תמכור אלא
בבית דין:

ג מכרה בתובתה או מקצתה. משכנה בתובתה או
מקצתה. נתנה בתובתה לאחר או מקצתה. לא תמכור
את השאר אלא בבית דין. וחכמים אומרים מזכרת היא
אפילו ארבעה וחמשה פעים. ומזכרת למזונות שלא
בבית דין. וכותבת למזונות מברתי. וגורשה לא תמכור
אלא בבית דין:

ד אלמנה שהיתה בתובתה מעתים. ומכרה שווה מנה
בmonths. או שווה מעתים במנה. נתקבלה בתובתה.
היתה בתובתה מנה. ומכרה שווה מנה ודינר במנה.

מִכְרָה בֶּטֶל. אֲפִילוֹ הֵיא אָמַרְתָּ אֲחִזִיר דִינָר לִיּוֹרְשִׁים.
מִכְרָה בֶּטֶל. רְבָן שְׁמֻעוֹן בֶּן גִּמְלִיאֵל אָמַר לְעוֹלָם מִכְרָה
קִים. עַד שְׂתַתָּה אֶשְׁם כִּי שְׂתַתָּרִיר בְּשִׁדָה בֵת תְשַׁעַה קִבִין.
וּבְגַנְגָה בֵת חָצֵי קָב. וּכְדִבְרֵי רַבִּי עֲקִיבָא בֵית רַזְבָע הִתְהַ
כְתּוֹבָתָה אַרְבָע מֵאוֹת זָו. וּמִכְרָה לְזָה בְמַנָה. וְלֹזָה בְמַנָה.
וְלֹאַחֲרֹזִין יִפְהָמָה מַנָה וְדִינָר בְמַנָה. שֶׁל אַחֲרֹזִין בֶּטֶל. וְשֶׁל בְּלָם
מִכְרָן קִים:

ה שׁוֹם הַדִּינִים שְׁפַחְתוּ שְׁתּוֹתָן. אוֹ הַזִּיסְפוּ שְׁתּוֹתָן. מִכְרָנוּ
בֶּטֶל. רְבָן שְׁמֻעוֹן בֶּן גִּמְלִיאֵל אָמַר מִכְרָנוּ קִים. אָם בֶן מַה
בְחַבֵּית דִין יִפְהָמָה. אֲבָל אָם עָשָׂו אֲגָרָת בְקֹרֶת. אֲפִילוֹ
מִכְרָנוּ שְׁזָה מַנָה בְמַאתִים אוֹ שְׁזָה מַאתִים בְמַנָה. מִכְרָנוּ
קִים:

וְהַמְמָנָתָה. וְהַשְׁנִיתָה. וְהַאֲלֹונִיתָה. אֵין לְהֵן בְתּוֹבָה. וְלֹא
פִירָזָת. וְלֹא מִזְוְנוֹת. וְלֹא בְלָאוֹת. וְאָם מִתְחַלָה נִשְׁאת
לְשֵם אֲלֹונִית. יִשְׁלַחְתָה בְתּוֹבָה. אֲלִמָּה לְכָהּ גָדוֹל. גְרוֹשָׁה
וְחַלּוֹצָה לְכָהּ הַדִּיזֶט. מִמְזָרָת וְגַתִּינָה לִיְשָׁרָאֵל. בְתּוֹבָה:
יִשְׁרָאֵל לְנַתִּין וְלִמְקֹרֵר. יִשְׁלַחְתָה בְתּוֹבָה:

פרק יב

הנושא את האשה. ופסקה עמו כדי שיזון את בתה חמיש שנים. נשאת לאחר ופסקה עמו. כדי לזונה חמיש שנים. נשאת לאחר חמיש שנים. חיב לזונה חמיש שנים. לא יאמר הראשן לכתבתא אצל אוזנה. אלא מולדך את מזונתיה. למוקם (שהיא) אמה. וכן לא יאמרו שניהם. הרי אנוணין אותה באחד. אלא אחד זנה. ואחד נתן לה דמי מזונות:

ב' נשאת. הבעל נתן לה מזונות. והן נותנים לה דמי מזונות. מתו. בנותיהן נזנות מנכסים בני חורין. והיא נזנת מנכסים ממשעבים. מפני שהיא בבעלת חוב. הפקחים היו כותבין. על מנת שאzon את בתך חמיש שנים. **כל זמן שאת עמי:**

ג' אלמנה שאמרה אי אפשר לווז מבית בעלי. אין היורשין יכולין לומר לה. לבי לבית אביך ואני אונין אותה. אלאணין אותה בbijת בעלה. ונותנת לה מדור לפני כבודה. אמרה אי אפשר לווז מבית אבא. יכולין היורשים לומר לה. אם את אצלנו יש לך מזונות. ואם אין את אצלנו אין לך מזונות. אם היהת טוענת מפני שהיא ילדה והוא ילדים. זני אותה והיא בbijת אביה:

ד' **כל זמן שהיא בbijת אביה. גובה כתובתה לעולם.** כל זמן שהיא בbijת בעלה. גובה כתובתה עד עשרים וחמש

שָׁנִים. שִׁישׁ בְּעֶשֶׂרִים וְחַמֵּשׁ שָׁנִים שַׁתְּעִשָּׂה טוֹבָה בְּנֶגֶד
כְּתוֹבַתָּה. דָּבָרִי רַבִּי מַאֲיר שֹׁאַמֵּר מִשּׁוּם רַבּוֹ שְׁמֻעוֹן בֶּן
גִּמְלַיאֵל. וְחַכְמִים אָמְרִים כֹּל זָמָן שַׁהְיָא בְּבֵית בְּעֵלה.
גּוֹבָה כְּתוֹבַתָּה לְעוֹלָם. כֹּל זָמָן שַׁהְיָא בְּבֵית אָבִיה. גּוֹבָה
כְּתוֹבַתָּה עַד עֲשָׂרִים וְחַמֵּשׁ שָׁנִים. מַתָּה יָרֶשֶׁה מִזְכָּרִים
כְּתוֹבַתָּה. עַד עֲשָׂרִים וְחַמֵּשׁ שָׁנִים:

פרק יג

שְׁנִי דְּנֵי גּוֹרֹת הֵyo בִּירוּשָׁלָם. אַדְמֹן וְחַנּוּ בֶּן אֲבִישָׁלוּם.
חַנּוּ אָמֵר שְׁנִי דְּבָרִים. אַדְמֹן אָמֵר שְׁבָעָה. מַי
שְׁהָלֵךְ לְמִדְיָנִת הַיּוֹם וְאָשָׁתוֹ תֹּזְבַּעַת מִזְוֹנוֹת. חַנּוּ אָמֵר
תִּשְׁבַּע בְּסֻוף וְלֹא תִּשְׁבַּע בְּתִחְלָה. נְחַלְקֵו עַלְיוֹ בְּנֵי בְּהַנִּים
גְּדוֹלִים. וְאָמְרוּ. תִּשְׁבַּע בְּתִחְלָה וּבְסֻוף. אָמֵר רַבִּי דּוֹסָא
בֶּן הַרְכִּינָס בְּדָבְרֵיהֶם. אָמֵר רַבּוֹ יְחִנּוּ בֶּן וְכָאִי יְפָה אָמֵר
חַנּוּ. לֹא תִּשְׁבַּע אֶלָּא בְּסֻוף:

ב' מַי שְׁהָלֵךְ לְמִדְיָנִת הַיּוֹם וְעַמְדֵךְ אַחֲר וּפְרָגֵס אֶת אָשָׁתוֹ.
חַנּוּ אָמֵר אָבֶד אֶת מַעֲוֹתָיו. נְחַלְקֵו עַלְיוֹ בְּנֵי בְּהַנִּים גְּדוֹלִים
וְאָמְרוּ יִשְׁבַּע פְּמָה הָזִיא וְיַטְולֵ. אָמֵר רַבִּי דּוֹסָא בֶּן
הַרְכִּינָס בְּדָבְרֵיהֶם. אָמֵר רַבּוֹ יְחִנּוּ בֶּן וְכָאִי יְפָה אָמֵר חַנּוּ.
הַנִּיחַ מַעֲוֹתָיו עַל קָרְנוֹן הַצְּבִי:

ג' אַדְמֹן אָמֵר שְׁבָעָה. מַי שְׁמַת וְהַנִּיחַ בְּנִים וּבְנֹות. בְּזָמָן
שְׁהַגְּכִיסִים מִרְבֵּין. הַבְּנִים יָרֶשֶׁן וְהַבְּנֹות נְזֹנוֹת. וּבְגִבְסִים
מוֹעָטִים. הַבְּנֹות יְזֹנוּ וְהַבְּנִים יְחִזְרוּ עַל הַפְּתַחִים. אַדְמֹן

אומר בשייל שאני זכר הפסדי. אמר רבנן גמליאל רואה אני את דברי אידמו:

ה הטוען את חבירו כדי שמו והודה בקנוקים. אידמו אמר הויל והודה. במקצת הטעה ישבע. וחייבים אומרים אין זו הודה מטעם הטעה. אמר רבנן גמליאל רואה אני את דברי אידמו:

ו הפסיק מועות לחתנו. ופשט לו את הרגל. תשב עד שתלבין רשאה. אידמו אמר יכול היה שתאמר אלו אני פסקתי לעצמי. אשוב עד שילבין רשאי. עבשו שאבא פסק עלי. מה אני יכול לעשות. או כנוס או פטור. אמר רבנן גמליאל רואה אני את דברי אידמו:

ו העורר על השדה והוא חתום עלייה בעד. אידמו אמר יכול הוא שיאמר. השני נוח לי והראשון קשה הימנו. וחייבים אומרים אבד את זכותו. עשה סימן לאחר. אבד את זכותו:

ו מי שהלך למדינת הים ואבדה דרך שדהו. אידמו אמר ילך בקארה. וחייבים אומרים יקנה לו דרך במאה מנה. או יפרח באיר:

ו המוציא שטר חוב על חבירו. והלה מוציא שטבר לו את השדה. אידמו אמר יכול הוא שיאמר אלו היתי חייב לכך. היה לך להפרע את שלך. בשטברת לי את

השׁדָה. וְחַכּוּמִים אֹמְרִים זֶה הַיְהָ פְקֻחַ שְׁמַבֵּר לֹא אֶת
הַקְּרָקָעַ מִפְנֵי שַׁהוּא יִכְלֶל לְמַשְׁכָנוּ:

ט שְׁנִים שַׁהוּצִיאוּ שְׁטָר חֹזֶב זֶה עַל זֶה. אֲדָמוֹן אֹמֵר אֲלֹו
הִיִּתִי חִיבֵּל לְךָ בִּינְךָ אֶתְתָּה לְזֶה מִמְּנִי. וְחַכּוּמִים אֹמְרִים זֶה
גּוֹבֶה שְׁטָר חֹזֶב. וְזֶה גּוֹבֶה שְׁטָר חֹזֶב:

וְשֶׁלַשׁ אֶרְצּוֹת לְגַשְׁוֹאַיִן יְהוּדָה וְעַבְרָה הַיְרָדֵן וְהַגְּלִיל. אֵין
מַזְכִּיאַיִן מִעִיר לְעִיר. וּמִכְּרֵד לְכְרֵד. אֶבֶל בְּאוֹתָה הָאָרֶץ
מַזְכִּיאַיִן מִעִיר לְעִיר. וּמִכְּרֵד לְכְרֵד. אֶבֶל לְאֶבֶל מִעִיר לְכְרֵד.
וְלֹא מִכְּרֵד לְעִיר. מַזְכִּיאַיִן מִנּוֹה הָרָע לְגַנְוָה הַיְפָה. אֶבֶל לְאֶ
מִנּוֹה הַיְפָה לְגַנְוָה הָרָע. רַבּוֹ שְׁמָעוֹן בֶּן גִּמְלִיאֵל אֹמֵר אֲפָר
לֹא מִנּוֹה הָרָע לְגַנְוָה הַיְפָה. מִפְנֵי שְׁהַגְּנָה הַיְפָה בּוֹדֶק:

א הַכָּל מַעֲלֵין לְאָרֶץ יִשְׂרָאֵל. וְאֵין הַכָּל מַזְכִּיאַיִן הַכָּל
מַעֲלֵין לִירוּשָׁלָם וְאֵין הַכָּל מַזְכִּיאַיִן אֶחָד הָאָנָשִׁים.
וְאֶחָד הַגְּשִׁים. (וְאֶחָד עֲבָדִים). נְשָׂא אֲשָׁה בְּאָרֶץ יִשְׂרָאֵל.
וְגַרְשָׁה בְּאָרֶץ יִשְׂרָאֵל. נֹזֵן לָהּ מִמְּעוֹת אָרֶץ יִשְׂרָאֵל.
נְשָׂא אֲשָׁה בְּאָרֶץ יִשְׂרָאֵל. וְגַרְשָׁה בְּקִפּוֹטִיקִיא. נֹזֵן לָהּ
מִמְּעוֹת אָרֶץ יִשְׂרָאֵל. נְשָׂא אֲשָׁה בְּקִפּוֹטִיקִיא. וְגַרְשָׁה
בְּאָרֶץ יִשְׂרָאֵל. נֹזֵן לָהּ מִמְּעוֹת אָרֶץ יִשְׂרָאֵל. רַבּוֹ שְׁמָעוֹן
בֶּן גִּמְלִיאֵל אֹמֵר נֹזֵן לָהּ מִמְּעוֹת קִפּוֹטִיקִיא. נְשָׂא
אֲשָׁה בְּקִפּוֹטִיקִיא. וְגַרְשָׁה בְּקִפּוֹטִיקִיא. נֹזֵן לָהּ מִמְּעוֹת
קִפּוֹטִיקִיא: סְלִיק

מסכתקידושין

פרק א

האשה נקנית בשלשה דרכיים. וקונה את עצמה בשתי דרכיים. נקנית בכספי בשטר ובביאה. בכספי בית שמאי אומרים בדינר ובשוה דינר. ובית הלל אומרים בפרוטה ובשוה פרוטה. וכמה היא פרוטה. אחד משמנת באיסר האטלקי. וקונה את עצמה בנט. ובמיתה הבעל. היבמה נקנית בביאה. וקונה את עצמה בחליצה. ובמיתה היבם:

ב עבד עברי נקנה בכספי ובשטר. וקונה את עצמו בשנים וביזבל. ובגראון פסף. יתרה עליו האמה העבריה. שקונה את עצמה בסימנו הגרצע נקנה ברציעה. וקונה את עצמו ביזבל. ובמיתה האדון:

ג עבד בנעני נקנה בכספי ובשטר ובחזקה. וקונה את עצמו בכספי. על ידי אחרים. ובשטר על ידי עצמו. דברי רבי מאיר. וחכמים אומרים בכספי על ידי עצמו. ובשטר על ידי אחרים. וב└בד שיהא הכספי משל אחרים:

ד בהמה גסה נקנית במסירה. ומהקה בהגבלה. דברי רבי מאיר ורבי אליעזר. וחכמים אומרים בהמה דקה נקנית במשיכה:

ה נכסים שייש להם אחריות. נקניהם בכספי ובשטר ובחזקה. ושיין להם אחריות אין נקנין אלא במשיכה. נכסים שיין להם אחריות נקנין עם נכסים שייש להם אחריות. בכספי ובשטר ובחזקה. וווקקון נכסים שיין להן אחריות את הנכסים שייש להן אחריות לשבע עלייהן:

ככל הנעשה דמים באחרי. פיו שזכה זה נתחייב זה בחליפיו. כיצד. החליף שור בפרה. או חמור בשור. פיו שזכה זה. נתחייב זה בחליפיו. רשות הגבואה בכספי. ורשות החקירות בחזקה. אמירותו לאגובה. בנסיבות להדיות:

ככל מצוות הבן על האב. אנשי חיבין ונשים פטורות. וככל מצוות האב על הבן. אחד אנשי ואחד נשים חיבים. וככל מצוות עשה שהזמן גרמה. אנשי חיבים ונשים פטורות. וככל מצוות עשה שלא הזמן גרמה. אחד אנשי ואחד נשים חיבים. וככל מצוות לא תעשה. בין שהזמן גרמה בין שלא הזמן גרמה. אחד אנשי ואחד נשים חיבין. חוץ מבל תשחית. ובל תקייף. ובל תפטע למתים:

ה הסמכות והתקנות. וההגשות והקמצות. וההקטרות והמליקות. והهزאות והקבלות. נזהני באנשים ולא בנשים. חוץ ממנחת סוטה ונזירה. שהן מניפות:

ככל מזויה שאינה תליה בארץ. נזהנת הארץ ובחוצה לארץ. וככל המזויה שהיא תליה בארץ. אינה נזהנת אלא

בָּאָרֶץ חוֹזֵם מִן הַעֲרָלָה וּכְלָאִים רַבִּי אַלְיעָזֶר אָזֶר אָמַר אָף מִן הַחֲדָשָׁ:

כל העושה מצוה אחית מטיבין לו. ומאריבין לו ימיין. ונוחל את הארץ. ובכל שאיןו עושה מצוה אחית. אין מטיבין לו. ואין מאריבין לו ימיין. ואין נוחל את הארץ. וכל שישנו במקרא במשנה ובذرיך ארץ לא במרה היא חוטא. שנאמר והחותט המשלשל לא במרה ינתק. וכל שאיןו לא במקרא ולא במשנה ולא בذرיך ארץ אינו מן היישוב:

פרק ב

הָאִישׁ מִקְדָּשׁ בּוֹ וּבְשָׁלוֹחוֹ. האשה מתקדשת בה ובשלוחה. האיש מקדש את בתו כשהיא גנערה בו ובלוחו. האומר לאשה התקדיshi לי בתמרה זו. התקדיshi לי בזו. אם יש באחת מהן שווה פרוטה מקדשת ואם לאו אינה מקדשת. בזו ובזו ואם לאו שווה פרוטה בכלן מקדשת. ואם לאו אינה מקדשת. היהת אוכלת ראשונה ראשונה. אינה מקדשת. עד שיהא באחת מהן שווה פרוטה:

ב התקדיshi לי בכוס זה של יין. ונמצא של דבש. של דבש ונמצא של יין. בדין זה של כסף. ונמצא של זהב. של זהב ונמצא של כסף. על מנת שאני עשיר. ונמצא עני.

ענִי וּגְמַצָּא עֲשֵׂיר. אֵינֶה מִקְדָּשָׁת. רַבִּי שְׁמֻעוֹן אֹזֶר אֶם
הַטָּעָה לְשִׁבַּח מִקְדָּשָׁת:

עַל מִנְתָּה שְׁאַנִי כָּהוּנוּ וּגְמַצָּא לְיוּ. לְיוּ וּגְמַצָּא כָּהוּנוּ נִתְיַיְנִי
וּגְמַצָּא מִמְזָר. מִמְזָר וּגְמַצָּא נִתְיַיְנִי. בֵּן עִיר וּגְמַצָּא בֵּן בָּרֶךְ.
בֵּן בָּרֶךְ וּגְמַצָּא בֵּן עִיר. עַל מִנְתָּה שְׁבִיחִי קָרוֹב לְפֶרֶחָץ.
וּגְמַצָּא רְחוֹק. רְחוֹק וּגְמַצָּא קָרוֹב. עַל מִנְתָּה שִׁישׁ לִי בַּת
אוֹ שְׁפָחָה גּוֹדְלָת וְאַין לוֹ. אוֹ עַל מִנְתָּה שְׁאַין לִי וַיֵּשׁ לוֹ. עַל
מִנְתָּה שְׁאַין לִי בָּנִים וַיֵּשׁ לוֹ. אוֹ עַל מִנְתָּה שִׁישׁ לִי וְאַין לוֹ.
עַל בָּלָם אָף עַל פִּי שָׁאמְרָה בְּלֵבִי הִיא לְהַתְּקִדְשָׁ לֹז. אָף
עַל פִּי כִּי אֵינֶה מִקְדָּשָׁת. וְכֵן הִיא שַׁהְטָעָתוֹ:

הַאֹזֶר לְשָׁלוֹחוֹ. צָא וְקִידְשָׁ לִי אֲשֶׁר פָּלוֹנִית בָּמְקוּם
פָּלוֹנִי. וְהַלְּדָקָדְשָׁה בָּמְקוּם אַחֲרִי. אֵינֶה מִקְדָּשָׁת. הַרְיִ
הִיא בָּמְקוּם פָּלוֹנִי. וְקִידְשָׁה בָּמְקוּם אַחֲרִי. הַרְיִ זֹּוּ מִקְדָּשָׁת:

הַמִּקְדָּשׁ אֶת הָאֲשֶׁר עַל מִנְתָּה שְׁאַין עַלְיהָ נְדָרִים. וּגְמַצָּאוֹ
עַלְיהָ נְדָרִים. אֵינֶה מִקְדָּשָׁת. בְּנִסָּה סְתִּים וּגְמַצָּאוֹ עַלְיהָ
נְדָרִים. תִּצְאָ שְׁלָא בְּכַתּוֹבָה. עַל מִנְתָּה שְׁאַין בָּה מְוִימִין.
וּגְמַצָּאוֹ בָּה מְוִימִין אֵינֶה מִקְדָּשָׁת. בְּנִסָּה סְתִּים. וּגְמַצָּאוֹ בָּה
מְוִימִין. תִּצְאָ שְׁלָא בְּכַתּוֹבָה. כָּל הַמְּוִימִין הַפּוֹסְלִים בְּכַהֲנִים.
פּוֹסְלִים בְּנִשִּׁים:

הַמִּקְדָּשׁ שְׁתִּי נְשִׁים בְּשָׂוִה פְּרוֹטָה. אוֹ אֲשֶׁר אֶחָת
בְּפָחוֹת מְשֻׁוָּה פְּרוֹטָה. אָף עַל פִּי שְׁשָׁלָח סְבָלוֹנוֹת לְאַחֲרָה

מִבָּאָן אֵינֶה מִקְדָּשָׁת שְׁמִיחַת קָדוֹשִׁין הַרְאָשׁוֹנִים שֶׁלָּחָן וּבָנָו קָטָן שְׁקָדֵשׁ:

המקדש אשה ובתיה או אשה ואחותה באחת אין מקדשות ומעשיה בחמש נשים ובهن שתי אחיות ולקט אחד בלבד של תאנים ושליהם היהתה ושל שביעית היהתה ואמיר הרי כלכם מקדשות לי בבלילה זו וקבלת האחת מהן על ידי כלו ואמרו חכמים אין האחיות מקדשות:

המקדש בחלקו בין קדשי קדשים בין קדשים קלים איןנה מקדשת במעשר שני בין שזוג בין מزيد לא קדש דברי רבי מאיר רבי יהודה אומר בשזוג לא קדש במزيد קדש ובקדש במزيد קדש ובשזוג לא קדש דברי רבי מאיר רבי יהודה אומר בשזוג קדש במزيد לא קדש: המקדש בערלה ובכלאי הברם בשור הגסקל ובעגלה ערופה בצפורי מצורע ובשער נירא ובפטר חמוץ ובבשר בחלב ובחולין שנשחטו בעורה אינה מקדשת מבון וקדש בדמותה מקדשת:

המקדש בתរומות ובמעשרות ובמתנות ובמי חטא ובספר חטא הרי זו מקדשת ואפילו ישראל:

פרק ג

האומר לחריו צא וקדש לי אשה פלונית. והלך וקדשה לעצמו מקדשת לשני. וכן האומר לאשה הרי את מקדשת לי לאחר שלשים יום ובא אחר וקדשה בתוך שלשים יום. מקדשת לשני. בת ישראל לפיה תאכל בתרומה. מעבשו ולאחר שלשים יום. ובא אחר וקדשה בתוך שלשים יום. מקדשת ואינה מקדשת. בת ישראל לפיה או בת כהן לישראל. לא תאכל בתרומה:

ב האומר לאשה הרי את מקדשת לי. על מנת שאתנו לך מעתים זוז. הרי זו מקדשת והוא יתנו על מנת שאתנו לך מבואן ועד שלשים יום. נתנו לה בתוך שלשים יום. מקדשת. ואם לאו אינה מקדשת. על מנת שיש לי מעתים זוז. הרי זו מקדשת ויש לו. על מנת שאראך מעתים זוז. הרי זו מקדשת ויראה לה. ואם הראאה על השלוחן אינה מקדשת:

ג. על מנת שיש לי בית כור עפר הרי זו מקדשת ויש לו. על מנת שיש לי במקום פלוני. אם יש לו באזות מקום מקדשת. ואם לאו אינה מקדשת. על מנת שאראך בית כור עפר. הרי זו מקדשת ויראה. ואם הראאה בבקעה אינה מקדשת:

ד' רבי מאיר אומר כל תנאי שאינו בתנאי בני גד ובני ראובן אינו תנאי שנאמר ויאמר משה אליהם אם יעברו בני גד ובני ראובן וכתיב ואם לא עברו חלוצים רבי חנינא בן גמליאל אומר עיריך היה הדבר לאמרך שאלםלא בן יש במשמעות שאפלו בארץ בנען לא ינחלו:

ה' המקדש את האשה ואמיר בסבור היתי שהיא בהנתה והרי היא לוייה לויה והרי היא בהנתה עניה ומרי היא עשרה עשרה והרי היא עניה הרי זו מקדשת מפני שלא הטעתו האומר לאשה הרי את מקדשת לי לאחר שאתגר או לאחר שתתגרי לאחר שאשתחרר או לאחר שתתחררי לאחר שימות בעליך או לאחר שמתה אחותך לאחר שיתלו זך יבמיך אינה מקדשת וכן האומר לחבירו אם יילדה אשתק נקבה הרי היא מקדשת לי אינה מקדשת אם היתה אשתק חברו מעברת והבר עוברה דבריו קימין ואם יילדה נקבה מקדשת:

ו' האומר לאשה הרי את מקדשת לי על מנת שאדבר עלייך לשולטzon ואעשה עמך בפועל דבר עליה לשולטzon ועשה עמה בפועל מקדשת ואם לאו אינה מקדשת על מנת שירצה אבא רצח האב מקדשת ואם לאו אינה מקדשת מות האב הרי זו מקדשת מנת הבן מלמדין האב לומר שאינו רצחה:

קָדְשָׁתִי אֶת בְּתֵי וְאַיִן יוֹדֵעַ לְמַיִּ קָדְשָׁתֵיהֶן וּבְאֶחָר
וְאָמַר אֲנִי קָדְשָׁתִי נָאָמָן זֶה אָמַר אֲנִי קָדְשָׁתִי וְזֶה
אָמַר אֲנִי קָדְשָׁתִי שְׁנֵיָם נוֹתְנִים גַּט וְאָמַר רָצֹו אֶחָד נוֹתֵן
גַּט וְאֶחָד בּוֹנֵס:

קָדְשָׁתִי אֶת בְּתֵי קָדְשָׁתִיהֶן וְגַרְשָׁתִי כַּשְׁהִיא קְטֻנָּה
וּבְרִי הִיא קְטֻנָּה נָאָמָן קָדְשָׁתִיהֶן וְגַרְשָׁתִי כַּשְׁהִיא קְטֻנָּה
וּבְרִי הִיא גְּדוֹלָה אַנוּ נָאָמָן נְשָׂבִית וּפְדִיטִיתָה בֵּין שְׁהִיא
קְטֻנָּה בֵּין שְׁהִיא גְּדוֹלָה אַינוּ נָאָמָן מַיְשָׁרָם בְּשָׁעַת
מִתְחָתוֹ יִשְׁלַׁי בְּנִים נָאָמָן יִשְׁלַׁי אֲחִים אַינוּ נָאָמָן הַמִּקְדָּשׁ
אֶת בְּתוֹ סְתִּים אֵין בּוֹגֶרֶת בְּכָלְלָה:

מַיְשָׁרָם לוֹ שְׁתִּי בְּתֵי בְּנוֹת מִשְׁתִּי נְשִׁים וְאָמַר קָדְשָׁתִי
אֶת בְּתֵי הַגְּדוֹלָה וְאַיִן יוֹדֵעַ אֶם גְּדוֹלָה שְׁבָגְדוֹלוֹת אָז
גְּדוֹלָה שְׁבָקְטָנוֹת אוֹ קְטֻנָּה שְׁבָגְדוֹלוֹת שְׁהִיא גְּדוֹלָה
מִן הַגְּדוֹלָה שְׁבָקְטָנוֹת בְּלִין אֲסּוֹרוֹת חַוֵּץ מִן הַקְּטֻנָּה
שְׁבָקְטָנוֹת דָּבָרִי רַבִּי מַאֲיר רַבִּי יוֹסֵי אָוּמֵר בְּלִין מוֹתָרוֹת
חוֹזֵץ מִן הַגְּדוֹלָה שְׁבָגְדוֹלוֹת קָדְשָׁתִי אֶת בְּתֵי הַקְּטֻנָּה
וְאַיִן יוֹדֵעַ אֶם קְטֻנָּה שְׁבָקְטָנוֹת אוֹ קְטֻנָּה שְׁבָגְדוֹלוֹת אָז
גְּדוֹלָה שְׁבָקְטָנוֹת שְׁהִיא קְטֻנָּה מִן הַקְּטָנוֹת שְׁבָגְדוֹלוֹת
בְּלִין אֲסּוֹרוֹת חוֹזֵץ מִן הַגְּדוֹלָה שְׁבָגְדוֹלוֹת דָּבָרִי רַבִּי מַאֲיר
רַבִּי יוֹסֵי אָוּמֵר בְּלִין מוֹתָרוֹת חַוֵּץ מִן הַקְּטֻנָּה שְׁבָקְטָנוֹת
הַאָוּמֵר לְאָשָׁה קָדְשָׁתִיךְ וְהִיא אָוּמָרָת לֹא קָדְשָׁתִני
הַוָּא אֲסּוֹר בְּקָרְבוֹתִיךְ וְהִיא מִתְּרָת בְּקָרְבוֹיו הִיא

אמירת קדשתי ויהוא אומר לא קדשתי. הוא מותר בקרובותיה. והוא אסורה בקרוביו. קדשתי והוא אומרת לא קדשת אלא בתה. הוא אסור בקרובות גזלה. וגזללה מתרת בקרוביו. הוא מותר בקרובות קטנה. וקטנה מתרת בקרוביו:

“ קדשתי את בתך. והוא אומרת לא קדשת אלא אותי. הוא אסור בקרובות קטנה. וקטנה מתרת בקרוביו. הוא מותר בקרובות גזלה. וגזללה אסורה בקרוביו:

ב' כל מקום שיש קדושין ואין עבירה. הولد אחר הזכר. ואיזו זו בהנחת לוי וישראלית שנשאו לבן ולליו ולישראל. וכל מקום שיש קדושין ויש עבירה. הولد אחר הפגום שבשניהם. ואיזו זו אלמנה לבן גדול. גרושה וחלוצה לבן הדיזט. מזרת ונינה לישראל. בת ישראל לממיר ולנתן. וכן מי שאין לה עליו קדושין. אבל יש לה על אחרים קדושין הولد ממיר. ואיזה זה הבא אל אחד מכל העריות שבתורה. וכל מי שאין לה לא עליו ולא על אחרים קדושין הولد במוותה. ומי זה?

ולך שפחה ונכנית:

ג' רבי טרפון אומר יכולם מזורים לטהרי. כיצד. ממיר שנשא שפחה. הولد עבד. שחררו. נמצא הבן בן חורין.

רבי אליעזר אומר הרי זו עבד וממיר:

פרק ד

עשרה יוחסין עלו מbabel. מהני לויי ישראלי חללי. גרי וחרורי ממזרי נתיני שתוקי ואסופי מהני לוי ישראלי מותרים לבא זה בזיה לוי ישראלי חללי גרי וחרורי מותרים לבא זה בזיה גרי וחרורי ממזרי נתיני שתוקי ואסופי (בלו) מותרים לבא זה בזיה:

ב ואלו הם שתוקי כל שהוא מכיר את אמו. ואינו מכיר את אביו. אסופי כל שנאסר מן השוק. ואינו מכיר לא אביו ולא אמו. אבא שאל היה קורא לשtoki בדוקי:
ג כל האסורים לבא בקהל. מותרים לבא זה בזיה. רבי יהודה אוסר. רבי אליעזר אומר ודקאנ בודאן מותר. ודקאן בספיקון וספיקון בודאן וספיקון בספיקון אסור. ואלו הן הספיקות שתוקי ואסופי וכותה:

ד הנושא אשה מהנת עריך לבדוק אחריה ארבע אמהות. שהן שמנה. אמה ואמ אמה. ואמ אב אמה. ואמה. ואמ אביה. ואמה. ואמ אביה. ואמה. לוייה וישראלית מוסיפין עלייהן עוד אחת:

ה אין בדקין לא מן המזבח ולמעלה. ולא מן הדוכן ולמעלה. ולא מן סנהדרין ולמעלה. וכל שתוקו אבותינו משוטרי הרבים וגבי הצדקה. משיאין לבוהנה. ואין

צרייך לבדוק אחריהן. רבי יוסי אומר אף מי שהיה חתום עד בעורכי היננה של צפורי. רבי חנינא בן אנטיגנוס אומר אף מי שהיה מכתב באסטרטטיא של מלך:

בַת חֶלְלׁ זָכָר פִסּוֹלָה מִן הַכְּהֻנָה לְעוֹלָם יִשְׂרָאֵל שְׁנִשָּׁא חֶלְלָה בַתּו בְשִׁרְתָה לְפֶהְנָה חֶלְלׁ שְׁנִשָּׁא בַת יִשְׂרָאֵל בַתּו פִסּוֹלָה לְפֶהְנָה רַבִי יְהוּדָה אָמֵר בַת גַר זָכָר בַבְתָה חֶלְלׁ זָכָר:

רַבִי אַלְיעָזָר בָן יַעֲקֹב אָמֵר יִשְׂרָאֵל שְׁנִשָּׁא גִזְרָת בַתּו בְשִׁרְתָה לְפֶהְנָה וְגַר שְׁנִשָּׁא בַת יִשְׂרָאֵל בַתּו בְשִׁרְתָה לְפֶהְנָה אָבֶל גַר שְׁנִשָּׁא גִזְרָת בַתּו פִסּוֹלָה לְפֶהְנָה אֶחָד גְּרִים וְאֶחָד עֲבָדִים מִשְׁחָרְרִים אֲפִילוּ עַד עִשְׂרָה דָזְרוֹת עַד שְׁתָהָא אָמֵן מִיִשְׂרָאֵל רַבִי יְסִי אָמֵר אֲפִגְר שְׁנִשָּׁא גִזְרָת בַתּו בְשִׁרְתָה לְפֶהְנָה:

ה האומר בני זה ממזר אין נאמן ואפילו שניהם אומרים על העזבר שבמיטה ממזר הוא אין נאמנים רבי יהודא אומר נאמנים:

ו מי שנמנ רשות לשולחו לקדש את בתו והלך הוא וקדשה אם שלו קדמו קדושיו קדושים ואם של שולחו קדמו קדושיו קדושים ואם אין ידווע שניהם נזתנים גט ואם רצוי אחד נזתן גט ואחד כונס וכן האשה שננתנה רשות לשולחה לקדשה והלבנה וקדשה את עצמה אם שללה קדמו קדושיה קדושים ואם של שולחה קדמו

קדושיו קדושים. ואם אין ידו שניהם נזנים גט. ואם רצוי אחד נתן (לה) גט ואחד בוגס:

מ' מי שיצא הוא ואשתו למדינת הים. ובא הוא ואשתו ובנו ואמר. אשה שיצאת עמי למדינת הים. הרי היא זו ולא בנה. אין צריך להביא ראיה. לא על האשה ולא על הבנים. מטה ואלו בנה. מביא ראיה על הבנים. ואינו מביא ראיה על האשה:

“אשה נשאתי במדינת הים הרי היא זו ואלו בנה. מביא לראיה על האשה. ואין צריך להביא לראיה על הבנים. מטה ואלו בנה. צריך להביא לראיה על האשה ועל הבנים:

יב לא יתיחד איש אחד עם שתי נשים. אבל אשה אחת מתייחדת עם שני אנשים. רבינו שמעון אומר אף איש אחד מתייחד עם שתי נשים. בזמן שאשתו עמו. וישן עמהם בפנקי מפני שאשתו משמרתו. מתייחד אדם עם אמו ועם בתו. וישן עמהם בקרוב בשיר. ואם הגידלו זו ישנה בכסותה. וזה ישן בכסותו:

יג לא ילמד אדם רוק סופרים. ולא תלמיד אשה סופרים. רבינו אליעזר אומר אף מי שאין לו אשה לא ילמד סופרים:

יד רביה יהודה אומר לא ירעה רוק בהמה. ולא יישנו שני רוקים בטלית אחד. וחכמים מתירין. כל שעסקו עם הנשים לא יתיחד עם הנשים. ולא ילמד אדם את

בָּנו אֹמְנוֹת בֵּין הַנְּשִׁים. רַבִּי מַאֲיר אֹמֶר לְעוֹלָם יַלְמֵד
 אָדָם אֶת בָּנו אֹמְנוֹת נְקִיה וְקָלָה וַיַּתְפֵּל לִמְיַשְׁעָר
 וְהַגְּבָסִים שְׁלֹו. שָׁאַיָּן אֹמְנוֹת שָׁאַיָּן בְּהַעֲנִיות וּעֲשִׂירִות.
 שְׁלֹא עֲנִיות מִן הָאוֹמְנוֹת. וְלֹא עֲשִׂירִות מִן הָאוֹמְנוֹת. אֶלָּא
 הַכָּל לְפִי זִכּוֹתָו. רַבִּי שְׁמֻעוֹן בֶּן אֶלְעֶזֶר אֹמֶר רָאִית מִימִיךְ
 חַיָּה וְעוֹזָה שִׁישׁ לְהָם אֹמְנוֹת. וְהַן מַתִּפְרְנִיסִים שְׁלֹא בְּצָעֵר.
 וְהַלֹּא לֹא גַּבְּרָאו אֶלָּא לְשִׁמְשָׁנִי. וְאַנְיָן גַּבְּרָאתִי לְשִׁמְשָׁ
 אֶת קֹנִי. (וְמָה אֶלָּו שְׁגַּבְּרָאו לְשִׁמְשָׁנִי. הֵם מַתִּפְרְנִיסִין
 שְׁלֹא בְּצָעֵר אַנְיָן שְׁגַּבְּרָאתִי לְשִׁמְשָׁ אֶת קֹנִי). אַיִלּוּ דִין
 שָׁאַתְּפְרִינִס שְׁלֹא בְּצָעֵר. אֶלָּא שְׁהַרְעוֹתִי מַעַשִּׁי. וּקְפָחִתִּי
 אֶת פְּרִנְסָתִי. אָבָא גּוֹרִין אִישׁ צִדְקוֹן אֹמֶר מִשּׁוּם אָבָא
 גּוֹרִיא. לֹא יַלְמֵד אָדָם אֶת בָּנו חַמְרָה. גַּמְלָה. סְפִרָה. סְפִנָה.
 רֹועָה וְחַנְגָּנִי. שָׁאֹמְנוֹתָן אֹמְנוֹת לְסִטִים. רַבִּי יְהוּדָה
 אֹמֶר מִשְׁמוֹ הַחַמְרִים רַבּו רְשָׁעִים הַגְּמְלִים רַבּו בְּשָׁרִים.
 הַסְּפִגְנִין רַבּו חֲסִידִים. טֻוב שְׁבָרוֹפָאים לְגַהֲנָם. וְהַכְּשָׁר
 שְׁבָטוֹבָחִים שְׁוֹתָפוֹ שֶׁל עַמְלָק. רַבִּי נְהֹרָאִי אֹמֶר מִנְחָה
 אַנְיָן בָּל אֹמְנוֹת שְׁבָעוֹלָם. וְאַנְיָן מַלְמֵד אֶת בָּנִי אֶלָּא
 תּוֹרָה. שָׁאַדְם אָזְכֵל מִשְׁכְּרָה בְּעוֹלָם הַזֶּה. וְהַקְרָנו קִמְתָה
 (לו) לְעוֹלָם הַבָּא. וְשָׁאַר בָּל אֹמְנוֹת אַיִלּוּ בֶן. כְּשָׁאַדְם
 בָּא לִיְדֵי חָלֵי. או לִיְדֵי זָקָנָה. או לִיְדֵי יִסּוּרִין. וְאַיִלּוּ יִכְזֹל
 לְעַסּוֹק בְּמַלְאָכָתוֹ. הָרִי הוּא מַת בָּרָעֶב. אֶבֶל הַתּוֹרָה אֵינָה
 בֶן. אֶלָּא מִשְׁמְרָתוֹ מִבְּלַ רְעַב בְּנַעֲרוֹתוֹ. וְנוֹתָנָת לוֹ אַחֲרִית
 וְתְּקֹוה בְּזַקְנָתוֹ. בְּנַעֲרוֹתוֹ מַהוּ אֹמֶר. וְקֹוֵי יְיָ יְחַלֵּפוּ בְּחָ.

בזקנותו מהו אומר. עוד ינbow בשייבָה. וכן הוא אומר
באברָהָם אֲבִינוּ וְאֶבְרָהָם זַקֵּן וַיַּרְדֵּךְ אֶת אֶבְרָהָם בְּכָל־
מְצִינָנוֹ שְׁקִיעִים אֶבְרָהָם אֲבִינוּ אֶת כָּל הַתּוֹרָה בְּלָה עַד שֶׁלֹּא
נִתְנַהֵה שֶׁגָּאָמַר עַקְבָּב אֲשֶׁר שָׁמַע אֶבְרָהָם בְּקוֹלִי. וַיִּשְׁמֹר
מִשְׁמָרָתִי מְצֻחָתִי חֲקֹותִי וְתוֹרָותִי: סליק

מסכת גיטין

פרק א

המביא גט ממדינת הים. ציריך שיאמר בפני נكاتب
ובפני נחתם. רבנן גמליאל אומר אף המביא
מן הרקם וממן החגר. רב אליעזר אומר אפילו מפפר
ליודים ללווד. ותקמים אומרים אינו ציריך שיאמר בפני
נכתב ובפני נחתם. אלא המביא ממדינת הים. והמוליך
וה מביא ממדינה למדינה במדינת הים. ציריך שיאמר
בפני נכתב ובפני נחתם. רבנן שמעון בן גמליאל אומר
אפילו מהגמוני לא הגמוני:

ב' רבי יהודה אומר מרקע לזרח. ורקע בזרח.
מאשקלון לדרום. ואשקלון בדרום. מעכו לצפון. ועכו
בצפון. רבי מאיר אומר עכו בארץ ישראל לגטין:

ג' המביא גט בארץ ישראל. אינו ציריך שיאמר בפני
נכתב ובפני נחתם. אם יש עליו עוררים. יתקיים בחותמיו.
המביא גט ממדינת הים. ואינו יכול לומר בפני נכתב
ובפני נחתם. אם יש עליו עדים. יתקיים בחותמיו:

ד' אחד גטי נשים. ואחד שחורי עבדים. שניין למוליך
ול מביא. וזו אחת מן הדרכיהם ששוו גטי נשים לשחרורי
עדים:

ה כל גט שיש עליו עד כותי פסול. חזק מגטי נשים ושהרורי עבדים. מעשה שהביאו לפניו רבנן גמליאל לכפר עותנאי גט אשה. והוא עזיו עדי כותים והבשר. כל הشرطות העולמים בערכאות של נברים. אף על פי שהחותמיהם נברים. בשרים. חזק מגטי נשים ושהרורי עבדים. רבי שמואן אומר אף אלו בשרים. לא הזכרו אלא בזמן שנעשו בהדיות:

ה אמר תננו גט זה לאשתי וشرط שחרור זה לעבדי. אם רצה לחזור בשניתו יחוור דברי רבבי מאיר וחכמים אומרים בגטי נשים אבל לא בשחרורי עבדים. לפि שזכין לאדם שלא בפניו. ואין חכין לו אלא בפניו. שאם ירצה שלא לzon את עבדו רשי. ושלח לא לzon את אשתו אין רשי. אמר להם והרי הוא פוסל את עבדו מן התroma. בשם שהוא פוסל (את) אשתו. אמרו לו מפני (שהוא) קניינו. האומר תננו גט זה לאשתי. וشرط שחרור זה לעבדי ומית. לא יתנו לאחר מיתה. תננו מנה לאיש פלוני ומית. יתנו לאחר מיתה:

פרק ב

המִבְיאָ גַט מִמְדִינַת הֵם . וְאָמֵר בְּפָנִי נְכַתֵּב . אֲבָל לֹא
בְּפָנִי נְחַתֵּם . בְּפָנִי נְחַתֵּם אֲבָל לֹא בְּפָנִי נְכַתֵּב .
בְּפָנִי נְכַתֵּב כֶּלֶל וּבְפָנִי נְחַתֵּם חָצֵיו . בְּפָנִי נְכַתֵּב חָצֵיו וּבְפָנִי
נְחַתֵּם כֶּלֶל . פָסּוֹל . אַחֲד אָמֵר בְּפָנִי נְכַתֵּב . וְאַחֲד אָמֵר
בְּפָנִי נְחַתֵּם . פָסּוֹל . שְׁנִים אֹמְרִים בְּפָנֵינוּ נְכַתֵּב . וְאַחֲד
אָמֵר בְּפָנִי נְחַתֵּם . פָסּוֹל . רַبִּי יְהוָה מַכְשִׁיר . אַחֲד אָמֵר
בְּפָנִי נְכַתֵּב . וְשְׁנִים אֹמְרִים בְּפָנֵינוּ נְחַתֵּם . בְּשֵׁר :

ג נְכַתֵּב בַּיּוֹם וּנְחַתֵּם בַּיּוֹם . בְּלִילָה וּנְחַתֵּם בְּלִילָה . בְּלִילָה
וּנְחַתֵּם בַּיּוֹם . בְּשֵׁר . בַּיּוֹם וּנְחַתֵּם בְּלִילָה . פָסּוֹל . רַבִּי שְׁמֻעָן
מַכְשִׁיר שְׂהִיה רַבִּי שְׁמֻעָן אָמֵר כֹּל הַגְּטִין שְׁנַקְתָּבוּ בַיּוֹם .
וּנְחַתְּמָוּ בְּלִילָה פָסּוֹלִין . חֹזֵק מַגְטִי נְשִׁים :

ד בְּכָל פּוֹתְבִין . בְּדוֹז בַּסְּקָרָא וּבְקוּמוֹס וּבְקָנְקָנָתָס
וּבְכָל דָּבָר שֶׁהוּא שֶׁל קִימָא . אַין פּוֹתְבִין לֹא בְמִשְׁקָין וְלֹא
בְמִי פִּירּוֹת וְלֹא בְכָל דָּבָר שֶׁאִינוּ שֶׁל קִימָא . עַל הַבְּלֵל
פּוֹתְבִין . עַל הַעַלְהָ שֶׁל זִית . וְעַל הַקְּרָנוֹ שֶׁל פָּרָה וּנוֹתֵן לָהּ
את הַפָּרָה . עַל יָד שֶׁל עַבְد . וּנוֹתֵן לָהּ את הַעַבְד . רַבִּי יוֹסֵי
הַגְּלִילִי אָמֵר אַין פּוֹתְבִין לֹא עַל דָּבָר שֶׁיָּשַׁבֵּ בּוֹ רֹוח חַיִם
וְלֹא עַל הָאוֹכְלִים :

ה אַין פּוֹתְבִין בְּמַחְבָּר לְקָרְקָעַ . בְּתַבּוֹ בְּמַחְבָּר תַּלְשׁוֹ
וּנְחַתְּמָוּ וּנְתַנְּנוּ לָהּ בְּשֵׁר . רַבִּי יְהוָה פּוֹסֵל עד שְׁתַהְא
כְּתִיבָתוֹ וְחַתִּימָתוֹ בְּתַלְשׁוֹ . רַבִּי יְהוָה בָּן בְּתִירָא אָמֵר

אין בותבין לא על הנער המחוק ולא על הדפקתא מפני
שהוא יכול להזדיף וחייבים מברירין:

ה הכל בשרין לכתוב את הגט אפילו חרש שוטה וקטן.
ה אשה כותבת את גטה והאיש בותב את שוברו שאין
קיים הגט אלא בחותמי הפל בשרין להביא את הגט.
חוין מהרש שוטה וקטן וסומא ונכרי:

ו קבל הקטן והגדיל חרש וגתקח סומא וגתקפתה.
שוטה וגתקפה נכרי וגתקיר פסול אבל פקה וגתקחרש.
וחזר וגתקח פתויה וגתקפה וחזר וגתקפתה שפי^ו
וגתקפה וחזר וגתקפה בשר זה הכל כל שתחלתו
ויסופו בדעת בשר:

ו אף הנשים שאינן נאמנות לומר מות בעלה נאמנות
להביא את גטה חמותה ובית חמותה וצרתה ויבמותה
ובית בעלה מה בין גט למיטה שהכתב מוכיח האשה
עצמה מביאה את גטה בלבד שהיא עירכה לומר בפני
נכתר ובפני נחתם

פרק ג

כָּל גַּט שְׁגַכְתָּב שֶׁלֹּא לְשׂוֹם אֲשֶׁר פִּסּוֹל כִּיצֵּד. הִיה עֹזֶר בִּשּׁוֹק וְיִשְׁמַע קֹל סּוֹפְרִים מִקְרַיָּן. אִישׁ פָּלוֹנִי מִגְּרָשׁ אֶת פָּלוֹנִית. מִמְּקוֹם פָּלוֹנִי. וְאָמַר זֶה שְׁמֵי וְזֶה שְׁם אֲשֶׁתִּי. פִּסּוֹל לִגְרָשׁ בּוֹ. יִתְּהַר מִכְּנוֹ בְּתַבְּרָגְרָשׁ (בּוֹ) אֶת אֲשֶׁתִּי וְגַמְלָדְךָ מִצְאָוֶן עִירָוּ וְאָמַר לוֹ שְׁמֵי בְּשֶׁמֶךְ וְשֵׁם אֲשֶׁתִּי בְּשֶׁם אֲשֶׁתְּךָ. פִּסּוֹל לִגְרָשׁ בּוֹ. יִתְּהַר מִכְּנוֹ הַיּוֹלוֹתָן לְשֵׁתִי נְשִׁים וְשֵׁמוֹתֶיהָן שְׁוֹתָת. בְּתַבְּרָגְרָשׁ בּוֹ אֶת הַגְּדוֹלָה. לֹא יִגְרָשׁ בּוֹ אֶת הַקְּטָנָה. יִתְּהַר מִכְּנוֹ לְלִבְלָר בְּתוֹב. לְאַזְהָה שָׁאָרָץ אַגְּרָשׁ. פִּסּוֹל לִגְרָשׁ בּוֹ:

בָּ הַבּוֹתָב טֹפְסִי גַּטְיָן צָרִיךְ שִׁינְיָח מִקְומֵם הָאִישׁ. וּמִמְּקוֹם הָאֲשֶׁר. וּמִמְּקוֹם הַזָּמָן. שְׁטָרִי מְלֻוהָ צָרִיךְ שִׁינְיָח מִקְומֵם הַמְּלֻוהָ. מִקְומֵם הַלְּזָהָה. מִקְומֵם הַמְּעוֹתָה. וּמִמְּקוֹם הַזָּמָן. שְׁטָרִי מִקְחָה. צָרִיךְ שִׁינְיָח מִקְומֵם הַלְּזָקָח. וּמִקְומֵם הַמּוֹכָר. וּמִמְּקוֹם הַמְּעוֹתָה. וּמִקְומֵם הַשְׁדָּה. וּמִמְּקוֹם הַזָּמָן. מִפְנֵי הַתְּקָנָה. רַבִּי יְהוּדָה פָּוֹסֵל בְּכָלּוֹן. רַבִּי אַלְיָזָר מַכְשִׁיר בְּכָלּוֹן. חֹזֵן מַגְטִי נְשִׁים שְׁגַנְאָמֵר וּבְכַתֵּב לְהָ (לְשָׁמָה):

גָּ הַמְּבִיא גַּט וְנִאָבֵד הַיְמָנוֹ. מִצְאָוֶן לְאַלְתָּר בְּשֵׁרִי. וְאָמַר לְאוֹ פִּסּוֹל. מִצְאָוֶן בְּחַפִּיסָה אוֹ בְּדָלְסָקָמָא. אָמַם מִכְּרוֹן בְּשֵׁרִי. הַמְּבִיא גַּט. וְהַגְּנִיחָו זָקָן. אוֹ חֹזֶלֶת. נוֹתֵנוֹ לְהַבְּחַקְתָּה שֶׁהָוָא קִים. בַּת יִשְׂרָאֵל הַנְּשׁוֹאָה לְפָהָן. וְהַלְּזָה בְּעַלְהָ לְמִדְינַת הַיּוֹם. אַזְכְּלָת בְּתַרְוּמָה בְּחַזְקָת שֶׁהָוָא קִים.

השולח חטאתו ממדינת הים מקריבין אותה בחזקה
שהוא קיים:

- ד שלשה דברים אמר רבי אלעזר בן פרטא לפניו חכמים.
וקימו את דבריו. על עיר שהקיפה ברקום. ועל הספינה
המיטפת בים. ועל היוצא לדון שהו בחזקת קימין. אבל
עיר שבבשה ברקום. וספינה שנאבהה בים. והיוצא
להרג. נותנים עליהם חמרי חיים וחמרי מתים. בת
ישראל לפיה ובת הארץ לישראל. לא תאכל בתромה:
- ה המביא גט בארץ ישראל וחלה. הרי זה משלחו ביד
אחר. ואם אמר לו לטול לי הימנה חפץ פלוני. לא ישלחנו
ביד אחר. שאין רצונו שהיה פקדונו ביד אחר:
- ו המביא גט ממדינת הים וחלה. עוזה בית דין ומשלחו.
ואומר לפניהם בפני נכתב ובפני נחתם. אין שליח אחרון
צריך שיאמר בפני נכתב ובפני נחתם אלא אומר שליח
בית דין אני:
- ז המלווה מעות את הכהן ואת הלוי ואת העני. להיות
מפריש עליהם מחלקו. מפריש עליהם בחזקת שהן קימין.
ואינו חושש שמא מת הכהן או הלוי או העשיר העני.
מתו. צריך לטול רשות מן היורשין. אם הלואה בפני בית
דין. אינו צריך לטול רשות מן היורשין:

ה' המניח פירוזת להיות מפrière שעליהו תרומה ומעשרות. מועות להיות מפrière עליהו מעשר שני. מפrière עליהו בחזקת שהוא קימין. אם נאבדו. הרי זה חושש מיעת לעת. דברי רבי אלעזר בן שמואל. רבי יהודה אומר בשלשה פרקים בזקין את היין. בקדים של מוצאי החג. ובזהצאת סמיך. ובשעת כניסה מים בברך:

יום יב

פרק ד

השליח גט לאשתו והגייע בשליח. או ששלח אחريו שליח. ואמר לו גט שנתתי לך בטול הוא. הרי זה בטול. קדם אצל אשתו. או ששלח אצל השליח. ואמר לה גט שליחתי לך בטול הוא. הרי זה בטול. אם משוהagiut גט לידה. שוב איינו יכול לבטלו:

ב' בראשונה היה עושה בית דין במקום אחר וمبטלו. התקין רבנן גמליאל הזקן שלא יהו עושים בו. מפני תקון העולם. בראשונה היה משנה שמו ושםה. שם עירז ושם עירה. התקין רבנן גמליאל הזקן שיהיא כותב איש פלוני. וכל שם שייש לו. אשה פלוינית וכל שם שייש לה. מפני תקון העולם:

ג' אין אלמנה נפרעת מכספי יתומים. אלא בשבואה. נמנעו מלחשביעה. התקין רבנן גמליאל הזקן שתהיה נזרחת

ליתומים כל מה שירצנו וגובה בתובתה. העדים חותמים על הגט מפני תקון העולם. הליל התקין פרוזבול מפני תקון העולם:

ד עבד שנשכה ופָדוּהוּ אֵם לְשׁוֹם עֲבָד יִשְׂתַּעַבְךָ אֶם לְשׁוֹם בָּנֵן חָרֵין לֹא יִשְׂתַּעַבְךָ רַבּוֹ שְׁמַעַן בָּנֵן גָּמְלִיאֵל אָזֶר בֵּין פָּךְ וּבֵין כָּךְ יִשְׂתַּעַבְךָ עֲבָד שְׁעַשָּׂאֵר רַבּוֹ אַפּוֹתִיקִי לְאֶחָדִים וְשִׁיחָרְרוּ שָׂוְרַת הַדִּין אֵין הָעֲבָד חִיבָּבְלִים אֶלָּא מִפְנֵי תקון העולם כוֹפִין אֵת רַבּוֹ וְעוֹשָׂה אֹתוֹ בָּנֵן חָרֵין. וכותב שטר על דמיו. רַבּוֹ שְׁמַעַן בָּנֵן גָּמְלִיאֵל אומר אין כותב אלא משחררו:

ה מי שחייב עבד וחציו בָּנֵן חָרֵין עזיב את רַבּוֹ יומם אחד. ואת עצמו יומם אחד. דברי בית הליל. אמרו להן בית שמאי תקונם את רַבּוֹ ואת עצמו לא תקונם לישא שפחה אין יכול שבר חציו בָּנֵן חָרֵין אין יכול שבר חציו עבד. לבטול. והלא לא נברא העולם אלא לפreira ורביה. שגא אמר לא תהו בראה לשבת צורה. אלא מפני תקון העולם. כוֹפִין אֵת רַבּוֹ וְעוֹשָׂה אֹתוֹ בָּנֵן חָרֵין וכותב שטר על חצי דמיו. וחזרו בית הליל להורות בדברי בית שמאי:

ו המוכר עבדו לנבראי או לחוצה לאארץ יצא בָּנֵן חָרֵין. אין פודין את השבויים יתר על כדי דמיון. מפני תקון העולם. ואין מברייחין את השבויין. מפני תקון העולם. רַבּוֹ שְׁמַעַן

בָּן גִּמְלִיאֵל אֹמֶר מִפְנֵי תְּקִנַת הַשְׁבּוֹנִין אֵין לְזַקְחֵנִין סִפְרִים תְּפִלִין וּמְזוֹזֹות מִן הַנְּכָרִי יוֹתֵר עַל בְּדֵי דְמִיהוֹ מִפְנֵי תְּקִנוֹתָה הַעוֹלָם:

המוציא את אשתו משום שם רע לא יחזיר. משום נדר לא יחזיר. רביה יהודה אומר כל נדר שידעו בו ربיהם לא יחזיר. ושלא ידעו בו ربיהם יחזיר. רב מאיר אומר כל נדר שאריך חקירת חכם לא יחזיר. ושאינו צരיך חקירת חכם יחזיר. אמר רב אילעוז לא אסרו זה אלא מפני זה. אמר רב יוסף בר יהודה מעשה באיזון באחד שאמיר לאשתו קונם (אם) אני מגירש וגרשה והתירו לו חכמים שיחזירנה מפנוי תקונת העולם:

המוציא את אשתו משום אילונית. רביה יהודה אומר לא יחזיר וחכמים אומרים יחזיר. נשאת לאחר והיו לה בנים הימנו והיא טובעת בתובתה. אמר רביה יהודה אומר לה שתקותיך יפה לך מדבריך:

הזכיר את עצמו ואת בניו לנכרים אין פודין אותו. אבל פודין את הבנים לאחר מיתת אביהם. המזכיר את שידחו לנכרים (וחזר ולקחה ממנה ישראל) הלויקת מביא (מןנו) בכורים. מפנוי תקונת העולם:

פרק ה

הנִזְקִים שֶׁמֵין לָהֶם בַּעֲדִית. וּבַעַל חֹזֶב בַּבְּיֻנוֹנִית.
וְכַתּוּבָת אֲשֶׁר בַּזְבוֹרִית. רַبִּי מַאֲיר אָמֵר אַף
כַתּוּבָת אֲשֶׁר בַּבְּיֻנוֹנִית:

ב' אין נְפָרְעֹן מְנִכְסִים מִשְׁעָבָדים. בַמְקוּם שִׁישׁ נִכְסִים בְּנִי
 חֹרְן. וְאַפְּרִילוּ הָנִזְבָּרִית. אין נְפָרְעֹן מְנִכְסִי תְּזֻמִּים. אַלְאַ
 מִן הַזְבוֹרִית:

ג' אין מּוֹצִיאָן לְאַכְילַת פִּירּוֹת. וְלִשְׁבָח קְרָקָעוֹת. וְלִמְזוֹן
 הָאֲשֶׁר וְהַבְּנוֹת. מְנִכְסִים מִשְׁעָבָדים. מִפְנֵי תָּקוֹן הַעוֹלָם.
 הַמּוֹצִיאָה מִצְיאָה לֹא יִשְׁבַּע מִפְנֵי תָּקוֹן הַעוֹלָם:

ד' יְתֻזְמִים שָׂסְמָכוּ אֶצְלַ בַּעַל הַבַּיִת. אָז שְׁמָנָה לְהָנָן אָבִיהָ
 אֲפּוֹטְרוֹפּוֹס. חִיֵּיב לְעִשְׂרֵר פִּירּוֹתֵיהֶם. אֲפּוֹטְרוֹפּוֹס שְׁמָנָה
 אָבִי תְּזֻמִּים יִשְׁבַּע. מְנוּהוּ בֵּית דִין לֹא יִשְׁבַּע. אָבָא
 שָׁאוֹל אָמֵר חָלוֹף הַדָּבָרים. הַמְטָמָא וְהַמְדָמָע וְהַמְנַסֶּךָ.
 בְּשׁוֹגֶג פְּטוּר. בְּמַזִּיד חִיֵּיב. הַלְּהָנִים שְׁפָגָלוּ בַמְקָדֵשׁ מַזִּידִין
 חִיּוּבֵין:

ה' העיד רַבִּי יְוָחָנָן בֶּן גָּדְגָה. עַל הַחֲרֵשָׁת שְׁהַשְׁנִיאָה
 אָבִיהָ שֶׁהָיָא יוֹצֵא בְּגִטָּה. וְעַל קְטֻפָּה בַת יִשְׂרָאֵל שְׁגַנְשָׁאת
 לְבָהָן שְׁאוֹכֶלֶת בַּתְּרוֹמָה. וְאֶם מִתָּה. בַּעַלה יוֹרֶשֶׁה. וְעַל
 הַמְרִישׁ הַגּוֹל שְׁבַנָּאוֹ בְּבִירָה. שִׁיטָול אֶת דְּמִיו מִפְנֵי

תקנות השבטים. ועל חטאת הגזולה שלא נזעה לרבים
שהיא מכפרת מפני תקון המזבח:

לא היה סקריקון ביהודה בהרוגי המלחה. מהרוגי המלחה ואילך יש בה סקריקון. כיצד. לך מסקריקון וחרור ולקח מבעל הבית. מכך בטול. מבעל הבית וחרור ולקח מסקריקון. מכך קים. לך מן האיש. וחרור ולקח מן האשה. מכך בטול. מן האשה. וחרור ולקח מן האיש. מכך קים. זו משנה ראשונה. בית דין של אחרים אמרו. הוליך מסקריקון נותן לבעים רבעים. אימתי. בזמנם שאין בדין לך. אבל יש בדין לך. הן קודמין לכל אדם. רבינו הושיב בית דין ונמננו שאם שהתחה בפני סקריקון שניים עשר חדש כל הקודם (לקח) זוכה. אבל נותן לבעים רביע:

חריש רומי ונרמי. בנו בתירא אומר קויפז ונקיוץ במטלטים. הפעוטות מקצת מכך וממברן ממכר במטלטים:

ואלו דברים אמרו מפני דברי שלום. הנה קורא ראשון. ואחריו לוי. ואחריו ישראלי. מפני דברי שלום. מערביין בבית ישן מפני דברי שלום. בור שהוא קרוב לאמה. מתמלא ראשון מפני דברי שלום. מצודות חיה ועופות ודגים. יש בהם משום גול. מפני דברי שלום. רבינו יוסי אומר גיל גמור. מציאות חריש שוטה וקטין. יש בהם משום

אֵל. מִפְנֵי דָרְכֵי שְׁלֹום. רַבִי יוֹסֵי אָזֶם גָּלֶגֶם. עֲנֵי הַמְנֻקֵף בְּרַאשׁ הַזִּית מֵהַשְׁתְּחִתָּיו גָּל. מִפְנֵי דָרְכֵי שְׁלֹום. רַבִי יוֹסֵי אָזֶם גָּל גָּמָר. אֵין מִמְחִין בַּיד עֲנֵי גָּזִים. בְּלִקְטָשְׁבָּכָה וּפְאָה. מִפְנֵי דָרְכֵי שְׁלֹום:

ט מִשְׁאַלָת אֲשֶׁר לְחַבְרַתָּה הַחֲשִׂזָה עַל הַשְׁבִיעִית נֶפֶה וּכְבָרָה וּרְיחִים וּתְנוּרָה. אֲבָל לֹא תְבוֹר וְלֹא תְתַחֵן עַמָּה. אֲשֶׁת חַבָּר מִשְׁאַלָת לְאַשֶּׁת עַם הָאָרֶץ נֶפֶה וּכְבָרָה. וּבּוּרָרָת וּטוֹחַנָת וּמְרַקְדָת עַמָּה. אֲבָל מִשְׁתְּטִיל הַמִּים לֹא תְגַע אֲצָלָה לִפְיֵי שָׁאַן מִחְזִיקִין יְדֵי עֲזָבְדִי עַבְירָה. וּבְלֹא אָמְרוּ אֲלֹא מִפְנֵי דָרְכֵי שְׁלֹום. וּמִחְזִיקִין יְדֵי נְכָרִים בְּשִׁבְיעִית. אֲבָל לֹא יְדֵי יִשְׂרָאֵל. וּשׂוֹאָלִין בְּשְׁלוֹמֵן מִפְנֵי דָרְכֵי שְׁלֹום:

פרק ו'

ה אָזֶם הַתְקִבֵּל גַט זֶה לְאַשְׁתֵּי. אָז הַזְלֵךְ גַט זֶה לְאַשְׁתֵּי. אָם רְצָחָה לְהַחְזִיר יְחִזְיר. הָאֲשֶׁר שָׁאַמְרָה הַתְקִבֵּל לִי גַטְיִי. אָם רְצָחָה לְהַחְזִיר לֹא יְחִזְיר. לְפִיכְךָ אָם אָמַר לוֹ הַבָּעֵל אֵי אָפְשִׁי שַׁתְקִבֵּל לָהּ. אֲלֹא הַזְלֵךְ וְתַן לָהּ. אָם רְצָחָה לְהַחְזִיר יְחִזְיר. רְבָנו שְׁמַעוֹן בֶּן גִּמְלִיאֵל אָזֶם אָרֶף הָאָזְמִירָת טוֹל לִי גַטְיִי. אָם רְצָחָה לְהַחְזִיר לֹא יְחִזְיר:

ב' הָאֲשֶׁר שָׁאַמְרָה הַתְקִבֵּל לִי גַטְיִ. צְרִיכָה שְׁתֵי בְתֵי עֲדִים. שְׁנִים שָׁאוֹמְרִים בְּפָנֵינוּ אָמָרָה. וְשְׁנִים שָׁאוֹמְרִים בְּפָנֵינוּ קִבֵּל וּקְרָע. אַפְלִיו הַן הַרְאָשׁוֹנִים וְהַן הַאַחֲרּוֹנִים. אָז אָחֵד

מן הראשונים ואחד מון האחרונים. ואחד מצטרף עמהן. נערה המאורסה היא ואביה מקבלין את גטה. רביה יהודה אומר אין שפי ידים זוכות באחת. אלא אביה מקבל את גטה בלבד. וכל שאינה יכולה לשמר את גטה. אינה יכולה להתגרש:

ג' קטן שאמרה התקבל לי גטי. אינו גט עד שנגייע גט לידה. לפיכך אם רצה הבעל להחזיר לחזר. שאין קטן עוזה שליח. אבל אם אמר לו אביה. צא והתקבל לבתי גטה. אם רצה להחזיר לא לחזר. האומר תנו גט זה לאשתי במקום פלוני. וננתנו לה במקום אחר פסול. הרי היא במקום פלוני. וננתנו לה במקום אחר בשר. האשה שאמרה התקבל לי גטי במקום פלוני. וקיבלו לה במקום אחר פסול. רביה אליעזר מבשיר. הבא לי גטי במקום פלוני. והביאו לה מקום אחר בשר:

ד' הבא לי גטי. אוכלת בתרומה עד שנגייע גט לידה. התקבל לי גטי. אסורה לאכול בתרומה מיד. התקבל לי גטי במקום פלוני. אוכלת בתרומה עד שנגייע גט לאותו מקום. רביה אליעזר אוסר מיד:

ה' האומר כתבו גט ותנו לאשתי. גרשוה. כתבו אגרת ותנו לה. הרי אלו יכתבו וייתנו. פטרוה. פרנסוה. עשו לה בנים. עשו לה בראווי. לא אמר כלום. בראשונה היו אומרים היוצא בקולד. ואמר כתבו גט לאשתי. הרי

אלו יכתבו ויתנו חזו לומר אף המפרש והיוצא בשירא.
רבי שמעון שזרי אומר אף המסקן:

מי שהיה משליך בבור ואמר כל השומע את קולי יכתוב
 gut לאשתי. הרי אלו יכתבו ויתנו הבריא שאמר כתבו
 gut לאשתי רצה לשחק בה. מששה בבריא אחד שאמר
 כתבו gut לאשתי ועלה לראש הגג ונפל ומית אמר רבנן
 שמעון בן גמליאל אמרו חכמים אם מעצמו נפל הרי זה
 gut אם הרוח דחאתו אינו gut:

אמר לשנים תנו gut לאשתי או לשולשה כתבו gut
 ותנו לאשתי. הרי אלו יכתבו ויתנו אמר לשולשה תנו gut
 לאשתי. הרי אלו אמרו לאחרים וכתבו מפני שעשאן
 בית דין דברי רבוי מאיר וזה הלכה העלה חנניה איש
 אונו מבית האסורי מקובל אני באומר לשולשה. תנו gut
 לאשתי שיאמרו לאחרים וכתבו מפני שעשאן בית דין.
 אמר רב יוסף נומינו לשוליח אף אנו מקובלין שאפלו
 אמר לבית דין הגדול שבירושלים. תנו gut לאשתי
 שילמדו וכתבו ויתנו לה אמר לעשרה כתבו gut לאשתי.
 אחד כותב ושנים חותמין בכלכם כתובו אחד כותב וכולם
 חותמין לפיכך אם מת אחד מהן הרי זה gut בטל:

פרק ז

מִ שָׁאַחַזּוֹ קְרַדְיוֹקָסּ . וְאָמֵר בְּתַבּוֹ גַּט לְאַשְׁתִּי . לֹא אָמֵר
כְּלָום . אָמֵר בְּתַבּוֹ גַּט לְאַשְׁתִּי . וְאַחַזּוֹ קְרַדְיוֹקָסּ . וְחוֹרֶזֶת
וְאָמֵר אֶל תְּכַתּוֹבּוֹ אֵין דָּבָרִי הַאֲחַרְזָנִים כְּלָום . נְשַׂתְּפָקָה
וְאָמְרוּ לוֹ נְכַתּוֹבּ גַּט לְאַשְׁתִּיךְ . וְהַרְבֵּין בְּרָאשׁוֹ בָּזְקִין אָתוֹ
שֶׁלְּשָׁה פֻּעָםִים . אָמֵר עַל לֹא וְעַל הוּנוּ . הָרִי אֶלָּו
יְכַתּוֹבּ וְיִתְּנוּ :

ב' אָמְרוּ לוֹ נְכַתּוֹבּ גַּט לְאַשְׁתִּיךְ . וְאָמֵר לְהַן בְּתַבּוֹ . אָמְרוּ
לְסֻופֶר וּכְתָבּ . וּלְעִדִּים וְחוֹתְמוֹ . אָף עַל פִּי שְׁבַתְבָוָהוּ
וְחוֹתְמוּהוּ וְנִתְּנוּהוּ לוֹ . וְחוֹרֶזֶת וְנִתְּנוּ לְהָרִי הַגַּט בָּטִיל . עַד
שִׁיאָמֵר לְסֻופֶר בְּתַבּוֹ . וּלְעִדִּים חֲתוּמוֹ :

ג' זֶה גַּטְךָ אָמַתִּי . זֶה גַּטְךָ אָמַתִּי מַחְלֵי זֶה . זֶה גַּטְךָ
לְאַחֲרֵי מִיתָּה . לֹא אָמֵר כְּלָום . מִהִזְמָם אָמַתִּי מַעֲבָשָׂיו^ו
אָמַתִּי . הָרִי זֶה גַּט . מִהִזְמָם וְלְאַחֲרֵי מִיתָּה . גַּט וְאֵינוֹ גַּט .
וְאָמַתִּי חֹלֶצֶת וְלֹא מַתִּיבָמָת . זֶה גַּטְךָ מִהִזְמָם . אָמַתִּי
מַחְלֵי זֶה . וְעַמְדֵד וְהַלֵּד בְּשָׁוֹק וְחוֹלָה וְמִתְּאַזְמָדִין אָתוֹן אָםַתִּי^ו
מִחְמָת חָלֵי הָרָאשׁוֹן מִתְּאַזְמָדִין אָמַתִּי זֶה גַּט . וְאָמַתִּי אֵינוֹ גַּט :

ד' לֹא תִתְּחִיד עָמוֹ אֶלָּא בְּפָנַי עִדִּים . אָפְילּוּ עַבְדָּד אָפְילּוּ
שְׁפַחַת . חֹזֶק מִשְׁפַחַתָּה מִפָּנַי שְׁלֵבָה גַּס בָּה . מִתְּהִיא
בָּאָזְנָן הַיּוֹם . רַבִּי יְהוֹדָה אָזְמָר בְּאַשְׁתִּים לְכָל דָּבָרִיהָ .
רַבִּי יוֹסֵי אָזְמָר מִגּוֹרְשָׁת וְאֵינָה מִגּוֹרְשָׁת :

ה הָרִי זוֹ גַּטְךָ עַל מִנְתָּשָׁת שְׂתַתְנֵי לֵי מַאֲתִים זֹוּ. הָרִי זוֹ מְגֻרְשֶׁת וְתַתְנוֹ. עַל מִנְתָּשָׁת שְׂתַתְנֵי לֵי מִכְאָן וְעַד שֶׁלְשִׁים יוֹם. אָם נְתַנְתָּה לוֹ בְּתוֹךְ שֶׁלְשִׁים יוֹם מְגֻרְשֶׁת. וְאָם לֹא אָנֵה מְגֻרְשֶׁת. אָמַר רַבּוּ שְׁמַעוֹן בֶּן גִּמְלִיאֵל מְعֵשָׂה בָּצִידֹן בְּאֶחָד שֶׁאָמַר לְאַשְׁתָּהוּ הָרִי זוֹ גַּטְךָ. עַל מִנְתָּשָׁת שְׂתַתְנֵי לֵי אַצְטָלִיתִי וְאַבְדָּה אַצְטָלִיתִוּ. וְאָמְרוּ חֲכָמִים תַּתְנוֹ לוֹ אַתְּ דָמִיה:

וְהָרִי זוֹ גַּטְךָ. עַל מִנְתָּשָׁת שְׂתַתְנֵי אַתְּ אָבָא. עַל מִנְתָּשָׁת שְׂתַתְנֵי אַתְּ בָנִי. כִּמֶּה הִיא מְנִיקָתוּ שְׂתִי שְׁנִים. רַבִּי יְהוֹדָה אָמַר שְׁמֹונָה עָשָׂר חֶדְשָׁה. מִתְּהִינָּה אַז שְׁמַת הָאָב הָרִי זוֹ גַּטְךָ. הָרִי זוֹ גַּטְךָ. עַל מִנְתָּשָׁת שְׂתַתְנֵי אַתְּ אָבָא שְׂתִי שְׁנִים. עַל מִנְתָּשָׁת שְׂתַתְנֵי אַתְּ בָנִי שְׂתִי שְׁנִים. מִתְּהִינָּה (או שְׁמַת הָאָב). או שֶׁאָמַר הָאָב. אֵי אָפְשֵׁי שְׂתַתְנֵי שְׁלָא בְּהַקְפָּה אֵינוֹ גַּטְךָ. רַבּוּ שְׁמַעוֹן בֶּן גִּמְלִיאֵל אָזָם בָּזָה גַּטְךָ. בְּלָל אָמַר רַבּוּ שְׁמַעוֹן בֶּן גִּמְלִיאֵל כָּל עֲבָה שָׁאִינהָ הִימְנָה הָרִי זוֹ גַּטְךָ:

וְהָרִי זוֹ גַּטְךָ אָם לֹא בָאתִי מִכְאָן עַד שֶׁלְשִׁים יוֹם. וְהִיא הַוֹּלֶךְ מִיהוֹדָה לְגָלִיל. הַגַּעַל אֲנִיטִיפְטֶרֶס וְחוֹזֵר. בָּטֵל תְּנָאֹו. הָרִי זוֹ גַּטְךָ אָם לֹא בָאתִי מִכְאָן עַד שֶׁלְשִׁים יוֹם. וְהִיא הַוֹּלֶךְ מְגַלְיל לִיהוֹדָה וְהַגַּעַל לְכֶפֶר עֹזְתָנָאֵי וְחוֹזֵר. בָּטֵל תְּנָאֹו. הָרִי זוֹ גַּטְךָ אָם לֹא בָאתִי מִכְאָן עַד שֶׁלְשִׁים יוֹם. הִיא הַוֹּלֶךְ לִמְדִינָת הַיּוֹם וְהַגַּעַל לְעַבּוֹן וְחוֹזֵר. בָּטֵל תְּנָאֹו. הָרִי

זה גטך כל זמן שאעbor מבעניך פניך שלשים יום. היה
הולד ובא הוליך ובא הוזיל ולא נתייחד עמה הרוי זה גט:
הרוי זה גטך אם לא באתי מכאן ועד שנים עשר חדש.
ומת בתוך שנים עשר חדש אינו גט. הרוי זה גט מעכשו
אם לא באתי מכאן ועד שנים עשר חדש ומת בתוך שנים
עשרה חדש הרוי זה גט:

אם לא באתי מכאן עד שנים עשר חדש. כתבו ונתנו גט
לאשתי. כתבו גט בתוך שנים עשר חדש. ונתנו לאחר
שנתיים עשר חדש. אינו גט. כתבו ונתנו גט לאשתי. אם
לא באתי מכאן עד שנים עשר חדש. כתבו בתוך שנים
עשרה חדש. ונתנו לאחר שנים עשר חדש אינו גט. רבי
יוסי אומר בזה גט. כתבו בתוך שנים עשר חדש. ונתנו
לאחר שנים עשר חדש ומת. אם הגט קדם למיתה הרוי
זה גט. ואם מיתה קדמה לגט. אינו גט. ואם אין ידוע. זו
היא שאמרו מגורשת ואיןיה מגורשת:

פרק ח

הזרק גט לאשתו. והיא בתוץ ביתה. או בתוץ חצרה.
הרי זו מגורשת. זרक לה בתוץ ביתו או בתוץ
חצרו. אפלו הוא עמה במטה. אינה מגורשת. לתוץ
חיקת או לתוץ קלטה. הרי זו מגורשת:

ב אמר לה בensi שטר חוב זה או שמצאתו מאחוריו.
קוראה והרי הוא גטה. אינו גט עד שיאמר לה הא גטך.
נתן בידיה והיא ישנה. געורה קוראה והרי הוא גטה. אינו
גט עד שיאמר לה הא גטיך. היה עומדת בראשות הרבנים
וזרקו לה. קרובה לה מגורשת. קרובה לו אינה מגורשת.
מחזה על מיחה. מגורשת ואינה מגורשת:

ג וכן לענין קדושין וכן לענין החוב. אמר לו בעל חוב
זרוק לי חובי וזרקו לו. קרובה למלה זכה הלוחה. קרובה
לליה הלוחה חייב. מחזה על מיחה שניהם יחלוקו. היה עה
עומדת על ראש הגג. וזרקו לה. פיוון שהגיע לאויר הגג.
הרי זו מגורשת. הוא מלמעלה והיא מלמטה וזרקו לה.
פיון שיצא מרשות הגג. נמקה או נשרכ הרי זו מגורשת:

ד בית שםאי אומרים פוטר אדם את אשתו בגט יישן.
ובית הלל אוסרין. ואיזהו גט יישן. כל שגתייחד עמה. אחר
שכתבו לה:

ה כתוב לשום מלכויות שאינה הוגנת לשום מלכויות מדוי
לשום מלכויות ייוו לבניין הבית לחרבון הבית היה במוֹרָח
ובכתב במערָב במערָב ובכתב במוֹרָח יצא מזה ומזה
וארכִיכָה גט מזה ומזה ואין לה לא בתובה ולא פירות
ולא מזונות ולא בלאות לא על זה ולא על זה אם
גטלה מזה ומזה תחריר והולד ממזר מזה ומזה ולא זה
וזה מטעמ אין לה ולא זה וזה זק אין לא במצויאת ולא
במעשה ידיה ולא בהפרת נדריך היהה בת ישראל
נפסלת מן הכהנה בת לוי מן המעשיר בת בנו מן
התרומה ואין יורשו של זה יורשו של זה יזרשין
בחותבה ואם מתו אחיו של זה ואחיו של זה חולצין
ולא מבמין שנה שמו ושם שם עירו ושם עירה יצא
מזה ומזה וכל הדרכים האלה בה:

ו כל הערים שאמרו צורתיהם מוטרות הלכו הארץ
האלו ונשאו ונמצאו אלו אילו ניות יצא מזה ומזה וכל
הדרכים האלה בה:

ו הכוيس את יבמותו והלכה צורתה ונשאת לאחר
ונמצאת זאת שהיא אילונית יצא מזה ומזה וכל
הדרכים האלה בה:

ה כתוב סופר גט לאיש ושורר לאשה וטעה ונתן גט
לאשה ושורר לאיש וננתנו זה לזה ולאחר זמן ברית הגט
יוצא מיד האיש ושורר מיד האשה יצא מזה ומזה וכל

הדברים האלה ביה. רבי אליעזר אומר אם לאלתר יצא אין זה גט. ואם לאחר זמן יצא הרי זה גט. לא כל הימנו מן הראשון לאבד זכותו של שני. כתוב לנו שאות אשתו גמלך. בית שמאי אומר פסלה מן הכהנה. ובית הלל אומרים אף על פי שנתקנו לה על תנאי ולא נעשה התנאי לא פסלה מן הכהנה:

המנגש את אשתו. ולנה עמו בפנדקי. בית שמאי אומרים אינה צריכה הימנו גט שני. ובית הלל אומרים צריכה הימנו גט שני. אימתי בזמן שנתגרשה מן הנשואה. ומזהים בנתגרשה מן האירוסין שאינה צריכה הימנו גט שני. מפני שאין לבו גס בה. בנסה בגט קרה. יצא מזה ומזה. וכל הדברים האלה ביה:

gut קרה. הפל משלימים עליו. דברי בן ננס. רבי עקיבא אומר אין משלימים עליו אלא קרובים הרואין להheid במקום אחר. ואיזהו גט קרה. כל שקשורי מרבי מעדים:

פרק ט

המגירוש את אשתו. ואמր לה הרי אתה מתרת לכל אדם אלא לפולני. רבינו אליעזר מתרן ותיכמים אוסרין. כיצד יעשה. יטלו הימנה ויחזור ויתנו לה. ויאמר לה. הרי אתה מתרת לכל אדם. ואם כתבו בתוכו. אף על פי שהזור ומתקו פסול:

ב' הרי אתה מתרת לכל אדם. אלא לאבא ולאביך. לאחיך ול אחיך. לעבד ולנכרים. ולכל מי שאינו לה עליון קדושין בשר. הרי אתה מתרת לכל אדם. אלא אלמנה לבן גדול. גירושה וחלוצה לבן הדירות. ממזרת ונתינה לישראל. בת ישראל למזר ו לנtiny. ולכל מי שיש לה עליון קדושין. אפילה בעבירה פסול:

ג' גופו של גט. הרי אתה מתרת לכל אדם. רבינו יהודה אומר וזה דינוני ליבי מנאי. ספר תרכזין ואגרת שבוקין וגט פטורין. למה להחנסכא לכל גבר דתצבין. גופו של גט שחרור. הרי אתה בן חורי. הרי אתה לעצמך:

ד' שלשה גטין פסולין. ואם נשאת הولد בשיר. כתוב בכתב ידו ואין עליון עדים. יש עליון עדים ואין בו זמן. יש בו זמן ואין בו אלא עד אחד. הרי אלו שלשה גטין פסולין. ואם נשאת הولد בשיר. רבינו אליעזר אומר אף על פי שאין עליון עדים אלא שננתנו לה בפני עדים בשיר. וגובה מנקסים

מִשְׁעָבָדִים. שֶׁאֵין הַעֲדִים חֹתְמִין עַל הַגֶּט. אַלְאָ מִפְנֵי תָּקוֹן
הַעוֹלָם:

ה שניהם ששלחו שני גטין שני ונתקערבו. נזון שניהם לו
ושניהם לו. לפיכך אם נאבד אחד מהן. הרי השני בטול.
חמשה שבתבו כלל בתוכה הגט. איש פלוני מגרש פלונית.
פלוני פלונית והעדים מלמטה. כלל בשരין. וינטו לכל
אחד ואחת היה כתוב טפס לכל אחת ואחת והעדים
מלמטה. את שהעדים נקראי עמו כשר:

ו שני גטין שבתבו זה בצד זה. ושני העדים עברים באים
מתחת זה לתחת זה. ושני העדים יונאים באים מתחת זה
לתחת זה. את שהעדים הראשונים נקראיים עמו כשר.
עד אחד עברי ועד אחד יוני. ועד אחד עברי ועד אחד
יוני. בגין מחתה זה לחתה זה שניהם פסולים:

ו שיר מקצת הגט. ובתבו בדף השני והעדים מלמטה
בשר. חתמו העדים בראש הדף. מן הצד ומאהרוי. בgettext
פשוט פסול. הקיף ראשו של זה בצד ראשו של זה.
והעדים בעמצע שניהם פסולים. סופו של זה בצד סופו
של זה. והעדים באמצע. את שהעדים נקראי עמו כשר.
ראשו של זה בצד סופו של זה. והעדים באמצע. את
שהעדים נקראי בסופו כשר:

ו גט שבתבו עברית ועדי יונית. יונית ועדי עברית. עד
אחד עברי ועד אחד יוני. בתב סופר ועד. כשר. איש

פָלוֹנִי עַד . בְשֶׁר . בֵן אִישׁ פָלוֹנִי . (עַד . בְשֶׁר . אִישׁ פָלוֹנִי
בֵן אִישׁ פָלוֹנִי) וְלֹא בַתְבּוּ עַד . בְשֶׁר . וּבְכָה קְיִי הַדָּעַת
שְׁבִירוֹשְׁלָם עֹשֵׂין . בַתְבּוּ חֲנִיכָתוֹ וְחֲנִיכָתָה . בְשֶׁר . גַּט
מַעֲשָׂה בִּשְׂרָאֵל בְשֶׁר . וּבְנָכְרִים פָסּוֹל . וּבְנָכְרִים חֻבְטָין
אָזָה . וְאָזָמְרִים לוֹ עֲשָׂה . מַה שִׁיְשָׁרָאֵל אָזָמְרִים לְךָ . וּבְשֶׁר :

ט יָצָא שְׁמָה בְּעִיר מִקְדָּשָׁת . הַרִּי זֹה מִקְדָּשָׁת . מְגֻרְשָׁת .
הַרִּי זֹה מְגֻרְשָׁת . וּבָלְבָד שֶׁלֹּא הִיא שֵׁם אַמְתָּלָא . אַיזֹה הִיא
אַמְתָּלָא גַּרְשָׁן אִישׁ פָלוֹנִי אֶת אַשְׁתוֹ עַל תְּנָאֵי . זַרְקַתְהָ
קְדוֹשָׁה . סְפָקַתְהָ קְרוֹבַתְהָ לֹזָה . זֹה הִיא אַמְתָּלָא :

וּבֵית שְׁמָאי אָזָמְרִים לֹא יִגְרַשׁ אָדָם אֶת אַשְׁתוֹ . אֶלָּא
אִם בֵּן מִצְאָה בְּהָ ذְּבָר עַרְוָה . שָׁנָאָמָר בַּי מִצְאָה בְּהָ עַרְוָה
דְּבָר . וּבֵית הַלְּלָא אָזָמְרִים אֲפִילוּ הַקְדִּיחָה תְּבַשְּׁילָוּ . שָׁנָאָמָר
בַּי מִצְאָה בְּהָ עַרְוָות דְּבָר . רַבִּי עֲקִיבָא אָזָמָר אֲפִילוּ מִצְאָה
אַחֲרַת נָאָה הַיְמָנָה . שָׁנָאָמָר וְהִיא אִם לֹא תִמְצָא חָן
בְּעִינֵינוּ : סְלִיק

מסכת סוטה

פרק א

המקנא לאשתו. רבי אליעזר אומר מקנא לה על פי שנים. ומiskahe ul pi yad achad. או על פי עצמו. רבי יהושע אומר מקנא לה על פי שנים וiskahe ul pi שנים:

ב' ביצד מקנא לה. אמר לה בפני שנים. אל תדברי עם איש פלוני. ודברה עמו. עדין היא מתרת לביתה. ומתרת לאכול בתרומה. נכנסה עמו לבית הפסתר. ושהתה עמו כדי טמאה. אסורה לביתה ואסורה לאכול בתרומה. ואם מית חולצת ולא מתייבמת:

ג' ואלו אסורות מלאכול בתרומה. האומרת טמאה אני לך. ושבאו עדים שהיא טמאה. והאומרת אני שותה. ושבעה אין רוצח להשkontה. ושבעה בא עליה בדרכך. ביצד עוזה לה. מזליקה לבית דין שבאותו מקום. ומוסרין לו שני תלמידי חכמים שמא יבא עליה בדרכך. רבי יהודה אומר בעלה נאמן עליה:

ד' והוא מעליין אותה לבית דין הגדול שבירושלים. ומאמין עליה בדרכך שמאימין על עדי נפשות. ואומרים לה בתיה הרבה יין עוזה. הרבה שחוק עוזה. הרבה ילדות עוזה. הרבה שכנים הרעים עושים. עשי לשם הגדול שנכתב

בקדשָׁה שֶׁלֹּא יִמְחַה עַל הַמִּים וְאָמְרִים לְפָנֶיהָ דָּבָרִים
שְׁאֵינָהּ כִּדְיַי לְשׁוֹמְעַן הִיא וְכֹל מִשְׁפָחָת בֵּית אֲבִיהָ:

" אָמְרָה טְמֵאהָ אָנִי שׁוֹבְרָת בְּתוּבָתָה וַיָּצַא תְּמִימָה
וְאָמְרָה טְהֹרָה אָנִי מַעַלְין אֹתָהּ לְשַׁעַר הַמִּזְרָחָ
שַׁעַל פִּתְחָ שַׁעַר נְקֻנוֹר. שָׁשֶׁם מַשְׁקִין אֶת הַסּוֹטָות
וּמַטְהָרִין אֶת הַיּוֹלְדוֹת וּמַטְהָרִין אֶת הַמְּצֹרָעִים וּכְהֵן
אוֹחוֹ בְּגִדְיָה אָמְרָה נְקֻרְעוּ נְקֻרְעוּ וְאָמְרָה נְפַרְמּוּ נְפַרְמּוּ עַד
שַׁהְוָא מְגַלֵּה אֶת לְבָהּ וְסַוְתֵּר אֶת שַׁעַרָה רַבִּי יְהוֹדָה
אָזִים אָמְרָה הִיא לְבָהּ נָאָה לְאָהָה מְגַלְּהָה וְאָמְרָה הִיא שַׁעַרָה
נָאָה לְאָהָה סַוְתָּרוֹ:

" הִתְהַה מִכְסָה בְּלָבְנִים מִכְסָה בְּשָׁחוֹרִים הִיא עַלְיהָ
בְּלִי זְהָב וְקַטְלִיאוֹת נְזָמִים וְטְבֻעוֹת מַעֲבִירִים מִמְּנָה כִּדְיַי
לְגַלְּהָה וְאַחֲרֵךְ מַבְיאָה חֶבֶל מַצְרִי וְקוֹשֶׁר לְמַעַלְהָה מַדְדִּיהָ
וּכְלִיהָה רֹצֶחֶת לְרֹאֹתָה בָּא לְרֹאֹתָה חֹזֶן מַעֲבָדִיה וְשַׁפְחוֹתָה
מִפְנֵי שְׁלֵבָה גַּס בְּהֵן וּכְלִ הנְשִׁים מִתְרֹות לְרֹאֹתָה
שְׁנָאָמֵר וְנוֹסְרוּ כָּל הַנְשִׁים וְלֹא תַעֲשֵׂנָה כִּזְמַתְכָנָה:

" בְּמִדָּה שְׁאָדָם מוֹדֵד בָּה מוֹדֵד לוֹ הִיא קְשִׁיטה אֶת
עַצְמָה לְעַבְירָה הַמָּקוֹם גַּלְּהָה הִיא גַּלְּתָה אֶת עַצְמָה
לְעַבְירָה הַמָּקוֹם גַּלְּהָה עַלְיהָ הַיְּרָדֵה הַתְּחִילָה בְּעַבְירָה
תְּחִילָה וְאַחֲרֵךְ הַבְּטִין וְשַׁאֲרָכְלָה גּוֹף לֹא פָלֶט:

" שְׁמַשׁוּן הַלְּדָךְ אַחֲרֵי עַינָיו לְפִיכְךָ נְקֻרְעוּ פְּלִשְׁתִים אֶת עַינָיו
שְׁנָאָמֵר וְיִאָחֹזְוּהוּ פְּלִשְׁתִים וְיִנְקֻרְעוּ אֶת עַינָיו אֶבְשָׁלוּם

נִתְגָּאֵה בְשַׁעֲרוֹ. לְפִיכָה נִתְלָה בְשַׁעֲרוֹ. וְלִפְיִ שְׁבָא עַל
עַשֶּׂר פָּלָגִים אֲבִיו. לְפִיכָה נִתְהַנוּ בָו עַשֶּׂר לְגִבְיוֹת. שָׁנָאָמָר
וַיָּסֶבֶו עַשְׂרָה גִּנְעָרִים נוֹשָׂאִים כָּלִי יוֹאָב. וְלִפְיִ שְׁגַנְבָּשׁ לְשָׁלֶשֶׁה
לְבָבָות. לְבָב אֲבִיו. וְלְבָב בֵּית דִין. וְלְבָב יִשְׂרָאֵל. שָׁנָאָמָר וַיָּגַנְבָּ
אַבְשָׁלוּם אֶת לְבָב אֱנֹשִׁי יִשְׂרָאֵל. לְפִיכָה נִתְקַעְוּ בָו שָׁלֶשֶׁה
שְׁבָטִים. שָׁנָאָמָר וַיָּקַח שָׁלֶשֶׁה שְׁבָטִים בְכֹפוֹ וַיִּתְקַעֵם בְלִב
אַבְשָׁלוּם:

ט וְכוֹן לְעֵנֵינוּ הַטוֹּבה. מִרְימִים הַמִּתְיָנִה לְמִשְׁהָ שְׁעָה אַחַת.
שָׁנָאָמָר וַתִּתְצַב אֲחֹתוֹ מְרֻחָזִיק. לְפִיכָה נִתְעַכְבּוּ לָהּ
יִשְׂרָאֵל שְׁבָעָה יָמִים בְּמִדְבָּר שָׁנָאָמָר וְהָעָם לֹא נִסְעָ עד
הָאָסֶף מִרְימִים. יוֹסֵף זָכָה לְקִבּוֹר אֶת אֲבִיו. וְאַיִן בְּאַחֲיוֹ גָּדוֹל
מִמֶּנוּ. שָׁנָאָמָר וַיַּעַל יוֹסֵף לְקִבּוֹר אֶת אֲבִיו וְגּוֹמֵר. וַיַּעַל עָמוֹ
גַּם רַכְבָּב וְגַם פְּרַשִּׁים. מַיְלָנוּ גָּדוֹל מֵיוֹסֵף. שֶׁלָּא נִתְعַסֵּק
בָו אֶלָּא מִשְׁהָ. מִשְׁהָ זָכָה בְעַצְמוֹת יוֹסֵף. וְאַיִן בְּיִשְׂרָאֵל
גָּדוֹל מִמֶּנוּ. שָׁנָאָמָר וַיָּקַח מִשְׁהָ אֶת עַצְמוֹת יוֹסֵף עָמוֹ. מַיְלָנוּ
גָּדוֹל מִמֶּשֶׁה שֶׁלָּא נִתְعַסֵּק בָו אֶלָּא הַמְּקוֹם. שָׁנָאָמָר
וַיִּקְבּוֹר אֹתוֹ בְּאֶגְיאָ. לֹא עַל מִשְׁהָ בְּלִבְדֵי אָמְרוֹ. אֶלָּא עַל
כָּל הַאֲדִיקִים. שָׁנָאָמָר וְהָלָךְ לְפִנֵּיךְ צְדָקָה בְּבוֹד יְיָ אַסְפָּח:

פרק ב

הִיה מַבְיא אֶת מְנֻחָתָה . בַּתּוֹךְ בְּפִיפה מִצְרִית וְנוֹתָנָה עַל יְדֵיכֶךָ . כְּדִי לִגְעָה . כֹּל הַמְנֻחוֹת תְּחִלְתָּן וְסֹוףָן בְּכָלְיַ שְׁרָת . וּזְוּ תְּחִלְתָּה בְּכִפְiphָ מִצְרִית . וְסֹוףָה בְּכָלְיַ שְׁרָת . כֹּל הַמְנֻחוֹת טְעִינֹת שְׁמֹן וְלִבְזֹנה . וּזְוּ אַינְהָ טְעִינָה . לֹא שְׁמֹן וְלֹא לִבְזֹנה . כֹּל הַמְנֻחוֹת בָּאוֹת מִן הַחֲטֵין . וּזְוּ בָּאָה מִן הַשְׁעוֹרִין . מְנֻחָת הָעֵמֶר אָף עַל פִּי שְׁבָאָה מִן הַשְׁעוֹרִין הִיא הִיְתָה בָּאָה גַּרְשִׁי . וּזְוּ בָּאָה קַמְחִי . רַבּוֹ גַּמְלַאלִי אָזָמֵר בְּשָׁם שְׁמַעְשִׁיחָה מַעֲשָׂה בְּהַמָּה . בְּזַקְרְבָּנָה מִאָכֵל בְּהַמָּה :

בְּהִיה מַבְיא פִּילִי שֶׁל חַרְס חֲדִשָּׁה . וְנוֹתָן לְתוֹכָה חַצִּי לֹזֶג מִים מִן הַכְּיוֹר . רַבִּי יְהוֹדָה אָזָמֵר רַבִּיעִית . בְּשָׁם שְׁמַמְעַט בְּפִתְבָּב בְּזַקְרְבָּנָה לְהִיכְלָל וּפְנָה לִימִינָו . וּמִקּוֹם הִיה שֶׁשְׁם אַמְּה עַל אַמְּה . וּטְבָלָא שֶׁל שִׁישׁ . וּטְבָעַת הִיְתָה קְבוּעָה בָּה . וּכְשֶׁהוּא מִגְבִּיהָ נוֹטֵל עַפְרָ מִתְחִתָּה . וְנוֹתָן בְּדִי שִׁירָה עַל פִּנְיֵי הַמִּים . שְׁגַגָּאמֵר וּמִן הַעַפְרָ אֲשֶׁר יְהִיה בְּקַרְקָעָה הַמְשִׁבָּכוֹ יַקְחֵה הַפְּהָנוֹ וְנַמֵּן אֶל הַמִּים :

בְּאָ לֹז לְכַתּוֹב אֶת הַמְגַלָּה . מִאִיזָה מִקּוֹם הוּא כּוֹתֵב . מִאִם לֹא שְׁכֵב אִישׁ וְגֹמֵר . וְאֵת כִּי שְׁטִיתָת תְּחַת אִישׁ וְגֹמֵר . וְאֵינוֹ כּוֹתֵב וְהַשְּׁבִיעִי הַכְּהֵן אֶת הָאֲשָׁה . וּכּוֹתֵב יְהִינָה יְהִ אַזְתָּחָ לְאֱלֹהָה וְלִשְׁבָעָה . וּבָאוֹ הַמִּים הַמְאָרְרִים הָאֱלָה בְּמַעַיד לְצֹבּוֹת בְּטַן וְלִנְפִילָ יְרָדָ . וְאֵינוֹ כּוֹתֵב וְאִמְרָה

האשה אָמַן. אָמַן. רְبִי יוֹסֵי אָזֶם רֹאשֶׁ הַיּוֹתָר מִפְּסִיק. רְבִי יְהוֹדָה אָזֶם רֹאשֶׁ כָּל עֲצָמוֹ אֵינוֹ כֹּתוֹב. אֶלָּא יְתַן יְיָ אָזֶם לְאֱלֹהִים וְלִשְׁבֻּעָה וְגַזְמָרָה. וּבָאוּ הַמִּנְים הַמְּאֹרְרִים הַאֱלֹהִים בְּמַעַיד וְגַזְמָרָה. וְאֵינוֹ כֹּתוֹב וְאָמְרָה הָאָשָׁה אָמַן. אָמַן:

ד אֵינוֹ כֹּתוֹב לֹא עַל הַלוּחָה. וְלֹא עַל הַטְּרֵר. וְלֹא עַל הַדְּפָתָרָה. אֶלָּא עַל הַמְּגַלָּה. שֶׁנְּאָמָר בְּסֶפֶר. וְאֵינוֹ כֹּתוֹב לֹא בְּקֻמוֹס. וְלֹא בְּקַנְקָנוֹס. וְלֹא בְּכָל דָּבָר שְׁרוֹשִׁים אֶלָּא בְּדִיזָּו. שֶׁנְּאָמָר וְמַחָה. כְּתַב שִׁיכֹל לְהַמְּחוֹת:

ה עַל מָה הִיא אָזֶם רֹאשֶׁ אָמַן. אָמַן. אָמַן עַל הָאֱלֹהִים. אָמַן עַל הַשְּׁבֻּעָה. אָמַן מַאֲиַשׁ זֶה. אָמַן מַאֲיַשׁ אֶחָר. אָמַן שֶׁלָּא שְׁטִיתִי אֲרוֹסָה וְנִשְׂוֹאָה. וְשׁוֹמְרָת יְבָם וּבְנוֹסָה. אָמַן שֶׁלָּא גַּטְמָתִי. וְאֵם גַּטְמָתִי יִבּאוּ בַּי. רְבִי מַאיַר אָזֶם אָמַן שֶׁלָּא גַּטְמָתִי. אָמַן שֶׁלָּא אַטְמָא:

ו הַפְּלָ שְׁוִין שְׁאֵין מִתְּנָה עַמָּה. לֹא עַל קְזִים שְׁתַתְּאִירָס וְלֹא מַאֲחָר שְׁתַתְּגַרְשָׁן. נִסְתָּרָה לְאֶחָר גַּטְמָת וְאֶחָר בְּזַה חִזְרָה. לֹא הִיא מִתְּנָה עַמָּה. זֶה הַכָּל כָּל שְׁתַבְעָל וְלֹא תְּהִא אֲסֹרָה לוֹ. לֹא הִיא מִתְּנָה עַמָּה:

פרק ג

הִיה נוֹטֵל אֶת מְנֻחָתָה . מַתּוֹךְ בְּפִיפָּה מִצְרִית . וּנוֹתָנָה לְתּוֹךְ כֶּלֶי שִׁירָת . וּנוֹתָנָה עַל יְדֵיכֶךָ . וְכֵן מְנִיחָ אֶת יָדוֹ מִתְחִפְתִּיהָ וּמִנִּיפָּה :

ב' הַגִּרְבָּה וְהַגִּישָׁ . קָמֵץ וְהַקְטִירִי . וְהַשָּׁאָר נָאכֵל לְבָהִינִּים . הִיה מִשְׁקָה . וְאַחֲרֵ בְּדַקְתִּיב אֶת מְנֻחָתָה . רַבִּי שְׁמַעוֹן אָוֹםֶר מִקְרִיב אֶת מְנֻחָתָה וְאַחֲרֵ בְּדַקְתִּיב מִשְׁקָה . שְׁנָאָמֶר וְאַחֲרֵ יִשְׁקָה אֶת הָאֲשָׁה אֶת הַמִּים . אָמֶן הַשְּׁקָה וְאַחֲרֵ בְּדַקְתִּיב אֶת מְנֻחָתָה בְּשָׂרָה :

ג' עַד שֶׁלָּא נִמְחַקֵּה הַמְגִילָה . אָמְרָה אַיִן שׂוֹטָה . מְגַלְתָּה גְּנִינָות וּמְנֻחָתָה מִתְפֹּזֶרֶת עַל הַדְּשֵׁן . וְאַיִן מְגַלְתָּה בְּשָׂרָה לְהַשְׁקוֹת בָּה סֹטָה אַחֲרָתָה . נִמְחַקֵּה הַמְגִילָה וְאָמְרָה טְמֵאָה אַנְיָה הַמִּים נְשִׁפְכִּין . וּמְנֻחָתָה מִתְפֹּזֶרֶת (עַל הַדְּשֵׁן) . נִמְחַקֵּה הַמְגִילָה וְאָמְרָה אַנְיָה שׂוֹטָה . מַעֲרָעָרִין אֹתָהּ וּמִשְׁקִין אֹתָהּ בְּעַל בְּרָחוֹה :

ד' אֵינָה מִסְפְּקַת לְשִׁתּוֹת . עַד שְׁפִנִּיהֵ מְזֻרִיקּוֹת וּעֵינִיהֵ בּוֹלְטוֹת . וְהִיא מִתְמֻלָּאהֵ גָּדִין . וְהֵם אָוֹמְרִים הַזְּצִיאוֹת (הַזְּצִיאוֹת) . שֶׁלָּא תִּטְמִיא אֶת הַעֲזָרָה . אָمֶן יִשְׁלַׁח זְכוֹת תֹּולָה הִיְתָה תֹּולָה לָהּ . יִשְׁלַׁח זְכוֹת תֹּולָה שְׁנָה אַחַת . יִשְׁלַׁח זְכוֹת תֹּולָה שְׁתִּי שָׁנִים . יִשְׁלַׁח זְכוֹת תֹּולָה שְׁלֹשׁ שָׁנִים . מִבָּאָן אָמֶר בָּן עֹזָאי חִיב אָדָם לְלִימֹד אֶת בְּתוֹת תּוֹרָה . שֶׁאָמֶן תְּשִׁתָּה תְּדַע שְׁהָזְכוֹת תֹּולָה לָהּ . רַבִּי אַלְיעָזֶר אָוֹמֶר בְּלֵ הַמְלִימָד אֶת

בתו תזרה. אבלו למדקה תפלות. רבי יהושע אומר רוץ' אשה בקב ותפלות. מתשעה קבין ופרישות. הוא היה אומר חסיד שוטה. ורשע ערום. ואשה פרושה. ומכוות פרושין. הרי אלו מגלי עולם:

" רבי שמעון אומר אין זכות תולה במים המרים. ואם אתה אומר הזכות תולה במים המאררים. מדקה אתה את המים לפניהם כל הנשים השותות. ומוציא אתה שם רע. על הטהורות ששתו. שאומרים טמאות הן. אלא שתלתה להן זכות. רבי אומר הזכות תולה במים המאררים. אינה يولדת ואיןיה משבחת. אלא מתגוננה והולכת. לסוף היא מטה באotta מיתה:

' גטמאה מנחתה עד שלא קדשה בבל. הרי היא בכל המנוחות ותפדה. ואם משקודה בבל. הרי היא בכל המנוחות ותשרפ. ואלו שנוחותיהן נשרפות. האומרת טמאה אני לך. ושבאו לה עדים שהיא טמאה. והאומרת איני שותה. ושבעה איננו רוצה להשkontה. ושבעה בא עלייה בדרכך. וכל הנשואות לבנים. מנחותיהן נשרפות:

' בת ישראל שנשאת להן. מנחתה נשרפת. וכחנת שנשאת לישראל. מנחתה נאכלת. מה בין להן כחנת. מנחת כחנת נאכלת. ומנת בתן אינה נאכלת. כחנת מתחללת. ואין בהן מתחלל. כחנת מטמאה למתרים. ואין

**בְּהַנּוּ מִתְמָא לְמִתְמָים בְּהַנּוּ אֹכֶל בְּקָדְשֵׁי קָדְשִׁים וְאֵין בְּהַנּוּ
אֹכֶל בְּקָדְשֵׁי קָדְשִׁים:**

" מה בין איש לאשה . האיש פורע ופורים . ואין האשה פורעת ופורמת . האיש מדיר את בנו בנויר . ואין האשה מדירה את בנה בנויר . האיש מגלה על נזירות אביו . ואין האשה מגלהת על נזירות אביה . האיש מזכיר את בתו . ואין האשה מזכרת את בתה . האיש מקדש את בתו . ואין האשה מקדשת את בתה . האיש נסקל ערום . ואין האשה נסקלה ערומה . האיש נתלה . ואין האשה נתלית . האיש נמבר בגנבתו . ואין האשה נמברת בגנבתה :

פרק ד

אֲרוֹסָה וְשׂוֹמְרָת יְבִם לֹא שׂוֹתֹת וְלֹא נוֹטְלוֹת בְּתוּבָה .
שְׁנַיְאָמֵר אֲשֶׁר תְּשִׁטָּה אֲשֶׁר תְּחַת אִישָּׁה . פרט
לְאֲרוֹסָה וְשׂוֹמְרָת יְבִם . אלמנה לכהן גדויל . גרושה
וְחַלּוֹצָה לְבַהּוּ הַדִּיזֶט . ממערת ונתינה לישראל . ובת
יִשְׂרָאֵל לְמִמְּזָר וְלְנַתִּין . לא שׂוֹתֹת וְלֹא נוֹטְלוֹת בְּתוּבָה :

ב וְאָלוּ לֹא שׂוֹתֹת וְלֹא נוֹטְלוֹת בְּתוּבָה . האומרת טמאה
אַנְיִ (לְךָ) וְשָׁבָאוּ לְהָ עִדִּים שְׁהִיא טְמֵאה . והאומרת אני
שׂוֹתָה . ושבעה אין רוץ להשkontה . ושבעה בא
עָלָיה בְּדָרֶד . נוטלת בתויבתה ולא שׂוֹתָה . מתו בעלה
עד שְׁלָא שְׁתַוּ . בית שמאוי אומרים נוטלות בתויבה ולא

שׁוֹתָותْ. וּבֵית הַלְּ אָזְמָרִים לֹא שׁוֹתָותْ וְלֹא נֹטְלוֹתْ
בְּתוֹבָה:

ג' מַעֲבָרָת חַבְירֹ וּמִינְקָת חַבְירֹ. לֹא שׁוֹתָה וְלֹא נֹטְלָת
בְּתוֹבָה. דָבָרִ רַبִּי מָאִיר. וְחַכּוּמִים אָזְמָרִים יְכוֹל הָוָא
לְהַפְּרִישָׁה. וְלַהֲחִזְרָה לְאַחֲר זָמָן. אַילּוּנִית וּקְנִית וּשְׁאַיְנִית
רָאוּנִית לְיַלְדָה. לֹא שׁוֹתָותْ וְלֹא נֹטְלוֹתْ בְּתוֹבָה. רַבִּי אַלְיעָזֶר
אָזְמָר יְכוֹל הָוָא לְיִשְׂא אֲשָׁה אַחֲרָה. וְלַפְּרוֹת וּלְרָבוֹת
הַיְמָנָה. וּשְׁאָר כָּל הַגְּשִׁים אוֹ שׁוֹתָותْ אוֹ לֹא נֹטְלוֹתْ
בְּתוֹבָה:

ד' אַשְׁתָּה בְּהַן שׁוֹתָה. וּמַפְּרָת לְבָעָלה. אַשְׁתָּה סְרִיס שׁוֹתָה.
עַל יָדֵי כָּל הַעֲרִיזָת מִקְנֵין חֹזֶן מִן הַקְּטָן. וּמִמֵּן שָׁאַיְנוּ אִישׁ:
ה' וְאֶלְוּ שְׁבֵית דִיז מִקְנֵין לְהַן. מִ שְׁנַת חָרִיש בָעָלה. אָז
נִשְׁתְּפָה. או שְׁהִיה חָבּוֹש בְּבֵית הָאָסּוּרִין. לֹא לְהַשְׁקוֹתָה
אָמָרוּ אֶלְאָ לְפֹסֶלֶת מִבְּתוֹבָתָה. רַבִּי יוֹסֵי אָזְמָר אֶף
לְהַשְׁקוֹתָה. לְכַשְּׁצִיאָ בָעָלה מִבֵּית הָאָסּוּרִין יִשְׁקֹבָה:

פרק ה

כבָּשָׁם שְׁהַמִּים בָּזְקִין אֹתָהּ. כֵּד הַמִּים בָּזְקִין אֹתָוּ.
שְׁנָאָמָר וּבָאוּ וּבָאוּ. כִּי שֶׁ שְׁאָסָוָה לְבָעֵל. כֵּד
אָסָוָה לְבָעֵל. שְׁנָאָמָר נְטָמָה וּנְטָמָה. דָּבָרִי רַבִּי
עֲקִיבָּא. אָמָר רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ כֵּד הִיא דָרִישׁ וּכְרִיה בְּן הַקָּצֶב.
רַבִּי אָמָר שְׁנִי פְּעָמִים הָאָמָוִרִים בְּפִרְשָׁה. אָם נְטָמָה
נְטָמָה. אָחֵד לְבָעֵל. וְאָחֵד לְבָעֵל:

ב בָּזָה בַּיּוֹם דָרִישׁ רַבִּי עֲקִיבָּא וְכָל כָּל הַרְשָׁא אֲשֶׁר יַפּוֹל
מֵהֶם אֶל תּוֹכוֹ. כָּל אֲשֶׁר בַּתּוֹכוֹ יְטָמָא. אַינוּ אָמָר טָמָא.
אֶלָּא יְטָמָא לְטָמָא אֶחָרִים. לִמְדָד עַל בָּכֶר שְׁנִי. שְׁמַטְמָא
אֶת הַשְׁלִישִׁי. אָמָר רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ מִגְלָה עַפְרָה מַעֲינִיד רַבּוֹ
יוֹחָנָן בֶּן זְכָאי. שְׁהִיָּת אָמָר. עַתְּדִיד דָור אַחֲרָה לְתַהְרָה בָּכֶר
שְׁלִישִׁי. שְׁאֵין לוֹ מִקְרָא מִן הַתּוֹרָה שַׁהְוֹא טָמָא. וְהָלָא
עֲקִיבָּא תַּלְמִידָךְ. מִבְיאָלוֹ מִקְרָא מִן הַתּוֹרָה שַׁהְוֹא טָמָא.
שְׁנָאָמָר כָּל אֲשֶׁר בַּתּוֹכוֹ יְטָמָא:

ג בָּזָה בַּיּוֹם דָרִישׁ רַבִּי עֲקִיבָּא. וּמְדוֹתָם מַחְזָז לְעִיר אֶת
פָּאַת קְדָמָה אֶלָּפִים בָּאָמָה וּגְזֹמָר. וּמִקְרָא אַחֲרָה אָמָר
מִקְרָר הַעִיר וְחוֹצֶה אֶלָּף אָמָה סְבִיב. אֵי אָפָּשָׁר לוֹמֵר
אֶלָּף אָמָה שֶׁבְּבָר נָאָמָר אֶלָּפִים אָמָה. וְאֵי אָפָּשָׁר לוֹמֵר
אֶלָּפִים אָמָה שֶׁבְּבָר נָאָמָר אֶלָּף אָמָה. הָא בַּיְצָד. אֶלָּף
אָמָה מַגְרָשׁ וְאֶלָּפִים אָמָה תְּחוּם שְׁבָת. רַבִּי אֶלְיָזֶר בֶּן־

של רבי יוסי הגלילי אומר. אלף אמרה מגרש. ואלפיים אמרה שדות וכרמים:

" בז' ביום דרש רבי עקיבא או ישיר משה ובני ישראל את השירה הזאת לוי ויאמרו לאמר. שאין תלמוד לומר לאמר. ומה תלמוד לומר לאמר. מלמד שהו יישראל עונין אחריו של משה על כל דבר ודבר. בקוראין את ההלל. אשירה לוי כי גאה גאה. לבך נאמר לאמר. רבי נחמי אמר בקורין את שמע. ולא בקורין את ההלל:

" בז' ביום דרש רבי יהושע בן הורקנוס לא עבד איזוב את הקדוש ברוך הוא אלא מאהבה. שנאמר הוא יקטלני לו אחיל. ונידין בדבר שkol. לו אני מצפה. או אני מצפה. תלמוד לומר עד אגוע לא אסир תומתי ממני. מלמד שמאהבה עשה. אמר רבי יהושע מי גילה עפר מעיניך רבנן יוחנו בו זבאי. שהיית דורש כל ימיך שלא עבד איזוב את המקום אלא מיראה. שנאמר איש שם וישראל אליהם וסר מרע. והלא יהושע תלמיד תלמיד למד **שמאהבה עשה:**

פרק ו'

מִ שְׁקָנָא לְאַשְׁתֹּו וְנִסְתָּרָה אֲפִילוּ שֶׁמַּעַן מַעַזֵּף הַפּוֹרֶחֶת יָצִיא וַיְתַנוּ בְּתוֹבָה דָּבָרִי רַبִּי אַלְיעָזָר רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ אָוֹםֶר עַד שִׁישָׁאוּ וַיְתַנוּ בָּה מְזֹרֶות בְּלִבְנָה:

ב' אָמֶר עַד אַחַד אֲנִי רַאֲתִיכָּה שְׁגַטְמָאָת לֹא הִתְהַשֵּׁתָה וְלֹא עוֹד אַלְא אֲפִילוּ עַכְד אֲפִילוּ שְׁפָחָה הַרִּי אַלְוּ נָאָמְנָן אַף לְפּוֹסֶלֶת מִכְתּוּבָתָה חַמְוֹתָה וְצַרְתָּה וְיִבְמְתָה וּבְתַּבְעָלָה הַרִּי אַלְוּ נָאָמְנָנוֹת וְלֹא לְפּוֹסֶלֶת מִכְתּוּבָתָה אַלְא שְׁלָא תְּשַׂתָּה:

ג' שְׁהִיה בְּדִין וּמָה אָמַר עֲדוֹת רַאֲשׁוֹנָה שְׁאַינְנָא אֲוֹסְרָתָה אֲסֹור עַוְלָם אֵינָה מִתְקִיּוֹת בְּפֶחַזְתָּן מִשְׁנָנִים עֲדוֹת אַחֲרֹנָה שְׁאֲוֹסְרָתָה אֲסֹור עַוְלָם אֵינוֹ דִין שְׁלָא תְּתַקִּים בְּפֶחַזְתָּן מִשְׁנָנִים תַּלְמֹוד לֹומֶר וַיְדַע אֵין בָּה כָּל עֲדוֹת שְׁיִשְׁבָּה כָּל וְחַמְרָר לְעַדּוֹת הַרְאֲשׁוֹנָה מִעְתָּה וּמָה אָמַר עֲדוֹת אַחֲרֹנָה שְׁאֲוֹסְרָתָה אֲסֹור עַוְלָם הַרִּי הִיא מִתְקִיּוֹת בְּעַד אַחַד עֲדוֹת הַרְאֲשׁוֹנָה שְׁאַינְנָא אֲוֹסְרָתָה אֲסֹור עַוְלָם אֵינוֹ דִין שְׁתַקְקִים בְּעַד אַחַד תַּלְמֹוד לֹומֶר בַּי מֵצָא בָּה עֲרוֹת דָּבָר וְלֹהֲלֵן הוּא אָוֹמֶר עַל פִּי שְׁנָנִים עֲדִים יָקוּם דָבָר מה דָבָר הָאָמוֹר לְהַלֵּן עַל פִּי שְׁנָנִים עֲדִים אַף בָּאָנוּ עַל פִּי שְׁנָנִים עֲדִים:

ד' עַד אָוֹמֶר נְטִימָאָת וַיְד אָוֹמֶר לֹא נְטִימָאָת אַשְׁה אָוֹמֶר נְטִימָאָת וְאַשְׁה אָוֹמֶר לֹא נְטִימָאָת הִתְהַשֵּׁתָה אַחַד

אומר נטמאת ושנים אומרים לא נטמאת. היהת שותה. שנים אומרים נטמאת. ואחד אומר לא נטמאת. לא היהת שותה:

פרק ז

יאלו נאמרין בכל לשון פרשת סוטה. וודוי מעשר. קריית שמע ותפלה. וברכת המזון. ושבועת העדות. ושבועת הפקazon:

ב' ואלו נאמרין בלשון הקדש. מקרא בכורים. וחיליצה. ברכות וקללות. ברכת הנהנים. וברכות בהן גдол. ופרשת המלך. ופרשת עגלה ערופה. ומושוח מלחמה בשעה שמדובר אל העם:

ג' מקרא בכורים ביצד. וענית ואמרה לبني יי אלהיך. ולהלו הוא אומר וענו הלוים ואמרו מה (עניהם האמורה) להלו בלאו בלשון הקדש. אף באנו בלאו בלשון הקדש:

ד' חיליצה ביצד. וענתה ואמרה. ולהלו הוא אומר וענו הלוים ואמרו מה עניהם האמורה להלו בלאו בלשון הקדש. אף באנו בלאו הקדש. רבי יהודה אומר וענתה ואמרה בכה. עד שתאמר בלאו זהה:

ה' ברכות וקללות ביצד. כיון שעברו ישראל את הירדן. ובאו אל הר גריזים ואל הר עיבל שבשומרון שבעצם שבआצל אלוני מורה. שנאמר הלא מה בעבר הירדן

ונומר. וلهלן הוא אומר כי עבר אברם בארץ עד מקומם שכם. עד אלון מורה מה אלון מורה האמור להלן שכם. אף אלון מורה האמור כאן שכם. ששה שבטים על לראש הר גרים. וששה שבטים על לראש הר עיבל. והכהנים והלוים והארון עומדים למטה באמצע הכהנים מקיבין את הארץ. והلوים את הכהנים. וכל ישראל מבאן ומפניו שנאמר וכל ישראל וזקנינו ושותריו ושותפיו עומדים מזה ומזה לארון ונומר. הפכו פניהם כלפי הר גרים. ופתחו ברכבה ברוך האיש אשר לא יעשה פסל ופסכה. ואלו ואלו עוגין אמרו הפכו פניהם כלפי הר עibal. ופתחו בקהלת אדור הארץ אשר יעשה פסל ופסכה. ואלו ואלו עוגין אמר. עד שגמורים ברכות וקלות. ואחר בך הביאו את האבנים. ובני את המזבח וסדוهو בסיד. וכחטו עליו את דברי התורה בשבעים לשון. שנאמר באר היטב. וגטלו את האבנים ובאו ולנו במקומן:

ברכת הנים בצד. במדינה אומרים אותה שלוש ברכות. ובמקדש ברכה אחת. במקדש אומר את השם בכתב. ובמדינה בכתב. במדינה הנים נשאים את ידיהם בנגד כתפיהם. ובמקדש על גבי ראשיהם חוץ מפהן גדול שאינו מגביה את ידיו למעלה מן הארץ. רביה יהודה אומר אף בהן גדול מגביה את ידיו למעלה מן הארץ. שנאמר וישא אהרן את ידיו אל העם ויברכם:

ברכות פהן גדוֹל בַּיְצָדָה. חוץ הכנסת נוטל ספר תורה ונוטנו לראש הכנסת. וראש הכנסת נוטנו לשגון. והשган נוטנו לפהן גדוֹל. וכלהן גדוֹל עומד ומקבל (וקורא עומד). וקורא אחריו מות. ואך בעשור. וגוזל את התורה. ומניחה בחיקו. ואומר יותר ממה שקרתי לפניכם בתוב כאן. ובבעשור שבחומש הפקדים קורא על פה. ומברך עליה. שמנה ברכות. על התורה. ועל העבודה. ועל ההודיה. ועל מחיית העז. ועל המקדש. ועל ישראל. ועל הכהנים. ועל שאר התפללה:

פרשת המלך ביצד. מוצאי יום טוב הראשון של חג בשמיini במוצאי شبיעית. עוזין לו בימה של עץ בעזרה והוא ישב עליה. שנאמר מקץ שבע שנים במועד גומר. חוץ הכנסת נוטל ספר תורה. ונוטנו לראש הכנסת. וראש הכנסת נוטנו לשגון. והשגן (נותנו) לפהן גדוֹל. וכלהן גדוֹל נוטנו למלאך. והמלאך עומד ומקבל וקורא יושב. אגריפס המלך עמד וקיבל. וקורא עומד ושבחוו חכמים. וכשהגיעו לא תובל לחתת עליך איש נברוי. זילנו עיניו דמעות. אמרו לו אל תתירה אגריפס. אחינו אתה. אחינו אתה. (אחינו אתה). וקורא מתחילה אלה הדברים עד שמע. ושמע והיה אם שמע. עשר תעשר. כי תבלה לעשר. ופרשת המלך. וברכות וקללות. עד שגומר כל הפרשה. ברכות שבהן גדוֹל מברך אותן. המלך מברך אותן. אלא שנוטן של רגלים. תחת מחיית העז:

פרק ח

מִשׁוֹחַ מְלֻחָה בְּשָׂעָה שֶׁמְדָבֵר אֶל הָעַם בְּלִשּׁוֹן
 הַקָּדֵשׁ הִיה מְדָבֵר. שֶׁגָּאָמֵר וְהִיא בְּקָרְבָּכֶם אֶל
 הַמְלֻחָה. וְנִגְשֵׁה הַבְּהֵן. זֶה בְּהָנוּ מִשׁוֹחַ מְלֻחָה. וְדָבֵר אֶל
 הָעַם בְּלִשּׁוֹן הַקָּדֵשׁ. וְאֹזֶם עַלְיָהֶם שְׁמַע יִשְׂרָאֵל וּגְזָמֵר.
 עַל אֹזְבִּיכֶם וְלֹא עַל אֲחִיכֶם. לֹא יְהוּדָה עַל שְׁמַעְזָן.
 וְלֹא שְׁמַעְזָן עַל בְּנֵימָין. שָׁאָם תִּפְלוּ בְּיָדֵם יְרֻחָםוּ עַלְיכֶם.
 בִּמְהַ שֶּׁגָּאָמֵר וְיִקְוֹמוּ הָאָנָשִׁים אֲשֶׁר נִקְבֹּו בִּשְׁמָות וִיחִזְיקָו
 בְּשִׁבְיָה וְכָל מַעֲרֵמִיהם הַלְּבִישׁוּ מִן הַשְּׁלָל. וְלִלבִּישׁוּ
 וְינְعִילּוּם וְיִאֲכִילּוּם וְיִשְׁקּוּם וְיִסְׁכוּם וְיִנְהַלּוּם בְּחִמּוֹרִים
 לְכָל כּוֹשֵׁל. וְיִבְיאוּם יְרֻחָם עִיר הַתְּמִרִים אַצְלָ אֲחֵיכֶם.
 וְיִשְׁבוּ שְׁזֹמְרוֹן. עַל אֹזְבִּיכֶם אַתֶּם הַזְּלָכִים שָׁאָם תִּפְלוּ
 בְּיָדֵם אֵין מְרֻחָמִים עַלְיכֶם. אֶל יַרְדֵּךְ לְבָבָכֶם. אֶל תִּירְאָו
 וְאֶל תִּחְפֹּזוּ וְגַזְמָר. אֶל יַרְדֵּךְ לְבָבָכֶם. מִפְנֵי צְהַלְתַּסִּים.
 וְצִחְצִיחָות חַרְבּוֹת. אֶל תִּירְאָו מִפְנֵי הַגְּפַת תְּרִיסִין. וְשִׁפְעָת
 הַקְּלָגִיסִין. אֶל תִּחְפֹּזוּ מִקְׁוֹל הַקְּרָנוֹת. אֶל תִּעַרְצָו. מִפְנֵי קָול
 צְחוֹת. כִּי יְיָ אֱלֹהִיכֶם הַהוֹלֵךְ עַמְּכֶם. הָנָן בְּאַין בְּנִצְחָונָנוּ שֶׁל
 בְּשֶׁר וְדִם. וְאַתֶּם בָּאים בְּנִצְחָונָנוּ שֶׁל מִקְׁזָׁס. פְּלִשְׁתִּים בָּאוּ
 בְּנִצְחָונָנוּ שֶׁל גָּלִית. מִה הִיא סְזָפוֹ לְסֹזָף נִפְלֵל בְּחַרְבַּ (וְהָם)
 נִפְלֵל עַמּוֹ. בְּנֵי עַמּוֹ בָּאוּ בְּנִצְחָונָנוּ שֶׁל שְׁזָבֵד. מִה הִיא סְזָפוֹ
 לְסֹזָף נִפְלֵל בְּחַרְבַּ (וְהָם) נִפְלֵל עַמּוֹ. (אַבְלָ) אַתֶּם אֵי אַתֶּם
 בָּנוּ. כִּי יְיָ אֱלֹהִיכֶם הַהוֹלֵךְ עַמְּכֶם לְהַלְחָם לְכֶם וְגַזְמָר. זֶה
 מִתְּנַהַה הָאָרוֹן:

ב' וְדֹבָרֶוּ הַשׁוֹׁטְרִים אֵלֶּה הַעַם לְאָמֵר. מַיְּהַ אֲיַשׁ אֲשֶׁר בָּנָה בֵּית חֶדֶשׁ וְלֹא חָנָכוּ יְלָךְ וְיִשְׂבֹּב לְבִתּוֹ וְגַمָּר. אַחֲד הַבּוֹנָה בֵּית הַפְּקָנוֹ. בֵּית הַבְּקָר. בֵּית הַעֲצִים. בֵּית הַאֲזָרוֹת. אַחֲד הַבּוֹנָה. וְאַחֲד הַלוֹּקָח. וְאַחֲד הַיּוֹרֶש. וְאַחֲד שְׁנַתָּן לוֹ מִתְּנָה. וְמַיְּהַ אֲיַשׁ אֲשֶׁר נִטְעָ בָּרָם וְלֹא חָלְלוּ וְגַמָּר. אַחֲד הַנּוֹטָע הַבָּרָם. וְאַחֲד הַנּוֹטָע חַמְמָשָׁת אַילְנִי מַאֲכָל. וְאַפְּלִיו מַחַמְמָשָׁת מִינִין. אַחֲד הַנּוֹטָע. וְאַחֲד הַמְּבָרִיך. וְאַחֲד הַמְּרֻכְּבִּיב. וְאַחֲד הַלוֹּקָח. וְאַחֲד הַיּוֹרֶש. וְאַחֲד שְׁנַתָּן לוֹ מִתְּנָה. וְמַיְּהַ אֲיַשׁ אֲשֶׁר אָרַשׁ אֲשָׁה וְגַמָּר. אַחֲד הַמְּאָרָס אֶת הַבְּתוּלָה. וְאַחֲד הַמְּאָרָס אֶת הַאַלְמָנָה. אַפְּלִיו שׁוֹמְרָת יְבָם. וְאַפְּלִיו שָׁמַע שְׁמַת אָחִיו בְּמִלְחָמָה חֹזֵיר וּבָא לוֹ. כָּל אַלְוּ שׁוֹמְעִים דָּבָרִי כְּהוּ מַעֲוְרָכִי הַמְּלַחְמָה וְחֹזֵירין וּמִסְפִּיקִין מִים וּמִזּוֹן וּמִתְּקִינִין אֶת הַדָּרְכִּים:

ג' וְאַלְוּ שָׁאַיְן חֹזֵירין הַבּוֹנָה בֵּית שַׁעַר אַכְסָדָרָה וּמִרְפָּסָת. הַנּוֹטָע אַרְבָּעָה אַילְנִי מַאֲכָל. וְחַמְמָשָׁה אַילְנִי סְרָק. הַמְּחֹזֵיר אֶת גְּרוּשָׁתוֹ. אַלְמָנָה לְבָהָן גַּדוֹלָה. גְּרוּשָׁה וְחַלּוֹצָה לְבָהָן הַדִּיזֶט. מִמְּזָרָת וְנִתְיָנָה לִיְשָׁרָאֵל. בֵּית יִשְׁרָאֵל לִמְזִיר וְלִנְתִּין. לֹא הָיָה חֹזֵיר. רַבִּי יְהוֹדָה אָזֶר אַף הַבּוֹנָה בֵּית עַל מִכּוֹנוֹ. לֹא הָיָה חֹזֵיר. רַבִּי אַלְיעָזֶר אָזֶר אַף הַבּוֹנָה בֵּית לְבָנִים בְּשָׁרוֹן. לֹא הָיָה חֹזֵיר:

ד' וְאַלְוּ שָׁאַיְן זַיְן מִמְּקוֹמָן. בָּנָה בֵּית וְחָנָכוּ. נִטְעָ בָּרָם וְחָלְלוּ. הַנּוֹשָׂא אֶת אַרְוֹסָתוֹ. הַפְּגָס אֶת יְבָמָתוֹ. שְׁנָאָמָר נְקִי יְהִי לְבִתּוֹ שָׁנָה אֲחַת. לְבִתּוֹ זֶה בִּתּוֹ יְהִי. זֶה

ברמו. ושם את אשתו. זו אשתו. אשר לך להביא את יבמתו. אין מספיקין (להם) מים ומזון. ואין מתקני את הרכבים:

ויספו השוטרים לדבר אל העם וגומר. רבי עקיבא אומר הירא ורד הלבב במשפטעו. שאינו יכול לעמוד בקשרי המלחמה ולראות חרב שלופה. רבי יוסף הגלילי אומר הירא ורד הלבב זהו המתירא מן העבירות שבידיו. לפיכך תלתה לו התורה את כל אלו שיחזור בגללו. רבי יוסף אומר אלמנה לכהן גדול. גירושה וחלואה לכהן הדיות. ממורת נתינה לישראל. בת ישראל למזר ולבתין. הרי הוא הירא ורד הלבב:

והיה בכלות השוטרים לדבר אל העם. ופקדו שרי צבאות בראש העם. ובעקבו של עם מעמידין זkipiyin לפניהם. ואחרים מאחוריהם. וכשילין של ברזל בידיהם. וכל המבקש לחזור הרשות בידם לקפח את שוקיו. שתחלת נישה נפילה. שנאמר נס ישראל לפני פלשתים. גם מגפה גדולה הייתה בעם. ולהלן היא אומר ונoso אנשי ישראל מפני פלשתים ויפלו חללים וגומר:

במה דברים אמרים במלחמות הרשות. אבל במלחמות מצוה. הכל יוצאים אפילו חתן מחדרו וכלה מחפתה. אמר רבי יהודה במה דברים אמרים במלחמות מצוה.

**אֲבָל בְּמַלְחֵם חֹבֶה הַפֵּל יוֹצֵא אֲפִילוֹ חַתּוֹ מַחְדְּרוֹ וּכְלָה
מִחְפְּתָה:**

פרק ט

**עֲגָלָה עַרְופָּה בְּלֹשׁוֹן הַקְדֵּשׁ שֶׁנְאָמָר כִּי יִמְצָא חַלְלָה
בְּאֶדְמָה וַיֵּצְאוּ זְקִנִּים וְשִׁופְטִיךְ שֶׁלֶשֶׁת מִבֵּית דִין
הַגָּדוֹל שְׁבִירַוְשָׁלִים הִזְהִיר יוֹצֵא רַבִּי יְהוּדָה אָמָר חַמְשָׁה
שֶׁנְאָמָר זְקִנִּים וְשִׁופְטִיךְ שְׁנִים וְאַיִן בֵּית דִין שְׁקוֹל
מוֹסִיף אַיִלְהָם עוֹד אֶחָד:**

**בָּנְמַצֵּא טָמוֹן בְּגַלְלָה אוֹ תָּלֵוי בְּאַיִלְןָ אוֹ צָף עַל פָּנֵי הַמִּים
לֹא הִזְהִיר עַזְרָפִין שֶׁנְאָמָר בְּאֶדְמָה וְלֹא טָמוֹן בְּגַלְלָה נֹפֵל וְלֹא
תָּלֵוי בְּאַיִלְןָ בְּשִׁדָּה וְלֹא צָף עַל פָּנֵי הַמִּים נְמַצֵּא סְמוֹךְ
לְסֶפֶר אוֹ לְעִיר שְׁרֵבָה גּוֹים אוֹ לְעִיר שְׁאַיִן בָּה בֵּית דִין
לֹא הִזְהִיר עַזְרָפִין אֵין מַזְדִּין אֶלָּא מַעַיר שְׁיִשְׁבָּה בֵּית דִין
נְמַצֵּא מִכּוֹן בֵּין שְׁתֵּי עִירֹתָה שְׁתֵּיהֶن מִבֵּיאוֹת שְׁתֵּי עֲגָלוֹת
דָּבָרִי רַבִּי אַלְיעָזָר (וְחַכְמִים אַזְמָרִים עִיר אַחַת מִבֵּיאָה
עֲגָלָה עַרְופָּה וְאַיִן שְׁתֵּי עִירֹתָה מִבֵּיאוֹת שְׁתֵּי עֲגָלוֹת) וְאַיִן
יְרוֹשָׁלָם מִבֵּיאָה עֲגָלָה עַרְופָּה:**

**גָּנְמַצֵּא רָאשׁוֹ בָּمִקּוֹם אֶחָד וְגַוְפּוֹ בָּמִקּוֹם אֶחָר מַזְלִיבֵין
הַרְאָשׁ אֶצְלָ הַגּוֹף דָּבָרִי רַבִּי אַלְיעָזָר רַבִּי עֲקִיבָּא אָמָר
הַגּוֹף אֶצְלָ הַרְאָשׁ:**

ד מאין ה'יו מזדיין רבי אליעזר אומר מטבחו ר' רבי עקיבא
אומר מחוטמו רבי אליעזר בן יعلב אומר ממקומ
שגעשה חלל מצוארו:

ה נפטרו זקנין ירושלים והלכו להן זקנין אותה העיר
מביין עגלה בקר אשר לא עבד בה אשר לא משכה
בעול ואין המום פוסל בה ומורידים אותה לנחל איתן.
ויתנו במשמעות קשיה אף על פי שאין איתנו בשר.
ועורפין אותה בקופץ מאחורי ומקומה אסור מלזרע
ומלעוזר ומוגתר לסרוק שם פשתן ולנקר שם אבניים:

ו זקנין אותה העיר רוחצין את ידיהם במים במקומות
עירפה של עגלה ואומרים ידינו לא שפכו את הדם
זה ועינינו לא ראו וכי על דעתנו עלתה שזקנין בית
דין שזובבי דמים הוא אלא שלא בא לידינו ופרטנוهو
בלא מazon ולא ראיונו והנחנווה (בלא לוויה) והבנהים
אומרים בperf לעמך ישראל אשר פדיית יה ואל תען דם
נקי בקרב עמך ישראל לא הי צריכים לומר ונperf להם
הדם אלא רוח הקדש מבשרתן אימתי שתטעשו בכה.
הדם מתקperf להם:

ז נמצא ההורג עד שלא גערפה העגלה יצא ותרעה
בעדר מנגערפה העגלה תקבר במקומה שעל ספק
באיה מתחלה כפרה ספקה והלכה לה גערפה העגלה
וآخر כד נמצא ההורג הרי זה יחרג:

" עד אחד אומר רأיתי את ההורג ועד אחד אומר לא רأית אשה אומרת רأיתי ואשה אומרת לא רأית היו עורפין עד אחד אומר רأית ישנים אמורים לא רأית היו עורפין שניים אמורים רأינו ואחד אומר להן לא ראותם לא היו עורפין:

ט מشرבו הרצחנים בטלה עגלה ערופה משבא אלעזר בן דינאי ותחינה בן פרישה (בן פרישה) היה נקרא חזרו לקרותו בין הרצחן מشرבו המנאנפים פסקו הימים המרים ורבנן יוחנן בן זכאי הפסיק שנאמר לא אפקוד על בנותיכם כי תזנינה ועל כלותיכם כי תנאנפה כי הם גומר משימת יוסי בן יוּזָעֵר איש צרידה וירושי בן (יוחנן) איש ירושלים בטלו האשכולות שנאמר אין אשבול לאכול בכורה אותה נפשי:

ו יוחנן כהן גדול העביר הזדית המעשיר אף הוא בטיל את המעוררין ואת הנוקפין עד ימיו היה פטיש מבה בירושלים ובימיו אין אדם צרייך לשאול על הדמאות:

ז משבטלה סנהדרין בטל השיר מבית המשפטאות שנאמר בשיר לא ישתו יין וגומר:

ח משפטו נבאים הראשונים בטלו אורחים ותמים משחרב בית המקדש בטל השמר ונפתח צופים פסקו אנשי אמנה שנאמר הושיעה כי גמר חסיד וגומר רבנן שמעון בן גמליאל אומר משום רבבי יהושע מיזם

שחרוב בית המקדש אין יום שאיין בו קללה. ולא ירד הטל לברכה. ונטל טעם הפירות. רבי יוסי אומר אף נטל שמן הפירות:

”**רבי שמעון בן אלעזר אומר הטהרה נטלה את הטעם ואת הריח. המעשרות נטלו את שמן הדגן.** (וחכמים **אומרים הזרות והכשפים כלו את הבל**):

”**בפולמוס של אספסינוס גזו על עטרות חתנים ועל האירוס. בפולמוס של טיטוס גזו על עטרות בלוט. ושלא ילמד אדם את בנו יונית. בפולמוס האחרון גזו שלא יצא הכלה באפריון בחוץ העיר. ורבותינו התיירו שיצא הכלה באפריון בחוץ העיר:**

”**משנת רבי מאיר בטלו מושלי משלים. משנת בן עזאי בטלו השקדים. משנת בן זומא בטלו הדרשנים. משנת רבי יהושע פסקה טוביה מן העולם. משנת רבנן שמעון בן גמליאל בא גובאי. ורבו צרות. משנת רבי אלעזר בן עזריה פסק העשר מן החכמים. משנת רבי עקיבא בטל בבוד התורה. משנת רבי חנינא בן דוסא בטלו אנשי מעשה. משנת רבי יוסי קטנותא פסקו חסידים ולמה נקרא שמו קטנותא. שהיה קטנותן של חסידים. משנת רבנן יוחנן בן זבאי בטל זיו החכמה. משנת רבנן גמליאל הזקן בטל בבוד התורה. ומתח טהרה ופרישות. משנת**

**רבי ישמעאל בן פabi בטול זיו הכהנה משמחת רבי בטלה
ענוה ויראת חטא:**

ברייתא

רבי פינחס בן יאיר אומר משחרב בית המקדש בזמנו
חברים ובני חורין וחפו ראשם. ונידללו אנשי
מעשה. וגברו בעלי רוזע ובעלי לשון. ואין דורש ואין
מבקש ואין שואל. על מי לנו להשען על אבינו شبשים.
רבי אליעזר הגadol אומר מיום שחרב בית המקדש שררו
חכמים למותם בספריא וספריא בחזנא. וחזנא בעמא
דארא. ובעמא דארעא אולא ודיללה. ואין שואל ואין
מבקש. על מי יש להשען על אבינו شبשים. בעקבות
משיחא חצפא יסגא. ויקר יאמיר. הגפן תפנו פריה. ותינו
ביקר. והמלכות תהפוך למינות. ואין תובחה. בית ועד
יהיה לננות. והגליל יחרב. והגבנון ישום. ואנשי הגבול
יסובבו מעיר לעיר ולא יתגנו. ובחמת סופרים מסרח.
ויראי חטא ימאסוי. והאמת תהא געדרת. נערים פני
זקנים ילביבנו. זקנים יעמודו מפני קטנים. בן מנול אב. בת
קמה באמה. כליה בחמותה. אויבי איש אנשי ביתו. פני
הדור בפני הצלב. הבן אינו מתחיש מאביו. ועל מי יש
לנו להשען על אבינו شبשים:

עד כאן בנותחא בבלוי וירושלמי היא במשנה וכן גירסת רשי"
ובספר אחר כולה בריתה היא

רבי פינחס בן יאיר אומר זריזות מביאה לידי נקיות.
נקיות מביאה לידי טהרה. וטהרה מביאה לידי
פרישות. ופרישות מביאה לידי קדושה. וקדושה מביאה
ליידי ענינה. וענינה מביאה לידי יראת חטא. ויראת חטא
מביאה לידי חסידות. וחסידות מביאה לידי רוח הקדש.
וروح הקדש מביאה לידי תחיית המתים. ותחיית המתים
באה על ידי אלהו זכור לטוב אמן: סליק

מסכת נדרים

פרק א

כָל כְנַיִן נְדָרִים בְנְדָרִים וּתְרָמִים בְתְרָמִים וּשְׁבֻועֹת
בְשֻׁבֻועֹת וּנְזִירֹת בְנְזִירֹת הָאָזֶר לְחַבֵּרוֹ מְזֻדְרָנוּ
מִפְךָ מְפַרְשָׁנִי מִפְךָ מְרוֹתָקַנִי מִפְךָ שָׁאַנִי אָזֶל לְךָ
שָׁאַנִי טֹעַם לְךָ אֲסֹור מְנוֹדָה אֲנִי לְךָ רַבִּי עַקְיבָּא הִיא
חֻכָּך בְּזָה לְהַחְמִיר בְנְדָרִי רְשָׁעִים נְדָר בְנְזִיר וּבְקָרְבָּנוּ
וּבְשֻׁבֻועָה בְנְדָרִי בְשָׁרִים לֹא אָמַר בְּלוּם בְנְדָבָותָם נְדָר
בְנְזִיר וּבְקָרְבָּנוּ:

ב הָאָזֶר לְחַבֵּרוֹ קְוִנָּם קְוִנָּחַ קְוִנָּסַת הָרִי אֶלָּו בְנַיּוֹן
לְקָרְבָּנוּ חַרְקָה חַרְקָה חַרְקָה חַרְקָה חַרְקָה נְזִיקָה
נְזִיקָה פְזִיחָה חַרְקָה אֶלָּו בְנַיּוֹן לְנְזִירֹת שְׁבֻוֹתָה שְׁקֻוֹתָה נְדָר
בְמִזְבֵּחַ חַרְקָה אֶלָּו בְנַיּוֹן לְשֻׁבֻועָה:

ג הָאָזֶר לֹא חַזְלֵין לֹא אָזֶל לְךָ לֹא כְשָׁר וּלֹא דְבִי טַהּוֹר
וּטְמָא נְזִתר וּפְגָול אֲסֹור בְאַיְמָרָא בְדִירִים בְעִיצִים
בְאָשִׁים בְמִזְבֵּחַ בְהַיכֵּל בְירוּשָׁלַיִם נְדָר בְאַחֲד מְכַל
מְשֻׁמְשֵׁי הַמִּזְבֵּחַ אֶף עַל פִי שֶׁלָא הַזִּכְיר קָרְבָּנוּ חַרְקָה זָה
נְדָר קָרְבָּנוּ רַבִּי יְהוֹדָה אָזֶר הָאָזֶר יְרוּשָׁלַיִם לֹא אָמַר
בְּלוּם:

ד הָאָזֶר קָרְבָּנוּ עֹזֶל מִנְחָה חַטָּאת תֹזֶה שְׁלָמִים
שָׁאַנִי אָזֶל לְךָ אֲסֹור רַבִּי יְהוֹדָה מַתִּיר הַקָּרְבָּנוּ בְקָרְבָּנוּ

קָרְבָּנו שֶׁאָכַל לְךָ אַסּוֹר. לִקְרָבָנו לֹא אָכַל לְךָ. רַבִּי מַאיָּר אַסּוֹר. הָאוֹמֵר לְחַבִּירוֹ קָוָנָם פִּי מְדֻבֵּר עַמְּדָה. יְדִי עֹשָׂה עַמְּדָה. רַגְלִי מִהְלָכָת עַמְּדָה. אַסּוֹר:

פרק ב

וְאַלּו מַתְרִין חֹלִין שֶׁאָכַל לְךָ. כְּבָשָׂר חַזִּיר. בַּעֲבוּדָת כּוֹכְבִים. בַּעֲרוֹת לְבוּזִין. בְּגִבְלוֹת. (בְּטִירָפּוֹת). בְּשֶׁקְצִים. (כְּרֶמֶשִׁים). בְּחִילָת אַהֲרֹן וּבְתְרוּמָתוֹ מַתְרִין. הָאוֹמֵר לְאַשְׁתוֹ הָרִי אַתְּ עַלְיִי בְּאַמְּמָא. פָּותְחֵין לוֹ פֶּתַח מִמְּקוֹם אַחֲרֵי. שֶׁלָּא יָקֵל רָאשׁוֹ לְכָךְ. קָוָנָם שֶׁאַיִן יִשְׁן. שֶׁאַיִן מְדֻבֵּר. שֶׁאַיִן מִהְלָךְ. הָאוֹמֵר לְאַשְׁהָ קָוָנָם שֶׁאַיִן מִשְׁמָשָׂד. הָרִי זֶה בְּלָא יָחֶל דָּבָרוֹ. שְׁבוּעָה שֶׁאַיִן יִשְׁן. שֶׁאַיִן מְדֻבֵּר. שֶׁאַיִן מִהְלָךְ אַסּוֹר:

בַּקְרָבָנו לֹא אָכַל לְךָ. הַקְרָבָנו שֶׁאָכַל לְךָ. לֹא קָרָבָנו לֹא אָכַל לְךָ. מַתְרִין. שְׁבוּעָה לֹא אָכַל לְךָ. שְׁבוּעָה שֶׁאָכַל לְךָ. לֹא שְׁבוּעָה לֹא אָכַל לְךָ. אַסּוֹר. זה חַמְרָה בַּשְׁבוּעוֹת מִבְּנָדָרִים. וְחַמְרָה בְּנָדָרִים מִבְּשְׁבוּעוֹת. בִּינְצָד. אָמֵר קָוָנָם סְפָה שֶׁאַיִן עֹשָׂה. לוֹלֵב שֶׁאַיִן נֹוטֵל. תְּפִילִין שֶׁאַיִן מְנִיחָה. בְּנָדָרִים אַסּוֹר. בַּשְׁבוּעוֹת מַתְרִין. שֶׁאַיִן נִשְׁבְּעֵין לְעַבּוֹר עַל הַמִּצּוֹת:

גַּיְשׁ נְדָר בַּתְזָק נְדָר. וְאַיִן שְׁבוּעָה בַּתְזָק שְׁבוּעָה. בִּינְצָד. אָמֵר הַרְיֵנִי נֹזֵר אָמַר אָכַל. הַרְיֵנִי נֹזֵר אָמַר אָכַל וְאָכַל.

חייב על כל אחית ואחות שבועה שלא אוכל. שבועה שלא אוכל ואצל אין חיב אלא אחית:

סתם נדרים להחמיר ופירושם להקל. כיצד אמר הרי עלי בבשר מליח בין נסך אם של שמימים נדר אסור. ואם של עבוזת אלילים מתר. ואם סתם אסור. הרי עלי בחרם אם בחרם של שמימים אסור. ואם בחרם של כהנים מתר. ואם סתם אסור. הרי עלי במעטש אם במעטש ברהמה נדר אסור. ואם של דגון מתר. ואם סתם אסור. הרי עלי בתרומה. אם בתרומת הלשכה נדר אסור. ואם של גורן מתר. ואם סתם אסור. דברי רבי מאיר. רבי יהודה אומר סתם תרומה בהיהודים אסורה. ובגiley מותרת. שאין אנשי גليل מכירין את תרומת הלשכה. סתם חרמים בהיהודים מתרין ובגiley אסוריין. שאין אנשי גليل מכירין את חרמי הכהנים:

נדר בחרם. ואם לא נדרתי אלא בחרמו של ים. בקרבו ואמר לא נדרתי אלא בקרבות של מלכים. הרי עצמי קרבן. ואמר לא נדרתי אלא בעצם שהנחתתי לי להיות נודר בו. קוגם אשתי נהנית לי. ואם לא נדרתי אלא מאשתי הרaszינה שגרשת. על כלו אין נשאלים להם. ואם נשאלו עונשין אותו. ומהMRIין עליהם. דברי רבי מאיר. וחכמים אומרים פותחין להן פתח מקום אחר ומלהדיין אותם כדי שלא ינהגו קלות ראש בקדרים:

פרק ג'

ארכְבָעָה נְדָרִים הַתִּירוּ תְכִמִים נְדָרִי יְרוֹזִין וְנְדָרִי הַבָּאי וְנְדָרִי שְׁגָגֹת נְדָרִי אָנוֹסִים נְדָרִי יְרוֹזִין בַּיַּצְדָה הִיא מֻכָּר חֲפֵץ וְאָמַר קָוֶן שְׁאַיִן מַזְסִיף לְךָ עַל הַשְּׂקָל שְׁנִיהם וְהַלָּה אָמַר קָוֶן שְׁאַיִן מַזְסִיף לְךָ עַל הַשְּׂקָל שְׁנִיהם רֹצִים בְּשִׁלְשָׁה דִינְרִין רַבִּי אַלְיעָזֶר בָּן יַעֲקֹב אָמַר אָף הַרְזָצָה לְהַדִּיר אֶת חַבְירֹו שְׁיַאכְל אֲצָלוֹ אָמַר (כֶּל) נְדָר שְׁאַיִן עַתִּיד לְדוֹר הַוָּא בְּטִיל וּבַלְבָד שְׁיַהָא זְכוֹר בְּשִׁעת הנדר:

ב' נְדָרִי הַבָּאי אָמַר קָוֶן אָם לֹא רָאִיתִי בַּדְרֵךְ הַזָּה בַּיוֹצָאֵי מַצְרִים אָם לֹא רָאִיתִי נַחַש בְּקוּרָת בֵּית הַבָּד נְדָרִי שְׁגָגֹת אָם אַכְלָתִי וְאָם שְׁתִיתִי וְנַזְבֵּר שְׁיַאכְל וְשְׁתָה שְׁאַיִן אַכְל וְשְׁאַיִן שְׁתָה וְשְׁבָח וְאַכְל וְשְׁתָה אָמַר קָוֶן אֲשֶׁר נְהַנִּית לִי שְׁגָנְבָה אֶת פִּיסִי וְשְׁהַכְתָּה אֶת בְּנִי וְנוֹדֵע שְׁלָא הַפְּתוּ וְנוֹדֵע שְׁלָא גַּנְבָּתוּ רָאָה אָוֹתָן אַכְלִים תְּאַנִּים וְאָמַר הָרִי הַז עַלְיכֶם קָרְבָּנו וּגְמַצְאָו אֲבִיו וְאַחִיו וְהַז עַמְּחָן אֶחָרִים בֵּית שְׁמָאי אָמְרִים הַז מַפְרִין וּמָה שְׁעַמְּחָן אֲסּוּרִים וּבֵית הַלְּל אָמְרִים אַלְו וְאַלְו מַתְרִין:

ג' נְדָרִי אָנוֹסִים הַדִּירוּ חַבְירֹו שְׁיַאכְל אֲצָלוֹ וְחַלָּה הַוָּא או שְׁחַלָּה בָּנוֹ או שְׁעַבְבּוּ נְהָר הָרִי אַלְו נְדָרִי אָנוֹסִין:

ד' נְדָרִין לְהַזְרִים וּלְחַרְמִין וּלְמַזְבְּסִין שְׁהָיָא תְּרִוָּה אָף עַל פִי שְׁאַיִנה תְּרִוָּה שְׁהָן שְׁל בֵּית הַמֶּלֶך אָף עַל פִי

שָׁאַנְן שֶׁל בֵּית הַמֶּלֶךְ . בֵּית שְׁמָאי אָוֹמְרִים בְּכָל נֹזְרוֹן
חוֹזֵם מִבְשֻׁבּוּחַ . וּבֵית הַלֵּל אָוֹמְרִים אֲפִי בְשֻׁבּוּחַ . בֵּית
שְׁמָאי אָוֹמְרִים לֹא יִפְתַּח לוּ בְּגַדְרָה . וּבֵית הַלֵּל אָוֹמְרִים אֲפִי
יִפְתַּח לוּ . בֵּית שְׁמָאי אָוֹמְרִים בִּמְהַ שָׁהוּא מִדְרוֹן . וּבֵית
הַלֵּל אָוֹמְרִים אֲפִי בִּמְהַ שָׁאַנְנוּ מִדְרוֹן . כִּי צְדָקָה אָמְרוּ לוּ אָמָר
קוֹנָם אֲשֶׁתִּי נָהָנִית לִי . וְאָמָר קוֹנָם אֲשֶׁתִּי וּבְנִי נָהָנִית לִי .
בֵּית שְׁמָאי אָוֹמְרִים אֲשֶׁתֽוּ מִתְּרָתָה וּבְנִי אַסְוִירָין . וּבֵית הַלֵּל
אָוֹמְרִים אֵלּוּ וְאֵלּוּ מִתְּרָתִין :

" הַרְיָ נְטוּיעֹת הָאָלוּ קְרָבָנוּ . אִם אִינָה נְקָצֹות . טְלִית זֹ קְרָבָנוּ
אִם אִינָה נְשָׁרֶפֶת . יִשְׁלַחְנוּ פְּדִיוֹן . הַרְיָ נְטוּיעֹת הָאָלוּ קְרָבָנוּ
עַד שִׁיקְצָצָו . טְלִית זֹ קְרָבָנוּ עַד שַׁתְּשַׁרְף אֵין לְהֹן פְּדִיוֹן :

' הַנוֹּדֵר מִיּוֹרְדִי הִים מִתְּרָב בְּיוֹשֵׁבִי הַיְבָשָׂה . מִיּוֹשֵׁבִי
הַיְבָשָׂה . אַסּוֹר בְּיוֹרְדִי הִים . שִׁיוֹרְדִי הִים בְּכָל יוֹשֵׁבִי
הַיְבָשָׂה . לֹא בְּאָלוּ שְׁהֹלְכִין מַעֲבוֹ לִפְנֵי אֶלָּא בְּמַי שְׁדַרְפּוּ
לְפִרְשָׁה :

: הַנוֹּדֵר מִרְזָאי הַחֲמָה . אַסּוֹר אֲפִי בְּסֻמְנִין . שְׁלָא נְתַכְּנוּ זֶה
אֶלָּא לְמַי שְׁהַחֲמָה רֹאָה אָתוֹן :

" הַנוֹּדֵר מִשְׁחֹזְרִי הַרְאָשׁ אַסּוֹר בְּקְרָחִין וּבְעַלִי שִׁיבּוֹת .
וּמִתְּרָב בְּשִׁים וּבְקְטִים . שְׁאַנְן גְּקָרָאַן שְׁחֹזְרִי הַרְאָשׁ אֶלָּא
אָנְשִׁים :

ט הנזדר מן הילודים מתר בנוֹלְדִים (מן הנזדרים אסור בילודים). רבי מאיר מתר אף בילודים וחייבים אומרים לא נתבון זה אלא بما שדברכו להולד:

הנזדר משובתי שבת אסור בישראל (ואסור בכותים מאוכלי שום אסור בישראל ואסור בכותים מעולי ירושלים אסור בישראל ומתר בכותים:

י קוגם שאיני נהנה לבני נח. מתר בישראל ואסור באומות. שאיני נהנה לזרע אברהם. אסור בישראל ומתר באומות. שאיני נהנה לישראל. לוקח ביזטר ומוכר בפחות. ישראל נהנין לי. לוקח בפחות ומוכר ביזטר. (אם שזמין לו). שאיני נהנה להן והן לי. נהנה לאומות. קוגם שאיני נהנה לערלים מתר בערלי ישראל ואסור בمولי גוים. קוגם שאיני נהנה למוללים. אסור בערלי ישראל. ומתר במולי אומות העולם. שאין העלה קוריה אלא לשם גוים. שנאמר כי כל הגוים ערלים וכל בית ישראל ערלי לב. ואומר והיה הפלשתי העREL הזה. ואומר פן תשמחנה בנות פלשתים פן תעלוונה בנות הערלים. (רבי אלעזר בן עזריה אומר מאוסה העלה שגתגנו בה הרשעים. שנאמר כי כל הגוים ערלים וכל בית ישראל ערלי לב). רבי ישמעאל אומר גדולה מילה שנכברתו עליה שלוש עשרה בריתות. רבי יוסי אומר גדולה מילה שדוחה את השבת החמורת. רבי יהושע בן קרחה אומר גדולה מילה שלא נתלה לו למשה האדק

עליה מלא שעה. רבי נחמי אמר גוזלה מילה שדזהה את הנגעים. רבי אומר גוזלה מילה שבכל המצות שעשה אברהם אבינו לא נקרא שלם עד שפטל. שנאמר התחלה לפני זה יהיה תמים. דבר אחר גוזלה מילה שאלם לא היא לא ברא הקדוש ברוך הוא את עולם. שנאמר בה אמר יי אם לא בריתך יומם ולילה חקוקות שמנים וארכץ לא שטתי:

יום יג

פרק ד

איין בין המדר הנאה מחייביו. למדר הימנו מאכל. אלא דרישת הרגל ובילים שאין עושים בהן אכל גופש. המדר מאכל מחייביו. לא ישאילנו נפה וכבירה וריחים ותנור. אבל משאיל לו חלוק וטבעת. וטלית וגנים. וכל דבר שאין עושים בו אכל גופש. מקום שימושם במשמעותו:

בָּהֵן אֲסֹור:

ב המדר הנאה מחייביו. שוקל את שקלו. ופזרע את חובו ומחזיר לו את אבידתו. מקום שימושם שעלה שכיר תפול הנאה להקדים:

ג ותורם את פרומתו ומעשרותיו לדעתו. ומקريب עליו קני זביז. קני זבות. קני يولדות. חטאות ואשמות. ומלאמו מדרך הלכות ואגדות. (אבל) לא ילמדנו מקרא. אבל מלמד הוא את בניו (את בנותיו) מקרא. וזה את אשתו ואת בניו. אף על פי שהוא חיב במצוותיו. ולא יזון את בהמתו. בין טמאה בין טהורה. רבי אליעזר אומר זו הטמאה. ואינו זו את הטהורה. אמרו לו מה בין טמאה לטהורה. אמר להן שטהורה נפשה לשמים וגוףה שלו. וטהאה נפשה וגוףה לשמים. אמרו לו אף הטמאה נפשה לשמים וגוףה שלו. שאם ירצה הרי הוא מוכראה לגויים או מאכילה לבלבים:

ד הַמְּדָר הַנֵּאָה מִתְּבִירֹן וְנִכְנֶס לְבָקָרוֹן. עַזְמָד אָבֶל לֹא יֹשֶׁב. וּמְרַפְּאָהוּ רִפְואָת נֶפֶשׁ. אָבֶל לֹא רִפְואָת מִמְזֹן. וּרְוחֵץ עַמּוֹ בְּאַמְבָטִי גְּדוֹלָה אָבֶל לֹא בְּקָטְנָה. וַיַּשְׂעַד עַמּוֹ בְּמַטָּה. רַبִּי יְהוֹדָה אָזֶם בְּיָמֹת הַחַמָּה אָבֶל לֹא בְּיָמֹת הַגְּשָׁמִים. מִפְנֵי שֶׁהוּא מִהְגָּהוּ וּמִסְבֵּעַ עַמּוֹ עַל הַמַּטָּה. וְאַזְכֵל עַמּוֹ עַל הַשְּׁלֵךְן אָבֶל לֹא מִן הַתְּמָחוֹי. אָבֶל אַזְכֵל הָוָא מִן הַתְּמָחוֹי הַחֲזִיר. לֹא יַאֲכֵל עַמּוֹ מִן הַאֲבוֹס שְׁלֵפְנֵי הַפּוּעָלִים. וְלֹא יַעֲשֵה עַמּוֹ בְּאַמְנִין. דָּבָרִי רַבִּי מַאיָּר. וְחַכְמִים אָזֶם רִימָעָם עֹשֶׂה הָוָא בַּרְחֹזֶק מִמְּנוּ:

ה הַמְּדָר הַנֵּאָה מִתְּבִירֹן לִפְנֵי שְׁבִיעִית לֹא יוֹרֵד לְתוֹךְ שְׁדָהוּ. וְאַינּוּ אַזְכֵל מִן הַגְּזֹטוֹת. וּבְשְׁבִיעִית אַינּוּ יוֹרֵד לְתוֹךְ שְׁדָהוּ. אָבֶל אַזְכֵל הָוָא מִן הַגְּזֹטוֹת. נְדָר הַיָּמָנוֹ מִאֲכֵל לִפְנֵי שְׁבִיעִית. יוֹרֵד לְתוֹךְ שְׁדָהוּ וְאַינּוּ אַזְכֵל מִן הַפִּירּוֹת. וּבְשְׁבִיעִית יוֹרֵד וְאַזְכֵל:

ו הַמְּדָר הַנֵּאָה מִתְּבִירֹן. לֹא יַשְׁאַל מִמְּנוּ. לֹא יַלְוֹנוּ וְלֹא יַלְוֹה מִמְּנוּ. וְלֹא יִמְכֹּזֶר לוֹ. וְלֹא יִקְחֶה מִמְּנוּ. אָמָר לוֹ הַשְּׁאַלְנוּ פְּרַתְּךָ. אָמָר לוֹ אַינָה פְנִيهָ. אָמָר קָוָנוּ שְׁדִי שְׁאַיִן חֹרֵשׁ בָּה לְעוֹלָם. אָמָה הִיה דָרְכוֹ לְחַרְושׁ. הָוָא אָסּוֹר וּכְלֵא אָדָם מוֹתָרִין. וְאָמָ אַיִן דָרְכוֹ לְחַרְושׁ. הָוָא וּכְלֵא אָדָם אָסּוֹרִין:

ז הַמְּדָר הַנֵּאָה מִתְּבִירֹן. וְאַיִן לוֹ מִה יַאֲכֵל. הַזְּלָק אַצְלֵה הַחֲנֹנוּן וְאָזֶם. אִישׁ פְּלוֹנִי מִדָּר מִמְּנוּ הַנֵּאָה. וְאַיִן יוֹדֵעַ מִה

אעשרה. הוא נוחן לו. ובא ונוטל מזה. היה ביתו לבנות. גדרו לגדר. שדהו לקצור. הולך אצל הפועלים ואומר. איש פלוני מדר מפני הנאה. ואני יודע מה אעשה. הם עושים עמו. ובאין ונוטלי שבר מזה:

" היה מhalbין בדרכך ואני לו מה יאכל. נתן לאחר לשם מטבחה. והלה מותר בה. אם אין עמהם אחר. מגיח על הסלע או על הגדר ואומר הרי הוא מפרקין לכל מי שיחפוץ. והלה נוטל ואוכל. ורבי יוסף אומר:

פרק ה

השותפים שעדרו הנאה זה מזה. אסוריין לבנס לחצר. רבי אליעזר בן יעקב אומר זה נבns לتوزד שלו. וזה נבns לتوزד שלו. ושיינם אסורים להעמיד שם רחמים ותנוור. ולגדל תרגנולים. היה אחד מהם מדר הנאה מחייב. לא יבns לחצר. רבי אליעזר בן יעקב אומר יכול הוא לומר לו. לتوزד שלו אני נבns. ואני נבns לتوزד שלו. וכופין את הנודר למפור את חלקו:

^ב היה אחד מן השוק מדר מאחד מהם הנאה. לא יבns לחצר. רבי אליעזר בן יעקב אומר יכול הוא לומר לו. לتوزד של חברך אני נבns. ואני נבns לتوزד שלו:

^ג המדר הנאה מחייב. ויש לו מרץ ובית הבד משפרים בעיר. אם יש לו בהן תפיסת יד אסור. אין לו בהן תפיסת

יד מותר. האומר **לְחַבִּירֹן** קוגם **לְבִיתָךְ** שאיני נכנס. ושדר
שאיני לוזח. מת או **שָׁמֶכֶרֶת** לאחר מותר. קוגם **לְבֵיתְךָ** זה
שאיני נכנס. שדה זו שאיני לוזח. מת או **מְכֶרֶת** לאחר.
אסור:

ה הריינִי עַלְיךָ חֶרֶם. המדר אסור. הרי אתה עלי חרם הנדר
אסור. הריינִי עַלְיךָ ואתה עלי. שנייהם אסורים. ושיינם
מותרים בדבר של עולי בבל. ואסורים בדבר של אותה
העיר:

ו ואיזהו דבר של עולי בבל. בגון הר הבית והעירות
והבור שבעמצע הדרך. ואיזהו דבר של אותה העיר. בגון
הרחוב והרחוב ובית הכנסת והתבה והספרים והבוחב
חלקו לנשיאות. רביה יהודה אומר אחד בותב לנשיאות. ואחד
בוחב להדיוט. מה בין בוחב לנשיאות לבוחב להדיוט.
שהבוחב לנשיאות אינו צrisk לזבות. והבוחב להדיוט צrisk
לזבות. וחכמים אומרים אחד זה ואחד זה צriskין לזבות.
לא דברו בפשיא אלא בהזוה. רביה יהודה אומר אין אנשי
הגיל צriskין לכתוב שבר כתבו אבותיהם על ידיהם:

ה המדר הנאה מחייב. ואין לו מה יאכל. נזון לאחר
לשום מתן. והלה מותר בה. מעשה באחד בבית חרוץ
שהיה אביו מדר הימנו הנאה. והיה משיא את בנו. ואמר
לחייבן חצר וסעודה נתנים לך במתנה. ואין לפניך
אלא כדי שיבא אבא. ויאכל עמו בסעודה. אמר לו אם

שליהם. הרי הם מקדשים לשםים. אמר (לו) לא נתתי לך את שלי. שתקדישם לשםים. אמר לו לא נתת לי את שלך. אלא שההא אתה ואביך אוכלים ושותים ומתרצים זה זהה. ויהא עוז תלוי בראשו. (ובשבא דבר לפניו חכמים אמרו) כל מתן שאינה שם הקידשה תהא מקדשת איננה מתן:

פרק ו'

הנודר מן המבשלה מותר בצלוי ובשלוק. אמר קונים תבשיל שאיני טועם. אסור במעשה קדרה רך. ומותר בעבה. ומותר בביצת טרמיטה. ובדלעת הרמוחה:

ב' הנודר מעשה קדרה אינו אסור אלא מעשה רתيقחה. אמר קונים היורד לקדרה שאיני טועם. אסור בכל המחבשלי בקדרה:

ג' מן הכבוש. אינו אסור אלא מן הכבוש של ירך. כבוש שאיני טועם אסור בכל הכבושים. מן השולוק. אינו אסור אלא מן השולוק שלבשר. שלוק שאיני טועם. אסור בכל השלוקים. מן הצלוי. אינו אסור אלא מן הצלוי שלבשר (דברי רבי יהודה). צלי שאיני טועם אסור בכל הצלויין. מן המלחיח. אינו אסור אלא מן המלחיח של דג. מליח שאיני טועם. אסור בכל המלחוחים:

ד דג דגים שאיני טועם אסור בהן בין גודלים בין קטנים.
בין מלוחים בין טפחים בין חיוין בין מבשליין ומותר בטרית טרופה ובציר הנזידר מן העחנה אסור בטרית טרופה. ומותר באיר ובמוריס הנזידר מטרית טרופה
אסור באיר ובמוריס:

ה הנזידר מן הצלב מותר בкусם ורבי יוסי אוסר מן הקום מותר בצלב אבא שאול אומר הנזידר מן הגבינה אסור בבה בין מלוכה בין טפילה:

ו הנזידר מן הבשר מותר ברטב ובקפה ורבי יהודה אוסר אמר רבי יהודה מעשה ואסר (על) רבי טרפון בזמנים שנתקבשלו עמו אמרו לו וכן הדבר אמרתי בזמנך שיאמרבשר זה עלי שהנזידר מן הדבר ונתקער באחר אם יש בו בנזון טעם אסור:

ז הנזידר מן היין מותר בתבשיל שייש בו טעם יין אמר קוגם יין זה שאיני טעם ונפל לתבשיל אם יש בו בנזון טעם הרי זה אסור הנזידר מן הענבים מותר ביין מן הזרעים מותר בשמן אמר קוגם זיתים וענבים אלו שאיני טעם אסור בהן וביציא מהן:

ח הנזידר מן התמרים מותר בדבש תמרים מסתוניות מותר בחמץ סתוניות רבי יהודה בן בתירה אומר כל שישים תולדתו קרייה עליון ונדר הימנו אסור אף ביציא הימנו וחכמים מתירין:

ט הנודר מון הינן. מותר בין תפוחים. מון השמן מותר בשמן שומשמין. מון הדבש. מותר בדבש תמרים. מון החמצץ. מותר בחמצץ סתוויות. מון הקריישן מותר בקפלות. מון הירק מותר בירקות השדה. מפניהם שהוא שם לוין:

הנודר מון הברוב אסור באספרגוס. מון האספרגוס מותר בכרוב. מון הגרישן אסור במקפה. ורבבי יוסי מתיר. מון המקפה. מותר בגרישן. מון המקפה אסור בשום. ורבבי יוסי מתיר. מון השום מותר במקפה. מון העדשים אסור באשימים. ורבבי יוסי מתיר. מון האשימים מותר בעדשים. חיטה (חטים) שאיני טועם. אסור בהן בין קמח בין פת. גрис גריסין שאיני טועם. אסור בהן בין חין בין מבשלין. רבבי יהודה אומר קונים גריס או חטים שאיני טועם מותר לכוס חין:

פרק ז

הנודר מון הירק מותר בדלקען ורבבי עקיבא אוסר. אמרו לו לרבבי עקיבא. והלא אומר אדם לשלוחו. קח לירק. והוא אומר לא מצאתי אלא דלקען אמר להם בן הדבר. או שאתה אומר הוא לא מצאתי אלא קטנית. אלא שהדלקעים בכלל ירק (וקטנית אין בכלל ירק.) ואסור בפול המצרי לח. ומותר ביבש:

ב הנזידר מן הדין אסור ב פול המצרי יבש דברי רבי מאיר .
וחכמים אומרים איןו אסור אלא מחתמת המינין . רבי מאיר אומר הנזידר מן התבואה אינו אסור אלא מחתמת המינין . אבל (הנזידר) מן הדין אסור ב כל ומותר ב פירות האילן ובירק :

ג הנזידר מן הקסות . מותר בשק . ובירעה ובחמילה . אמר קוגם צמר עולה עלי . מותר להתקשות בגזי צמר . פשתן עולה עלי מותר להתקשות באגיצי פשתן . רבי יהודה אומר הבל לפि הנזידר . טען והזע ריחו קשה . אמר קוגם צמר ופשתנים עולים עלי . מותר להתקשות ואסור להפשל לאחוריו :

ד הנזידר מן הבית . מותר בעלה . דברי רבי מאיר . וחכמים אומרים עליה בכלל הבית . הנזידר מן העלה מותר בביתו :

ה הנזידר מן המטה מותר ב דרך . דברי רבי מאיר . וחכמים אומרים דרך בכלל מטה . הנזידר מדרך מותר במטה . הנזידר מן העיר מותר לבנים לתחומה של עיר . ואסור לבנים לעברה . אבל הנזידר מן הבית אסור מן האגר ולפניהם :

ו קוגם פירות האילן עלי . קוגם הן על פי . קוגם הן לפוי . אסור בחלופיון ובגדוליין . שאיני אוכל ושאיני טעם . מותר בחלופיון ובגדוליין . בדבר שזרעו בלה . אבל בדבר שאין זרע בלה אפיקו גDOI גDOI אסורים :

י הָאֹמֵר לְאַשְׁתָּו קָוָגָם מִעֵשָׂה יָדֶיךָ עַלִּי. קָוָגָם הַן עַל פִּי.
קָוָגָם הַן לְפִי אֲסֹור בְּחַלוֹפִיהָן וּבְגַדוֹלִיהָן שְׁאַיִן אָזֶל.
שְׁאַיִן טֹעַם מִוּתָר בְּחַלוֹפִיהָן וּבְגַדוֹלִיהָן בְּדָבָר שְׁזַרְעוֹ
כֶּלֶה אָבֶל בְּדָבָר שְׁאַיִן זָרָעָו כֶּלֶה אֲפִילָו גָּדוֹלִי גָּדוֹלָין
אֲסֹורִין

ג שְׁאַת עֹשֶׂה אַיִן אָזֶל עַד הַפָּסָחָה שְׁאַת עֹשֶׂה אַיִן
מִתְכֻסָּה עַד הַפָּסָחָה עֲשֵׂתָה לְפִנֵּי הַפָּסָחָה מוֹתָר לְאָכֹל
וּלְהַתְּבִשּׁוֹת אַחֲרַ הַפָּסָחָה שְׁאַת עֹשֶׂה עַד הַפָּסָחָה אַיִן
אָזֶל וּשְׁאַת עֹשֶׂה עַד הַפָּסָחָה אַיִן מִתְכֻסָּה עֲשֵׂתָה לְפִנֵּי
הַפָּסָחָה אֲסֹור לְאָכֹל וּלְהַתְּבִשּׁוֹת אַחֲרַ הַפָּסָחָה:

ט שְׁאַת נְהִנִּית לִי עַד הַפָּסָחָה אֶם תַּלְכִּי לְבֵית אַבִּיךָ עַד
הַחַג הַלְכָה לְפִנֵּי הַפָּסָחָה אֲסֹורָה בְּהַנְּאָתוֹ עַד הַפָּסָחָה
אַחֲרַ הַפָּסָחָה בָּלֹא יִחַל דָּבָרׁו שְׁאַת נְהִנִּית לִי עַד הַחַג אֶם
תַּלְכִּי לְבֵית אַבִּיךָ עַד הַפָּסָחָה וְהַלְכָה לְפִנֵּי הַפָּסָחָה אֲסֹורָה
בְּהַנְּאָתוֹ עַד הַחַג וּמוֹתָרָת לְלִקְדָּךְ אַחֲרַ הַפָּסָחָה:

פרק ח

קונם יין שאיני טעם היום. אין אסור אלא עד שחתך. שבת זו אסור בכל השבת. ושבת שעברה חדש זה. אסור בכל החדש. וראש חדש להבא. שנה זו. אסור בכל השנה. וראש השנה לעתיד לבא. שבוע זה. אסור בכל השבוע. ושביעית שעברה. ואם אמר יום אחד. שבת אחד. חדש אחד. שנה אחת. שבוע אחד. אסור מיום ליום:

ב' עד הפסח. אסור עד שיגיע. עד שההא. אסור עד שיצא. עד לפניהם הפסח. רבי מאיר אומר אסור עד שיגיע. רבי יוסף אומר עד שיצא:

ג' עד הקציר. עד הבציר. עד המפסיק. אין אסור אלא עד שיגיע. זה הכלל. כל שזמננו קבוע ואמר עד שיגיע אסור עד שיגיע. אמר עד שההא אסור עד שיצא. וכל שאין זמנו קבוע. בין אמר עד שההא בין אמר עד שיגיע אינו אסור אלא עד שיגיע:

ד' עד הקיץ. עד שההא הקיץ. עד שיתחילו העם להכנס בכללות. עד שעבור הקיץ. עד שיקפלו המק挫ות. עד הקציר עד שיתחיל העם לקצוץ קציר חטאים אבל לא קציר שעורים. הכל לפני (מקום) נdry. אם היה בהר בהר. ואם היה בבקעה בבקעה:

ה עד הגשימים. עד שיזהו הגשימים. עד שתרד רביעה
שניהם. רבנן שמעון בן גמליאל אומר עד שיגיע זמנה של
רביעה. עד שיפסקו גשימים. עד שיצא ניסן בלו. דברי
רבי מאיר. רבי יהודה אומר עד שייעבור הפסח. קונים יין
שהיאני טעם השנה. נתעbaraה השנה אסור בה ובעובדיה.
עד ראש אדר. עד ראש אדר הראazon. עד סוף אדר. עד
סוף אדר ראazon. רבי יהודה אומר קונים יין שהיאני טעם
עד שיזהא הפסח. אין אסור אלא עד ליל הפסח. שלא
נתבעו זה אלא עד שעשה שדרכם בני אדם לשותות יין:

אמר קונים בשר שהיאני טעם עד שיזהא הczom. אין
אסור אלא עד ליל הczom שלא נתבעו זה אלא עד שעשה
شدרכם בני אדם לאכול בשר. רבי יוסי בנו אומר אמר
קונים שום שהיאני טעם. עד שתזהא שבת. אין אסור אלא
עד ליל שבת. שלא נתבעו זה אלא עד שעשה שדרכם בני
אדם לאכול שום:

האומר לחבירו קונים שהיאני נהנה לך. אם אין אתה בא
ונזטל לבנייך. כוזר אחד של חטין ושתתי חביות של יין. הרי
זה יכול להפר את נdryo. שלא על פי חכם. ויאמר לו בולם
אמרת אלא מפני בבודי. זהו בבודי. וכן האומר לחבירו
קונים שאתה נהנה לי אם אין אתה בא ונזtan לבני כוזר
אחד של חטין. ושתתי חביות של יין. רבי מאיר אומר אסור
עד שיתן. וחכמים אומרים אף זה יכול להפר את נdryo
 שלא על פי חכם. ויאמר לו הרי אני אבלו התקבלתי. הי

מִסְרָבֵין בֹּו לְשָׁא בַת אֲחֹתָוּ וְאָמַר קָוָנָם שֶׁהִיא נְהִנִּית לִי לְעוֹלָם וְכֵן הַמְגַרְשָׁה אֶת אֲשֶׁתָּוּ וְאָמַר קָוָנָם אֲשֶׁתִּי נְהִנִּית לִי לְעוֹלָם הָרִי אֶלְוּ מִותְרוֹת לְהִנּוֹת לָוּ שֶׁלָּא נִתְפְּנוּ זֶה אֶלְאָ לְשׁוֹם אִישָׁוֹת הַיְהָ מִסְרָב בְּחַבְירָה שֵׁיאָכָל אֶלְוּ אָמַר קָוָנָם לְבִיתָךְ שֶׁאִינִי נְכָנָס טַפְתָּ צוֹנָן שֶׁאִינִי טֻעַם לְךָ מִותְרָה לְבִגְסָס לְבִיתָךְ וְלִשְׁתּוֹתָמָה צוֹנָן שֶׁלָּא נִתְפְּנוּ זֶה אֶלְאָ לְשׁוֹם אֲכִילָה וִשְׁתִּיה :

פרק ט

רַבִּי אַלְיעָזֶר אָמַר פּוֹתְחֵין לְאָדָם בְּכֻבּוֹד אָבִיו וְאָמוֹ וְחַכְמִים אֲוֹסְרִין אָמַר רַבִּי אַלְיעָזֶר עַד שְׁפּוֹתְחֵין לוּ בְּכֻבּוֹד אָבִיו וְאָמוֹ יַפְתַּחוּ לוּ בְּכֻבּוֹד הַמָּקוֹם (אָמַר הוּא אֵין נְדָרִים מְזֻדִּים חַכְמִים לְרַבִּי אַלְיעָזֶר בְּדָבָר שִׁבְינוּ לְבֵין אָבִיו וְאָמוֹ שְׁפּוֹתְחֵין לוּ בְּכֻבּוֹד אָבִיו וְאָמוֹ) :

^ב וְעוֹד אָמַר רַבִּי אַלְיעָזֶר פּוֹתְחִים בְּנוֹלֵד וְחַכְמִים אֲוֹסְרִין בְּיצֶד אָמַר קָוָנָם שֶׁאִינִי נְהִנִּית לְאִישׁ פָּלוֹנִי וְנִעְשָׂה סּוֹפֵר או שְׁהִיא מִשְׁיָא אֶת בָּנוֹ (בְּקָרֹוב) וְאָמַר אֶלְוּ הַיִתִי יוֹדֵעַ שַׁהְוָא נִעְשָׂה סּוֹפֵר או שְׁהִיא מִשְׁיָא אֶת בָּנוֹ בְּקָרֹוב לֹא הַיִתִי נֹזֵר קָוָנָם לְבִתְךָ זֶה שֶׁאִינִי נְכָנָס וְנִعְשָׂה בֵּית הַבְּנִסְתָּה אָמַר אֶלְוּ הַיִתִי יוֹדֵעַ שַׁהְוָא נִעְשָׂה בֵּית הַבְּנִסְתָּה לֹא הַיִתִי נֹזֵר רַבִּי אַלְיעָזֶר מִתְּאֵר וְחַכְמִים אֲוֹסְרִין :

^ג רַבִּי מֵאִיר אָמַר יִשְׁ הַדְּבָרִים שְׁהֵן בְּנוֹלֵד וְאֵין בְּנוֹלֵד וְחַכְמִים מְזֻדִּים לוּ בְּיצֶד אָמַר קָוָנָם שֶׁאִינִי נֹשֵׁא אֶת

פלונית. שאביה רע אמרו לו מה. או שעשה תשובה. קוגם לבית זה שאיני נכנס שהقلب רע בתוכו. או שהנחש בתוכו. אמרו לו מה הقلب. או שנרגג הנחש. הרי הן פנוֹלָד וְאִינֶן פָנוֹלָד וְחַכְמִים מָזִדים לו:

וְעוֹד אָמַר רַבִי מַאי פּוֹתְחִים לוּ מִן הַכְתוּב שְׁבַתּוֹרָה וְאוֹמְרִים לוּ אֲלֹו הִיָּת יוֹדֵעַ. שאתָה עֹזֶב עַל לְאַתָּה וְעַל לְאַתָּה תְטוֹרָה. וְעַל לְאַתָּה תְשִׁנָּא אֶת אָחִיך בְּלִבְבָך וְאַהֲבָתָ לְרַעָך בְּמוֹזָח וְחַי אָחִיך עַמְך. (שםא) יְעַנֵּי וְאַיִן אַתָּה יִכְלֶל לְפְרָנָסֶך. אמר אלֹו הִיָּת יוֹדֵעַ שֶׁהוּא כָּנוּ לְאַתָּה הִיָּתִי נֹדֵר. הרי זה מותר:

פּוֹתְחִין לְאָדָם בְכֻתוּבָת אַשְׁתָוֹ. וּמְעֻשָה בְאַחַד שְׁנָדָר מַאֲשָׁתָו הַנָּאָה. וְהִיאָה בְתוּבָתָה אַרְבָע מֵאוֹת דִינְרִים. וּבָאָה לְפִנֵי רַבִי עֲקִיבָא וְחִיבָוּ לְתֹן לְה בְתוּבָתָה. אמר לוּ רַבִי שְׁמוֹנָה מֵאוֹת דִינְרִין הַנִּיחָ אָבָא. וְנִטְלָ אָחִי אַרְבָע מֵאוֹת. וְאַנֵּי אַרְבָע מֵאוֹת. לְא דִיה שְׁתַטּוֹל הֵיא מַאתִים. וְאַנֵּי מַאתִים. אמר לוּ רַבִי עֲקִיבָא אָפִילוּ אַתָה מַזְכֵר שַׁעַר רָאשָׂך. אַתָה נוֹתֵן לְה בְתוּבָתָה. אמר לוּ אֲלֹו הִיָּתִי יוֹדֵעַ שֶׁהוּא כָּנוּ לְאַתָּה הִיָּתִי נֹדֵר וְהַתִּרְהָ רַבִי עֲקִיבָא:

פּוֹתְחִין בִּימִים טוֹבִים וּבְשִׁבְתּוֹתִים בְּרָאשׁוֹנָה הֵיו אֹמְרִים. אוֹתָן הַיּוֹם מוֹתָרִים. וְשֶׁאָר בְּלָה הַיּוֹם אַסּוֹרִין. עד שְׁבָא רַבִי עֲקִיבָא וּלְמַד. שְׁהַנְּדָר שְׁהַתְּרֵר מִקְצָתוֹ הַתְּרֵר בְּלוּ:

כיצד אמר קוגם שאיני נהנה לבלכם התר אחד מהנו התרו כלו שאיני נהנה לו ולא התר הראשון התרו כלו התר האחרון האחרון מותר וכלו אסורין (התר האמצעי הימנו ולמטה מותר הימנו ולמעלה אסור) שאיני נהנה לו קרבנו ולא קרבן ארכין פתח לכל אחד ואחד:

קוגם יין שאיני טועם שהיינו רע למיעים אמרו לו והלא המיוון יפה למיעים הותר במיוון ולא במיוון בלבד הותר אלא בכל היין קוגם בצל שאיני טועם שהבצל רע לליב אמרו לו הכהני יפה לליב התר בכהני ולא בכהני בלבד התר אלא בכל הבצלים מעשה היה והתייר רבינו מאיר בכל הבצלים:

פותחים לאדם בכבוז עצמו ובכובוד בניו אומרים לו אלו היה יודע שלមחר יהיה אומרים עליך בך היא וסתו של פלוני מגרש את נשוי ועל בנותיך יהיה אומרים בנות גירושה הן מה ראתה אמן של אלו להתגרש ואמר אלו היה יודע שכן לא הייתה נזדר הרי זה מותר:

קוגם שאיני נושא את פלונית בעורה והרי היא נאה שחורה והרי היא לבנה קצחה והרי היא ארקה מותר בה אלא מפני שהיא בעורה ונעשית נאה שחורה ונעשית לבנה קצחה ונעשית ארקה אלא שהנדר טעות ומעשה באחד שנדר מבת אחותה הניה והכニסוה לבית רבינו

ישמעאל ויפוח אמר לו רבי ישמעאל בני מזו נדרת אמר לו לאו והתייר רבי ישמעאל באotta שעה בכיה רבי ישמעאל ואמר בנות ישראל נאות הן אלא שהעניות מנולתן וכשםת רבי ישמעאל היז בנות ישראל נושאות קינה ואומרות בנות ישראל אל רבינו ישמעאל בכינה וכן הוא אומר בשאול בנות ישראל אל שואל בכינה:

פרק י

נערה המאורסה אביה ובעליה מפירין נדרת הFER האב ולא הFER הבועל הFER הבועל ולא הFER האב אין מופר ואין ציריך לומר שקיים אחד מהן:

ב' מות האב לא נתרוקנה רשות לבועל מות הבועל נתרוקנה רשות לאב בזה יפה כח האב מבחן הבועל בדבר אחר יפה כח הבועל מבחן האב שהבעל מפר בגבר והאב אין מפר בגבר:

ג' נדרת והיא אראוסה נתגרשה בו ביום נתארסה בו ביום אפיקו למאה אביה ובעליה האחרון מפירין נדרת זה הכלל כל שלא יצאאה לרשות עצמה שעה אחת אביה ובעליה האחרון מפירין נדרת:

ד' דרך תלמידי חכמים עד שלא היהתה בתו יוצאה מਆלו אומר לה כל נדרים שנדרת בתוך ביתך ערי הארץ מופרין וכן בעל עד שלא תבנש לרשותו אומר לה כל

נְדָרִים שְׁנִידָרֶת . עַד שֶׁלֹּא חֲבֵנָסִי לְرִשְׁוֹתִי הָרִי הַן מַופְרִין .
שְׁמַשְׂתָּכְנָס לְרִשְׁוֹתָו אִינּוּ יִכּוֹל לְהִפְרֵר :

" בָּזְגַּרְתָּ שְׁשָׁהָתָה שְׁנִים עַשֶּׂר חֲדַשׁ וְאַלְמָנָה שְׁלֹשִׁים יוֹם
רַבִּי אַלְיעָזֶר אָוֹמֵר הַזָּאֵל וּבְעֵלָה חַיְבָה בְּמַזְוֹנוֹתָה יִפְרֵר .
וְחַכְמִים אָוֹמְרִים אֵין הַבָּעֵל מִפְרֵר עַד שְׁתָכְנָס לְרִשְׁוֹתָו :

" שׁוֹמְרָת יָבֵם בֵּין לִיָּבֵם אַחֵד בֵּין לְשִׁנִּי יְבָמֵין רַבִּי אַלְיעָזֶר
אָוֹמֵר יִפְרֵר רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ אָוֹמֵר לְאַחֲד אַבְלָל לֹא לְשְׁנִים רַבִּי
עַקְיָבָא אָוֹמֵר לֹא לְאַחֲד וְלֹא לְשְׁנִים . אָמֵר רַבִּי אַלְיעָזֶר
מָה . אִם אֲשֶׁר שְׁקָנָה הוּא לְעַצְמוֹ . הָרִי הוּא מִפְרֵר נְדָרֶת .
אֲשֶׁר שְׁהַקְנָוּ לוּ מִן הַשָּׁמַיִם . אִינּוּ דִין שִׁיפְרֵר נְדָרֶת . אָמֵר
לוּ רַבִּי עַקְיָבָא לֹא . אִם אָמְרָת בְּאֲשֶׁר שְׁקָנָה הוּא לְעַצְמוֹ .
שְׁאֵין לְאֶחָדִים בְּהַ רִשְׁוֹת . תָּאָמֵר בְּאֲשֶׁר שְׁהַקְנָוּ לוּ מִן
הַשָּׁמַיִם . שִׁיאַש לְאֶחָדִים בְּהַ רִשְׁוֹת . אָמֵר לוּ רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ
עַקְיָבָא . דָבָרִיך בְּשִׁנִּי יְבָמֵין מָה אַתָּה מַשְׁבִּיב עַל יָבֵם אַחֵד .
אָמֵר לוּ אֵין הַבָּמָה גַּמָּרוֹת לִיָּבֵם . בְּשָׁם שְׁהָאֲרוֹסָה גַּמָּרוֹת
לְאִישָּׁה :

" הָאָוֹמֵר לְאֲשֶׁתוֹ כָּל הַנְּדָרִים שְׁתָכְדּוֹרִי מִבָּאָן עַד שַׁאֲבָא
מִמְּקוֹם פְּלוֹנִי . הָרִי הַן קִימִים . לֹא אָמֵר בָּלָום . הָרִי הַן
מוֹפְרִין . רַבִּי אַלְיעָזֶר אָוֹמֵר מוֹפֵר . וְחַכְמִים אָוֹמְרִים אִינּוּ
מוֹפֵר . אָמֵר רַבִּי אַלְיעָזֶר אִם הַפְּרֵר נְדָרִים שְׁבָאוּ לְכָלְל
אֲסּוֹר . לֹא יִפְרֵר נְדָרִים שֶׁלֹּא בָּאוּ לְכָלְל אֲסּוֹר . אָמְרוּ לוּ
הָרִי הוּא אָוֹמֵר אִישָּׁה יְקִימָנוּ וְאִישָּׁה יְפִירָנוּ . אַת שְׁבָא

לכָלְל הַקּוֹם בָּא לכָלְל הַפֵּר. לֹא בָּא לכָלְל הַקּוֹם לֹא בָּא
לכָלְל הַפֵּר:

ח הַפְּרִת גְּדָרִים כָּל הַיּוֹם יִשׁ בְּדָבָר לְהַקֵּל וְלַחֲמִיר. בִּינְצִד.
גְּדָרָה בְּלִילִי שְׁבָת. יִפְרֶב בְּלִילִי שְׁבָת. וּבַיּוֹם הַשְּׁבָת עַד
שְׁתַחַשְׁךְ. גְּדָרָה עִם חִשְׁכָה. מִפְרֶב עַד שְׁלָא תְּחַשְׁךְ. שָׁאָם
חִשְׁכָה וְלֹא הַפֵּר אֵין יִכְלֶל לְהַפֵּר:

פרק יא

וְאַלּו גְּדָרִים שַׁהוּא מִפְרֶב. דָּבָרִים שִׁישׁ בְּחֵן עֲנוֹנִי נְפָשָׁה.
אָם אַרְחֵץ וְאָם לֹא אַרְחֵץ אָם אַתְקִשְׁט וְאָם לֹא
אַתְקִשְׁט. אָמֵר רַבִּי יוֹסֵי אַלּו גְּדָרִי עֲנוֹנִי נְפָשָׁה:

ב וְאַלּו הַמִּגְדָּר עֲנוֹנִי נְפָשָׁה. אָמֵרָה קְוִינוֹם פִּירֹות הַעוֹלָם
עַלְיִ. הָרִי זוּ יִכְלֶל לְהַפֵּר. פִּירֹות מִדִּינָה (זו) עַלְיִ. יִבְאָה לְהָ
מִמִּדִּינָה אַחֲרַת. פִּירֹות חֲנוּנִי זוּ עַלְיִ. אֵין יִכְלֶל לְהַפֵּר.
וְאָם לֹא הָיָתָה פְּרָנֵסְתוֹ אַלּא מִמְּנוֹ הָרִי זוּ יִפְרֶב. דָּבָרִי רַבִּי
יּוֹסֵי:

ג קְוִינוֹם שַׁאֲנִי נְהַנֶּה לְבִרְיוֹת אֵין יִכְלֶל לְהַפֵּר. וַיְכֹלֶה הֵיא
לִיהְנוֹת בְּלִקְטָה וּבְשִׁכְחָה. וּבְפָאָה. קְוִינוֹם בְּהַנִּים וּלְוִוִּים נְהַנִּים
לִי יִטְלוּ עַל בְּרָחוֹ. בְּהַנִּים אַלּו וּלְוִוִּים אַלּו. נְהַנִּים לִי יִטְלוּ
אַחֲרִים:

ד קְוִינוֹם שַׁאֲנִי עוֹשֶׂה עַל פִּי אָבָא. וּעַל פִּי אָבִיךְ. וּעַל פִּי
אָחִיךְ. וּעַל פִּי אָחִיךְ אֵין יִכְלֶל לְהַפֵּר. שַׁאֲנִי עוֹשֶׂה עַל פִּיךְ

איןנו צריך להפר. רבי עקיבא אומר יפר. שמא תעדיין
עליו יותר מון הרاءוי לו. רבי יוחנן בן נהרי אומר יפר.
שמא גראשנה ותהי אסורה לחזור לו:

ה נדרה אשתו. וסביר שנדירה בתו. נדרה בתו וסביר
שנדירה אשתו. נדרה בנזיר וסביר שנדירה בקרבון. נדרה
בקרבון וסביר שנדירה בנזיר. נדרה מון התאנים וסביר
שנדירה מון הענבים. נדרה מון הענבים וסביר שנדירה מון
התאנים הרי זה יחזור יפר:

אמירה קוגם תאנים וענבים אלו שאיני טועמת. קים
לתאנים. בלו קים. הפר לתאנים אין מופר. עד שיפר אף
לענבים. אמירה קוגם תאנים שאיני טועמת וענבים שאיני
טועמת הרי אלו שני נדרים:

יודע אני שיש נדרים אבל אני יודע שיש מפירין. יפר.
יודע אני שיש מפירין. אבל אני יודע שהה נדר. רבי מאיר
אומר לא יפר. וחכמים אומרים יפר:

ה המדר הנאה מחתנו. והוא רואה לחת לבתו מעות.
אומר לה הרי המעות האלה נתנו לך במתנה. ובלבך
שלא יהיה לך לבעליך רשות בהן. אלא מה שאת נושא
ונזנת בפיק:

ונדר אלמנה וגירושה יקום עליה. כיצד אמירה הריני
נזירה לאחר שלשים יום אף על פי שפשחת בתוך

שלשים יומם אינו יכול להפר. גדרה והיא בראשות הבעל. מperf לה. ביצה. אמלה הריני נזירה לאחר שלשים יום אף על פי שנחתארמלה או נתגרשה. בחודש שלשים יום הרי זה מופר. גדרה בו ביום נתגרשה בו ביום. החזירה בו ביום. אינו יכול להפר. זה הכל כל שיצאה לרשوت עצמה שעיה אחת אינו יכול להפר:

תשע נערות גדריהם קיימים בוגרות והיא יתומה. נערה בוגרת והיא יתומה. נערה שלא בוגרת והיא יתומה. נערה ומת אביה. נערה בוגרת וממת אביה. נערה שלא בוגרת. וממת אביה. נערה שמית אביה. ומсмерת אביה בוגרת. בוגרת ואביה קים (נעירה בוגרת ואביה קים). רבי יהודה אומר אף המשיא בתו הקטנה ונחתאלמנה או נתגרשה וחזרה אצלו. עדין היא נערה:

“קונם שאיני נהנית לאבא ולאביך. אם עושה אני על פיך. שאיני נהנית לך אם עושה אני על פי אבא ועל פי אביך. הרי זה יפר:

יב בראשונה היו אומרים שלוש נשים יוצאות ונוטלות בתובה האומרת טמאה אני לך. שמם בין לבינך נטולה אני מן היהודים. חזרו לומר שלא תחא אשנה נותנת עיניה באחר. ומכלקלת את בעלה. אלא האומרת טמאה אני לך תביא ראייה לדבריה. שמם בין לבינך. יעשן

מסכת נדרים

קסא

הַרְחֵךְ בְּקָשָׁה. נִטְוֹלָה אֲנִי מִן הַיְהוּדִים יִפְרֶר חָלָקָן וְתַהֲא
מַשְׂמַשְׂתָו. וְתַהֲא נִטְוֹלָה מִן הַיְהוּדִים: סְלִיק

מסכת נזיר

פרק א

כָל בְּנֵי נְזִירֹת בְּנֵיּוֹתָהּ הָאֹמֵר אֲהָא הֶרְיָה זֶה נְזִיר אֹז אֲהָא גַּנְחָה נְזִיר נְזִיק נְזִיחָה פְזִיחָה הֶרְיָה זֶה נְזִיר הֶרְיָנִי בְּזֶה הֶרְיָנִי מַסְלָסֶל הֶרְיָנִי מַכְלָבֶל הֶרְיָה עַלְיָה לְשָׁלוֹחָ פְרֻעָה הֶרְיָה זֶה נְזִיר הֶרְיָה עַלְיָה אַפְוֹרִים רַבִּי מַאֲיר אֹמֵר נְזִיר וְחַכּוּמִים אֹמְרִים אֵין נְזִיר :

ג הֶרְיָנִי נְזִיר מִן הַחֲרָצִים וּמִן הַזָּאִים וּמִן הַתְּגִלְחָת וּמִן הַטְּמָאָה הֶרְיָה זֶה נְזִיר וְכָל דַקְדוּקִי נְזִירֹת עַלְיוֹן הֶרְיָנִי כְשֶׁמְשֹׂזָה בְּבָנו מְנוֹחָה בְּבָעֵל דְלִילָה בְמֵי שַׁעֲקָר דְלָתוֹת עַזָּה בְמֵי שְׁגַן קָרוּ פְלַשְׁתִּים אֶת עִינֵיּוֹ הֶרְיָה זֶה נְזִיר שְׁמַשּׂוֹן מה בֵּין נְזִיר עַולְם לְנְזִיר שְׁמַשּׂוֹן נְזִיר עַולְם הַכְּבִיד שַׁעַרְוֹ מַיְקָל בְתַעַר וּמַבִּיא שֶׁלַשׁ בְּהֻמוֹת וְאֶם נְטָמָא מַבִּיא קָרְבָּנו טְמָאָה נְזִיר שְׁמַשּׂוֹן הַכְּבִיד שַׁעַרְוֹ אֵין מַיְקָל וְאֶם נְטָמָא אֵין מַבִּיא קָרְבָּנו טְמָאָה :

ד סְתִים נְזִירֹת שֶׁלְשִׁים יוֹם אָמֵר הֶרְיָנִי נְזִיר אַחַת גְדוֹלָה הֶרְיָנִי נְזִיר אַחַת קְטָנָה אֲפִילוּ מִכְאָן וְעַד סּוֹף הָעוֹלָם נְזִיר שֶׁלְשִׁים יוֹם הֶרְיָנִי נְזִיר וַיּוֹם אַחֲד הֶרְיָנִי נְזִיר וְשֶׁעה אַחַת הֶרְיָנִי נְזִיר אַחַת וּמְחַצָּה הֶרְיָה זֶה נְזִיר שֶׁתִים הֶרְיָנִי נְזִיר שֶׁלְשִׁים יוֹם וְשֶׁעה אַחַת נְזִיר שֶׁלְשִׁים וְאַחֲד יוֹם שְׁאַיִן נְזִירִים לְשָׁעוֹת :

ד הַרְיָנִי נְזִיר בְּשֻׁעַר רָאשֵׁי וּבְכַעֲפֵר הָאָרֶץ וּבְחֹל הַיּוֹם הַרְיָי
זה נְזִיר עַזְלָם וּמְגַלֵּח אַחַת לְשָׁלְשִׁים יוֹם רַבִּי אָוֹמֵר אֵין זה
מְגַלֵּח אַחַת לְשָׁלְשִׁים יוֹם וְאֵיזָה שְׁמַגְלֵח אַחַת לְשָׁלְשִׁים
יוֹם הַאָוֹמֵר הַרְיָי עַלְיִ נְזִירות בְּשֻׁעַר רָאשֵׁי וּבְכַעֲפֵר הָאָרֶץ
וּבְחֹל הַיּוֹם:

ה הַרְיָנִי נְזִיר מֶלֶא הַבַּיִת או מֶלֶא הַקְּפָה בּוֹדֶקְיָן אֶזְתוֹ
אָמֵר אַחַת גְּדוֹלָה נְזִירתִי נְזִיר שָׁלְשִׁים יוֹם וְאָמֵר אָמֵר
סְתִּים נְזִירתי רֹאֵין אֶת הַקְּפָה בְּאַלְוָה הִיא מֶלֶא חַדְלָה
וּנְזִיר בְּלִי יְמִיו:

ו הַרְיָנִי נְזִיר מִבְּאָנוּ עד מֶקְוּם פָּלוֹנִי אָוֹמְדִים בְּפָמָה יָמִים
מִבְּאָנוּ עד מֶקְוּם פָּלוֹנִי אָמֵר פְּחוֹת מִשְׁלְשִׁים יוֹם נְזִיר
שָׁלְשִׁים יוֹם וְאָמֵר לֹא נְזִיר בְּמִנְנֵי הַיּוֹם:

ז הַרְיָנִי נְזִיר בְּמִנְנֵי יָמוֹת הַחַמָּה מַזְנֵה נְזִירות בְּמִנְנֵי יָמוֹת
הַחַמָּה אָמֵר רַבִּי יְהוֹדָה מַעֲשֵׂה הִיה וּכְיוֹן שְׁהַשְׁלִים מַת:

פרק ב

הַרְיֵנִי נָזִיר מִן הַגְּרוֹגָרוֹת וּמִן הַדְּבִילָה בֵּית שְׁמָאי אָמַרְים נָזִיר וּבֵית הַלְּל אָמַרְים אֵין נָזִיר אָמַר רַבִּי יְהוֹדָה אֶף בְּשַׂאֲמָרוּ בֵּית שְׁמָאי לֹא אָמְרוּ אֶלָּא בָּאָמֵר הַרִּי הַז עַלְיִ קְרֻבָּו:

ב' אָמַר אָמְרָה פָּרָה זו הַרְיֵנִי נָזִיר אֶם עַזְמָדָת (אַנְי) אָמַר הַדְּלַת הַזָּה הַרְיֵנִי נָזִיר אֶם גְּפַתָּח אַנְי בֵּית שְׁמָאי אָמַרְים נָזִיר וּבֵית הַלְּל אָמַרְים אֵין נָזִיר אָמַר רַבִּי יְהוֹדָה אֶף בְּשַׂאֲמָרוּ בֵּית שְׁמָאי לֹא אָמְרוּ אֶלָּא בָּאָמֵר הַרִּי פָּרָה זו קְרֻבָּו עַלְיִ אֶם עַזְמָדָת הַיא:

ג' מִזְגּוּ לו אֶת הַפּוֹס וּאָמַר הַרְיֵנִי נָזִיר מִפְנֵי הַרִּי זֶה נָזִיר מְעֻשָּׂה בְּאָשָׁה אֶחָת שְׁהִתָּה שְׁבֹורָה וּמִזְגּוּ לָה אֶת הַפּוֹס וּאָמְרָה הַרְיֵנִי נָזִיר מִפְנֵי אָמְרוּ חֲכָמִים לֹא גַּתְבּוֹנָה זו אֶלָּא לֹומֶר הַרִּי הוּא עַלְיִ קְרֻבָּו:

ד' הַרְיֵנִי נָזִיר עַל מִנְתַּ שְׁאַהָא שְׁוֹתָה יֵין וּמְטַמָּא לְמִתְהִים הַרִּי זֶה נָזִיר וְאָסֹור בְּכָלָז יָדָע אַנְי שִׁישׁ נָזִירות אֶבֶל אַנְי יָדָע שְׁהַנְזִיר אָסֹור בֵּין הַרִּי זֶה אָסֹור וּרְבִי שְׁחַכְמִים יָדָע אַנְי שְׁהַנְזִיר אָסֹור בֵּין אֶבֶל סְבּוֹר הַיִתְיִ שְׁחַכְמִים מִתְיִרְיִן לִי מִפְנֵי שְׁאַזְן אַנְי יְכֹל לְחִזּוֹת אֶלָּא בֵּין או מִפְנֵי שְׁאַנְיִ קוּבָּר אֶת הַמִּתְהִים הַרִּי זֶה מוֹתָר וּרְבִי שְׁמַעַן אֹזֶר:

ה הָרִינִי נְזִיר וּעַלִי לְגַלְחַ נְזִיר וּשְׁמַעַת חֲבִירֹתִוּ וְאָמֵר וְאַנִי וּעַלִי לְגַלְחַ נְזִיר. אָם הִי פְּקָחִים מְגַלְחִים זֶה אֶת זֶה. וְאָם לְאוֹ מְגַלְחִים נְזִירִים אַחֲרִים:

ו הָרִי עַלִי לְגַלְחַ חָצֵי נְזִיר וּשְׁמַעַת חֲבִירֹתִוּ וְאָמֵר וְאַנִי וּעַלִי לְגַלְחַ חָצֵי נְזִיר זֶה מְגַלְחַ נְזִיר שְׁלָם. זֶה מְגַלְחַ נְזִיר שְׁלָם. דְּבָרֵי רַבִּי מַאֲרִיר וּחֲכָמִים אֹמְרִים זֶה מְגַלְחַ חָצֵי נְזִיר. זֶה מְגַלְחַ חָצֵי נְזִיר:

ז הָרִינִי נְזִיר לְבִשְׁיִיהִיהִ לִי בָנִי. וּנוֹלֵד לוֹ בָנִי. הָרִי זֶה נְזִיר. נּוֹלֵד לוֹ בָת טוֹמְטוֹם וְאַנְדְּרוֹגִינּוֹס. אִינּוֹ נְזִיר. אָם אָמֵר בְּשָׂאָרָאָה (בְּשִׁיחִיה) לִי וְלָד. אָפִילוֹ נּוֹלֵד לוֹ בָת טוֹמְטוֹם וְאַנְדְּרוֹגִינּוֹס. הָרִי זֶה נְזִיר:

ח הַפִּילָה אֲשֶׁתֽוֹ אִינּוֹ נְזִיר. רַבִּי שְׁמֻעוֹן אֹמֵר יָאמֵר. אָם הִיא בָּן קִימָא. הָרִי אַנִי נְזִיר חֹזֶבֶת. וְאָם לְאוֹ. הָרִי אַנִי נְזִיר גְּדָבֶת. חֹזֶבֶת וַיַּלְדָה. הָרִי זֶה נְזִיר. רַבִּי שְׁמֻעוֹן אֹמֵר יָאמֵר. אָם הַרְאָשׁוֹן בָּן קִימָא הַרְאָשׁוֹן חֹזֶבֶת. וְזֶה גְּדָבֶת. וְאָם לְאוֹ הַרְאָשׁוֹן גְּדָבֶת. וְזֶה חֹזֶבֶת:

ט הָרִינִי נְזִיר וּנְזִיר בְּשִׁיחִיהִ לִי בָנִי. הַתְּחִילָה מְזֻנָה אֶת שְׁלוֹן. וְאַחֲרֵיכֶךָ נּוֹלֵד לוֹ בָנִי. מְשֻלִים אֶת שְׁלוֹן וְאַחֲרֵיכֶךָ מְזֻנָה אֶת שְׁלוֹן בָנִי. הָרִינִי נְזִיר בְּשִׁיחִיהִ לִי בָנִי וּנְזִיר. הַתְּחִילָה מְזֻנָה אֶת שְׁלוֹן וְאַחֲרֵיכֶךָ נּוֹלֵד לוֹ בָנִי. מְגַנִּיחָ אֶת שְׁלוֹן וְמְזֻנָה אֶת שְׁלוֹן בָנִי. וְאַחֲרֵיכֶךָ מְשֻלִים אֶת שְׁלוֹן:

הָרִינִי נְזִיר לְבַשְׁיָה אֶלְיָה בּוֹן וְנְזִיר מֵאָה יוֹם נָולֵד לוֹ בָּן
עַד שְׁבָעִים לֹא הַפְּסִיד בְּלוּם לְאַחֲר שְׁבָעִים (יוֹם) סֻתֶּר
שְׁבָעִים שֶׁאָין תְּגִלָּת פְּחוֹת מִשְׁלָשִׁים יוֹם:

פרק ג

מֵי שֹׁאמֶר הָרִינִי נְזִיר מְגַלֵּח (יוֹם) שְׁלָשִׁים וְאַחֲד וְאַם
גָּלָח לִיוֹם שְׁלָשִׁים יֵצֵא הָרִינִי נְזִיר שְׁלָשִׁים יוֹם אַם
גָּלָח לִיוֹם שְׁלָשִׁים לֹא יֵצֵא:

ב' מֵי שֹׁצְרֵר שְׁתִּי נְזִיריות מְגַלֵּח אֶת הָרָאשָׁוֹנָה יוֹם שְׁלָשִׁים
וְאַחֲד וְאֶת הַשְׁנִיה יוֹם שְׁשִׁים וְאַחֲד וְאַם גָּلָח אֶת
הָרָאשָׁוֹנָה יוֹם שְׁלָשִׁים מְגַלֵּח אֶת הַשְׁנִיה יוֹם שְׁשִׁים וְאַם
גָּלָח יוֹם שְׁשִׁים חִסְר אַחֲד יֵצֵא וּזֹאת עֲדוֹת הַעִיד רַבִּי פְּפִיס.
עַל מֵשְׁנִזְרֵר שְׁתִּי נְזִיריות שָׁאָם גָּלָח אֶת הָרָאשָׁוֹנָה יוֹם
שְׁלָשִׁים מְגַלֵּח אֶת הַשְׁנִיה יוֹם שְׁשִׁים וְאַם גָּלָח (יוֹם)
שְׁשִׁים חִסְר אַחֲד יֵצֵא שֶׁיוֹם שְׁלָשִׁים עֹלֶה לוֹ מִן הַמִּנְנָה:
ג' מֵי שֹׁאמֶר הָרִינִי נְזִיר נְטָמָא יוֹם שְׁלָשִׁים סֻתֶּר אֶת
הַכְּלָל רַבִּי אַלְיָזֶר אֹמֵר אֵינוֹ סֻתֶּר אֶלְאֶת שְׁבָעָה הָרִינִי
נְזִיר שְׁלָשִׁים יוֹם נְטָמָא יוֹם שְׁלָשִׁים סֻתֶּר אֶת הַכְּלָל:
ד' הָרִינִי נְזִיר מֵאָה יוֹם נְטָמָא יוֹם מֵאָה סֻתֶּר אֶת הַכְּלָל
רַבִּי אַלְיָזֶר אֹמֵר אֵינוֹ סֻתֶּר אֶלְאֶת שְׁלָשִׁים נְטָמָא יוֹם
מֵאָה וְאַחֲד סֻתֶּר שְׁלָשִׁים יוֹם רַבִּי אַלְיָזֶר אֹמֵר אֵינוֹ
סֻתֶּר אֶלְאֶת שְׁבָעָה:

ה מי שָׁנֵר וּוֹהֶא בְּבֵית הַקְּבָרוֹת אֲפִילוֹ הִיא שֵׁם שְׁלֹשִׁים יּוֹם אֵין עוֹלֵין לוֹ מִן הַמִּנְיָן וְאֵינוֹ מִבְּיאָ קָרְבָּנוֹ טָמֵאָה יֵצֵא וּגְבָנֵס עוֹלֵין לוֹ מִן הַמִּנְיָן וּמִבְּיאָ קָרְבָּנוֹ טָמֵאָה רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אָזֶר לֹא בָּז בַּיּוֹם שָׁנָאָמָר וְהִימִּים הַרְאָשׁוֹנִים יִפְלֹא עַד שְׁיִיחְיֶה לוֹ יָמִים רַאשׁוֹנִים:

וְמי שָׁנֵר נְזִירות הַרְבָּה וְהַשְּׁלִים אֶת נְזִירותָן וְאַחֲרֵכָה בָּא לְאָרֶץ בֵּית שְׁמָאי אָזֶר מִנְיָן שְׁלֹשִׁים יוֹם וּבֵית הַלְּל אָזֶר מִנְיָן נְזִיר בְּתִחְלָה מֵעֶשֶׂה בְּהִלְלִי הַמְלֻכָּה שְׁהָלֵךְ בְּנָה לְמַלְחָמָה וְאַמְּרָה אָסֵם בָּא בְּנֵי מִן הַמְלֻחָמָה בְּשְׁלוֹזָם אֲהָא נְזִירָה שְׁבַע שָׁנִים וּבָא בְּנָה מִן הַמְלֻחָמָה וְהִיְתָה נְזִירָה שְׁבַע שָׁנִים וּבְסֹוף שְׁבַע שָׁנִים עַלְתָה לְאָרֶץ וְהִזְרָה בֵּית הַלְּל שְׁתַּהְאָ נְזִירָה עוֹד שְׁבַע שָׁנִים אַחֲרוֹת וּבְסֹוף שְׁבַע שָׁנִים נְטָמָאת וְגַמְצָאת נְזִירָה עַשְׂרִים וָאַחַת שָׁנָה אָמָר רַבִּי יְהוֹדָה לֹא הִיְתָה נְזִירָה אֶלָּא אֶרְבָּע עַשְׂרִה שָׁנָה:

וְמי שְׁהִיוֹ שְׁתִּי בְּתִי עֲדִים מִעֵידות אָזֶר אֶלָּו מִעֵידים שָׁנֵר שְׁתִּים וְאֶלָּו מִעֵידים שָׁנֵר חִמְשׁ בֵּית שְׁמָאי אָזֶר מִנְיָה הַעֲדוֹת וְאֵין בָּאָן נְזִירות וּבֵית הַלְּל אָזֶר מִינְיָה יִש בְּכָל חִמְשׁ שְׁתִּים שְׁיִהְא נְזִיר שְׁתִּים:

פרק ד

מִי שֶׁאָמַר הַרְיֵנִי נָזִיר וּשְׁמֻעָה חֲבִירוֹ וְאָמַר וְאָנִי וְאָנִי
(וְאָנִי). בְּלִם נְזִירִים הַתְּרִא הַרְאָשׁוֹן הַתְּרִא בְּלִין הַתְּרִא
הַאַחֲרוֹן הַאַחֲרוֹן מַוְתָּר. וּבְלִים אַסּוּרִין אָמַר הַרְיֵנִי נָזִיר
וּשְׁמֻעָה חֲבִירוֹ וְאָמַר פִּי בְּפִיו וְשַׁעֲרִי בְּשַׁעֲרָיו הַרְיֵי זֶה נָזִיר.
הַרְיֵנִי נָזִיר וּשְׁמֻעָה אֲשֶׁתוֹ וְאַמְרָה וְאָנִי מַפְרֵר אֶת שְׁלָה
וּשְׁלָוֹ קִים הַרְיֵנִי נָזִירה וּשְׁמֻעָה בָּעֵלה וְאָמַר וְאָנִי אַיִן
יִכּוֹל לְהַפְרֵר:

ב' הַרְיֵנִי נָזִיר וְאַתָּה וְאַמְרָה אָמֵן מַפְרֵר אֶת שְׁלָה וּשְׁלָוֹ קִים.
הַרְיֵנִי נָזִירה וְאַתָּה וְאָמַר אָמֵן אַיִן יִכּוֹל לְהַפְרֵר:

ג' הָאֲשָׁה שְׁגַדְרָה בְּנָזִיר וְהִתְהַשֵּׁה שׂוֹתָה בֵּין וּמְטַמָּא
לְמַתִּים הַרְיֵי זו סַפְגָּת אֶת הַאַרְבָּעִים הַפְרֵר לְהַבָּעֵלה
וְהִיא לֹא יָדַעַת שַׁהַפְרֵר לְהַבָּעֵלה וְהִתְהַשֵּׁה שׂוֹתָה בֵּין
וּמְטַמָּא לְמַתִּים אַיִנה סַפְגָּת אֶת הַאַרְבָּעִים רַבִּי יְהוּדָה
אָמַר אִם אַיִנה סַפְגָּת אֶת הַאַרְבָּעִים תְּסַפּוּג מִבְתָּה
מִרְדוֹת:

ד' הָאֲשָׁה שְׁגַדְרָה בְּנָזִיר וְהַפְרִישָׁה אֶת בְּהַמְּתָה וְאַחֲרֵכָה
הַפְרֵר לְהַבָּעֵלה אִם שְׁלָוֹ הִתְהַשֵּׁה בְּהַמְּתָה תִּצְא וּתְרֻעָה
בַּעֲדָר אִם שְׁלָה הִתְהַשֵּׁה בְּהַמְּתָה הַחֲטֹאת תִּמּוֹת וְהַעֲולָה
תִּקְרַב עוֹלָה וְהַשְּׁלָמִים יִקְרַבוּ שְׁלָמִים וּנוֹאכְלִין לִיּוֹם אֶחָד
וְאַיִן טֻעַגְנִין לְחַם הַיּוֹ לְהַמְּעוֹת סְתוּומִים יִפְלֹלוּ לְגַדְבָּה
מְעוֹות מִפּוֹרְשִׁים דָּמֵי חֲטֹאת יִלְכְּוּ לִים הַמְּלָח לֹא גַּהֲנִים

ולא מזעלים בהו. דמי עולה יביאו עולה ומזעלים בהו.
דמי שלמים יביאו שלמים. ונאכלים ליום אחד. ואינו
טעוניין להם:

הנזרק עליה אחד מן הדים. אינו יכול להפר. רבי עקיבא
אומר אפילו נשחתה עליה אחת מכל הבהמות. אינו
יכול להפר. במה דברים אמורים בתגלחת הטהרה. אבל
בתגלחת הטמאה יפר. שהוא יכול לומר אי אפשר באשה
מנולת. רבי אומר אף בתגלחת הטהרה יפר. שהוא יכול
לומר אי אפשר באשה מגלהת:

האיש מדיר את בנו בנויר. ואין האשה מדרת את
בנה בנויר. בצד גלח או שגלהחו קרובי. מיחה או
שםיחו קרובי. היהתה לו בהמה מפרשת החטאת תמות.
והעלת תקרב עלה. והשלמים יקרבו שלמים. ונאכלין
ליום אחד. ואינו טעוניין להם. כי לו מעות סתוימים. יפלו
לנדבה. מעות מפורשין. דמי חטאת ילכו לים המלח.
לא נהנין ולא מזעלים. דמי עולה יביאו עולה ומזעלין
בהו. דמי שלמים יביאו שלמים. ונאכלין ליום אחד. ואינו
טעוניין להם:

האיש מגלה על נזירות אביו. ואין האשה מגלהת על
נזירות אביה. בצד מי שהה אביו נזיר והפריש מעות
סתומים על נזירותו ומית. ואמר הריני ניר על מנת
שאנגלח על מעות אבא. אמר רבי יוסף הרי אלו יפלו

לנִזְבָּה. שֶׁאָזִין זוֹה מְגֻלָּח עַל נְזִירוֹת אֲבִיו. וְאֵיזֶהוּ שְׁמַגְלָח
עַל נְזִירוֹת אֲבִיו. מֵי שְׁהִיה הָוָא וְאֲבִיו נְזִירִים. וְהַפְּרִישׁ
אֲבִיו מִעוֹת סְתוּמִים לְנְזִירוֹתוֹ וּמֵת. זוֹה הָוָא שְׁמַגְלָח עַל
נְזִירוֹת אֲבִיו:

פרק ה

בֵּית שְׁמָאי אָזָמָרִים הַקָּדֵש טָעוֹת. הַקָּדֵש. וּבֵית הַלֵּל
אָזָמָרִים אֵינוֹ הַקָּדֵש. בִּינְצָד. אָזָמָר שׂוֹר שְׁחוֹר שִׁיצָא
מִבֵּיתִי רָאשׁוֹן. הָרִי הָוָא הַקָּדֵש. וַיַּצֵּא לְבָנָן. בֵּית שְׁמָאי
אָזָמָרִים הַקָּדֵש. וּבֵית הַלֵּל אָזָמָרִים אֵינוֹ הַקָּדֵש:

ב' דִּינְר זָהָב שִׁיעָלָה בִּידֵי רָאשׁוֹן. הָרִי הָוָא הַקָּדֵש. וְעַלָּה
שֶׁל בְּסֶף. בֵּית שְׁמָאי אָזָמָרִים הַקָּדֵש. וּבֵית הַלֵּל אָזָמָרִים
אֵינוֹ הַקָּדֵש. חֲבִית שֶׁל יָין שְׁתַּעַלְהָ בִּידֵי רָאשׁוֹנָה. הָרִי
הָיָא הַקָּדֵש. וְעַלְתָּה שֶׁל שְׁמָן. בֵּית שְׁמָאי אָזָמָרִים הַקָּדֵש.
וּבֵית הַלֵּל אָזָמָרִים אֵינוֹ הַקָּדֵש:

ג' מֵי שְׁנִידָר בְּנֵזִיר וְנִשְׁאָל לְחַכְם וְאַסְרוֹן. מְזֻנָּה מִשְׁעָה
שְׁנִידָר. נִשְׁאָל לְחַכְם וְהַתִּירֹן. הִיְתָה לוֹ בְּהַמָּה מִפְּרַשֶּׁת.
תִּצְא וְתִרְעָה בְּעִדר. אָמְרוּ בֵּית הַלֵּל לְבֵית שְׁמָאי אֵי אַתָּם
מוֹדִים בְּזֵה שָׁהוָא הַקָּדֵש טָעוֹת. שְׁתִּצְא וְתִרְעָה בְּעִדר.
אָמְרוּ לְהָנוּ בֵּית שְׁמָאי. אֵי אַתָּם מוֹדִים בְּמַי שְׁטָעָה וּקְרָא
לְתִשְׁעִיעִי עַשְׁרִי. וּלְעַשְׁרִי תִשְׁעִיעִי. וּלְאַחַד עַשְׁר עַשְׁרִי.
שָׁהוָא מִקָּדֵש. אָמְרוּ לְהָם בֵּית הַלֵּל לֹא הַשְּׁבָט קָדְשׁוֹ.
וּמָה אַלְוָ טָעָה וְהַנִּיחָ אֶת הַשְּׁבָט עַל שְׁמַנִּי וְעַל שְׁנִים

עָשָׂר. שֶׁמְאָעָשָׂה בְּלֹום. אֲלֹא בְּתוֹב שְׁקָדֵשׁ אֶת הַעַשְׂרִי. הוּא קָדֵשׁ אֶת הַתְּשִׁיעִי. וְאֶת הַאַחַד עָשָׂר:

ד מי שפדר בנזיר. והלך להביא את בהמתו ומצאה
שנגנבה. אם עד שלא נגנבה בהמתו נזיר. הרי זה נזיר.
ו אם משגנבה בהמתו נזיר. אינו נזיר. וזה טעות טעה נחום
המדי. בשללו נזירין מן הגולה. וממצו בית המקדש חרב.
אמר להם נחום המדי. אלו הייתם יודעים شبית המקדש
עתיד לחרב הייתם נזירים. אמרו לו לא. והתרן נחום
המדי. וכשהבא הדבר אצל חכמים אמרו לו. כל שנזר עד
שלא חרב בית המקדש נזיר. ומשחרב בית המקדש אינו
נזיר:

ה היו מהלכין בדרך. ואחד בא בNEGDN. אמר אחד מהן.
הריני נזיר שהיה פלוני. ואחד אמר הריני נזיר שאין זה
פלוני. הריני נזיר שאחד מכם נזיר. שאין אחד מכם
נזיר. ושניכם נזירים. שבכלכם נזירים. בית שמאי אומרים
בולם נזירים. ובית הלל אומרים אינו נזיר. אלא מי שלא
נתקימו דבריו. ורבי טרפון אומר אין אחד מהם נזיר:

ו הרותיע לאחוריו אינו נזיר. רבי שמעון אומר יאמר. אם
היה בדברי הריני נזיר חובה. ואם לאו הריני נזיר גדבה:

ראה את הכווי. ואמר הריני נזיר שהיה מיה. הריני נזיר
שאין זה מיה. הריני נזיר שהיה בהמה. הריני נזיר שאין זה
בהמה. הריני נזיר שהיה מיה ובהמה. הריני נזיר שאין זה

לא חיה ולא בבהמה. הרי יני נזיר שאחד מכם נזיר. שאון אחד מכם נזיר. (שׁניהם נזירים.) שבלכם נזירים. הרי כלם נזירים:

פרק ו'

שלשה מינים אסורים בנזיר. הטמאה. והתגלחת.
והיוצא מן הגפן. וכל היוצא מן הגפן מצטרפין
זה עם זה. ואינו חייב עד שיأكل מן הענבים בזית. משנה
ראשונה עד שישטה רביות יין. רבינו עקיבא אומר אףלו
שרה פתו בין ויש בה כדי לאחר בזית חייב:

ב' וחיב על היין מפני עצמו. ועל הענבים בפני עצמו. ועל
החרצנים בפני עצמו. ועל הזגים בפני עצמו. רבוי אלעזר
בן עזריה אומר אינו חייב עד שיأكل שני חרצנים ויזן. אלו
הן המרצנים. ואלו הן הזגים. המרצנים אלו החיצונים.
הזגים אלו הפנימים. דברי רבוי יהודה. רבוי יוסף אומר
שלא תטעה בזוג של בהמה. החיצון זוג. והפנימי ענבל:

ג' סתם נזירות שלשים يوم. גלח או שגלהחו לסתים.
סותר שלשים يوم. נזיר שגלה בין בזוג בין בתער.
או שפסוף כל שהוא חיוב. נזיר חוף ומפסוף. אבל
לא סורק. רבוי ישמעאל אומר לא יחו באדמה. מפני
شمורת את השער:

ד נייר שהיה שותה יין כל היום. אין חיב אלא אחת.
 אמרו לו אל תשתה אל תעגתה והוא שותה חיב על
 כל אחת ואחת היה מגלה כל היום אין חיב אלא אחת.
 אמרו לו אל תגלה אל תעגה והוא מגלה חיב על כל
 אחת ואחת היה מטמא למתים כל היום אין חיב אלא
 אחת אמרו לו אל תעטמא אל תעטמא והוא מטמא חיב
 על כל אחת ואחת:

ה שלשה מניין אסורים בנזר הטומאה והתגלחת והיוצאים
 מן הגפן חומר בטמאה ובתגלחת מבויצא מן הגפן.
 שהטמאה והתגלחת סותרין והיוצאים מן הגפן אינם סותר.
 חומר בויצא מן הגפן מבטמא ובתגלחת שהיוצאים מן
 הגפן לא התר מבללו וטמא ותגלחת התרו מבללו.
 בתגלחת מצוה ובמת מצוה וחומר בטמאה מבתגלחת.
 שהטמאה סותרת את הכל. וחיבים עליה קרבן ותגלחת
 אינה סותרת אלא שלשים יום. ואין חיבין עליה קרבן:

ו תגלחת הטמאה בצד היה מזה בשלישי ובשביעי
 ומגלה בשבעי וمبיא קרבנותיו בשמיini. ואם גלה
 בשמיini מביא קרבנותיו בו ביום דברי רבי עקיבא אמר
 לו רבי טרפון מה בין זה למצורע אמר לו זה טהרתנו
 תליה בימיו. ומצורע טהרתנו תליה בתגלחתו. ואין
 מביא קרבנותיו אלא אם בן היה מעורב שימוש:

תגלחת הטהרה ביצה היה מביא שלוש בהמות חטאת עולה ושלמים ושות את השלמים ומגלה עליהם דברי רבי יהודה. רבי אליעזר אומר לא היה מגלה אלא על החטא שחתאת קודמת בכל מקום ואם גלה על אחת משלשותן יצא:

"רבנן שמעון בן גמליאל אומר הביא שלוש בהמות ולא פירש הראויה לחטאת תקרב חטאת לעולה תקרב עולה לשלמים תקרב שלמים היה נוטל שער ראש גורו. ומשליח תחת הדוד ואם גלה במדינה (לא) היה משליח תחת הדוד. בפה דברים אמורים בתגלחת הטהרה אבל בתגלחת הטמאה לא היה משליח תחת הדוד. רבי מאיר אומר הבעל משליח תחת הדוד חייז מן הטמא שבמדינה בלבד:

" היה מבשל את השלמים או שלוקו. הבהנו נוטל את הזרוע בשלה מן האיל. וחלת מצה אחת מן הסל. ורקיק מצה אחד. ונוטן על פפי הנזיר ומגינפו. ואחר כך התר הנזיר לשותות יין ולטמא למתרים. רבי שמעון אומר בין שנזרק עליו אחד מן הדים. התר הנזיר לשותות בין ולהטמא למתרים:

" גלה על הזבח ונמצא פסול. תגלחתו פסולה. זבחיו לא עלו לו. גלה על החטא שלא לשמה. ואחר כך הביא קרבנותיו לשמן. תגלחתו פסולה. זבחיו לא עלו לו. גלה

על העהולה ועל השלמים שלא לשמנן. ואחר בך הביא קרבנותיו לשמנן. תגלחתו פסולה וזבחיו לא עלו לו. רבי שמעון אומר אותו הזבח לא עלה לו. אבלשאר זבחים עלו לו. ואם גלח על שלשתן. ונמצא אחד מהן בשר. **תגלחתו בשורה. וביאשאר הזבחים:**

“מי שנורק עליו אחד מן הדמים. ונטה מא. רבי אליעזר אומר סותר את הבל. וחכמים אומרים יביאשאר קרבנותיו ויטהר. אמרו לו מעשה במרים התרמודית. שנורק עליה אחד מן הדמים. ובאו ואמרו לה על בתקה שהיתה מספנת. והלה ומצאה שמתה. ואמרו חכמים. **تبיאשאר קרבנותיה ותטהר:**

פרק ז

בָּהִזְנֵזֶר. אין מטמאין בקרוביהו אבל מטמאין למת מצוה. היז מהלבין בדרכך ומצאו מת מצוה. רבי אליעזר אומר יטמא בהז נזיר אבל יטמא נזיר. וחכמים אומרים יטמא נזיר אבל יטמא בהז נזיר. אמר להם רבי אליעזר יטמא בהז שאינו מביא קרבן על טמאתו. אבל יטמא נזיר שהוא מביא קרבן על טמאתו. אמרו לו יטמא נזיר שאין קדושתו קדושת עולם. אבל יטמא בהז שקדושתו קדושת עולם:

ב על אלו טמאות הנזיר מגלה. על המת. ועל בזית מן המת. ועל בזית נצל. ועל מלא תריד רקב. על השדרה

ועל הַגְּלָגָלֶת וְעַל אָבָר מִן הַמֶּתֶת . וְעַל אָבָר מִן הַחַי שִׁישׁ
עַלְיוֹ בְּשֶׂר בָּרָאוי . וְעַל חַצֵּי קָב עֲצָמוֹת . וְעַל חַצֵּי לֹוג דָם .
וְעַל מַגְעָנוֹ וְעַל מַשְׁאוֹן . וְעַל אֲהַלּוֹן . וְעַל עַצְם בְּשֻׁעָרָה . וְעַל
מַגְעָנוֹ וְעַל מַשְׁאוֹן . עַל אַלּוֹ הַנְּזִיר מַגְלָח וּמַזָּה בְּשָׁלִישִׁי
וּבְשִׁבְיעִי . וְסֹתֶר אֶת הַקּוֹדְמִים . וְאַינוֹ מַתְחִיל לִמְנוֹת אֶלָּא
עד שִׁיטָה ר . (ומביא את קרבנותיו):

אָבָל הַסְּכָבוֹת . וְהַפְּרָעוֹת . וּבֵית הַפְּרָסָט . וְאֶרְץ הַעֲמִים .
וְהַגְּלָל . וְהַדְּפָק . וְרַבִּיעִית דָם . וְאֲהַל . וְרוֹבָע עֲצָמוֹת . וּכְלִים
הַנּוֹגָעים בַּמֶּת . וַיְמִי סְפָרוֹ . וַיְמִי גָּמָרוֹ . עַל אַלּוֹ אֵין הַנִּזְרָא
מַגְלָח וּמַזָּה בְּשָׁלִישִׁי וּבְשִׁבְיעִי . וְאַינוֹ סֹתֶר אֶת הַקּוֹדְמִים .
וּמַתְחִיל וּמַזָּה מִיד . וּקְרָבוֹן אֵין לוֹ . בְּאֶמֶת (אמרו) יַמִּי הַזְבָּן
וְהַזְבָּה . וַיְמִי הַסָּגָרָו שֶׁל מַצְזָרָע . הַרִּי אַלּוֹ עַולִין לוֹ :

ד אמר רבי אליעזר משוזם רבי יהושע על טמאה מון המת
שהנזיר מגלח עליה חייבין עליה על ביתאת מקדש . וכל
טמאה מון המת שאין הנזיר מגלח עליה אין חייבין עליה
על ביתאת מקדש . אמר רבי מאיר לא תהא זו קלה מון
השרץ . אמר רבי עקיבא דעתך לפני רבי אליעזר מה אם
עצמם בשעורה שאינו מטהמא אדם באهل . הנזיר מגלח על
מגעו ועל משאו . ربיעית דם שהוא מטהמא אדם באهل .
אין דין שישאה הנזיר מגלח על מגעה ועל משאה . אמר
לי מה זה עקיבא . אין דעתך באן מקל וחומר . וכשבאתי
והרצתי דברים לפני רבי יהושע . אמר לי יפה אמרת .
אלא בן אמרו הילכה :

פרק ח

שנִי גּוֹרִים שֶׁאָמַר לְהֵן אֶחָד רְאִיתִי אֶחָד מִכֶּם שֶׁגַּטְמָאָה וְאַיִן יוֹדֵעַ אֵיזֶה מִכֶּם מְגֻלְחִין וּמְבִיאִין קָרְבָּנו טָמָאָה וְקָרְבָּנו טָהָרָה וְאָמַר אָם אֲנִי הָוָא הַטְמָא קָרְבָּנו טָמָאָה שְׁלִי וְקָרְבָּנו טָהָרָה שְׁלִדָּה וְאָם אֲנִי הָוָא הַטְהָזָר קָרְבָּנו טָהָרָה שְׁלִי וְקָרְבָּנו טָמָאָה שְׁלִדָּה וְסּוּפְרִין שֶׁלְשִׁים יוֹם וּמְבִיאִין קָרְבָּנו טָהָרָה וְאָמַר אָם אֲנִי הָוָא הַטָּמָא קָרְבָּנו טָמָאָה שְׁלִי וְקָרְבָּנו טָהָרָה שְׁלִדָּה וְזֹה קָרְבָּנו טָהָרָתִי וְאָם אֲנִי הָוָא הַטְהָזָר קָרְבָּנו טָמָאָה שְׁלִדָּה וְזֹה קָרְבָּנו טָהָרָתִךְ מַת אֶחָד מִהְןָן אָמַר רְבִי יְהוֹשֻׁעַ יְבָקֵשׁ אֶחָד מִן הַשּׂוֹק שְׁיִזְזָר בְּנֵגְדוֹ בְּנֵזִיר וְאָמַר אָם טָמָא הִיִּתִי הַרִּי אַתָּה נֵזִיר אַתָּה נֵזִיר מִיד וְאָם טָהָזָר הִיִּתִי הַרִּי אַתָּה נֵזִיר אַחֲר שֶׁלְשִׁים יוֹם וּסּוּפְרִין שֶׁלְשִׁים יוֹם וּמְבִיאִין קָרְבָּנו טָמָאָה וְקָרְבָּנו טָהָרָה וְאָמַר אָם אֲנִי הָוָא הַטָּמָא קָרְבָּנו טָמָאָה שְׁלִי וְקָרְבָּנו טָהָרָה שְׁלִדָּה וְאָם אֲנִי הָוָא הַטְהָזָר קָרְבָּנו טָהָרָה שְׁלִי וְקָרְבָּנו טָמָא בְּסֶפֶק וּסּוּפְרִים שֶׁלְשִׁים יוֹם וּמְבִיאִין קָרְבָּנו טָהָרָה וְאָמַר אָם אֲנִי (הָוָא) הַטָּמָא קָרְבָּנו טָמָאָה שְׁלִי וְקָרְבָּנו טָהָרָה שְׁלִדָּה וְזֹה קָרְבָּנו טָהָרָתִי וְאָם אֲנִי הָוָא הַטְהָזָר קָרְבָּנו טָהָרָה שְׁלִי וְקָרְבָּנו טָמָא בְּסֶפֶק וְזֹהו קָרְבָּנו טָהָרָתִךְ אָמַר לוֹ בָּן זֹמְא וּמִ שׁׂומְעַ לוֹ שְׁיִזְזָר בְּנֵגְדוֹ בְּנֵזִיר אלָא מְבִיא חֲטֹאת הָעוֹף וּעוֹלָת בְּהָמָה וְאָמַר אָם טָמָא הִיִּתִי הַחֲטֹאת מְחוּבָתִי וְהָעוֹלה גְּדָבָה וְאָם טָהָזָר הִיִּתִי הָעוֹלָה מְחוּבָתִי וְהַחֲטֹאת בְּסֶפֶק.

וסופר שלשים יום זומביה קרבנו טהרה ואומר אם טמא היותי העולה בראשונה גדבה וזוז חובה ואם טהור היותי העולה בראשונה חובה וזוז גדבה וזה שאמר קרבני אמר רבי יהושע נמצא זה מביא קרבנותיו לחצאים אבל הוזו לוי חכמים לבן זומא:

ב נזיר שהיה טמא בספק ומחלט בספק אבל בקדושים אחר ששים יום ושותה יין ומטהר למתים אחר מאה ועשרים יום שתולחת הנגע דוחה תגלחת הנזיר בזמן שהוא ורקאי אבל בזמן שהוא ספק אינה דוחה:

פרק ט

הגויים אין להם נזירות נשים ועבדים יש להן נזירות חמר בנשים מבעבדים שהוא כופה את עבדו ואני כופה את אשתו חמר בעבדים מבנשים שהוא מפר גדרי אשתו ואני מפר גדרי עבדו הפר לאשתו הפר עולמית הפר לעבדו יצא להחרות ומשלים נזירות עבר מנגניד פניו רבי מאיר אומר לא ישטה ורבי יוסי אומר ישטה:

ב נזיר שגלה ונודע לו שהוא טמא אם טמאה ידועה סותר ואם טמאת התהום אינו סותר אם עד שלא גלה בין כד ובין כד סותר בצד ירד לטבול במערה ונמצא מת צפ על פי המערה טמא נמצא משקע בקרקע

המְעָרָה. יָרַד לְהַקֵּר טָהוֹר. לְתַהֲר מִטְמָאָת מֶת. טָמָא.
 שְׁחִזְקַת טָמָא טָמָא. וְחִזְקַת טָהוֹר טָהוֹר. שְׁرֶגֶלים לְדָבָר:
 הַמּוֹצָא מִת בְּתִחְלָה מִשְׁכָּב בְּדָרְכֵו. נוֹטָלוּ וְאֵת תְּבוּסָתוֹ.
 מִצָּא שְׁנִים נוֹטָלוּ וְאֵת תְּבוּסָתוֹן. מִצָּא שֶׁלֶשֶׁה. אִם יִשְׁ
 בֵּין זֶה לְזֶה מִאַרְבָּע אַמּוֹת וְעַד שְׁמֹנָה. הַרְיָה זֶה שְׁבֻוגָה
 קְבָרוֹת. בּוֹדֶק הַיְמָנוֹ וְלֹהֲלוֹ עֲשָׂרִים אַמָּה. מִצָּא אַחֲד בְּסוֹף
 עֲשָׂרִים אַמָּה. בּוֹדֶק הַיְמָנוֹ וְלֹהֲלוֹ עֲשָׂרִים אַמָּה. שְׁרֶגֶלים
 לְדָבָר. שְׁאָלוּ מִתְּחִילָה מִצָּאוֹ. נוֹטָלוּ וְאֵת תְּבוּסָתוֹ:
 כִּי כָל סְפָק נְגָעִים בְּתִחְלָה טָהוֹר. עַד שֶׁלָּא נִזְקַק לְטָמָא.
 מִשְׁנָזְקַק לְטָמָא סְפָקוֹ טָמָא. בְּשֶׁבַע דָּרְכִים בּוֹדְקִין אֶת
 הַזְבָּח עַד שֶׁלָּא נִזְקַק לְזִיבָה. בְּמַאֲכָל. וּבְמַשְׁתָּה. בְּמַשָּׁא.
 וּבְקְפִיצָה. וּבְחַזְלִי. וּבְמַרְאָה. וּבְהַרְרוֹר. מִשְׁנָזְקַק לְזִיבָה
 אֵין בּוֹדְקִין אֹתוֹ. אַנְסּוֹ וּסְפָקוֹ וּשְׁכָבָת זָרָעּוֹ טָמָאיִן.
 שְׁרֶגֶלים לְדָבָר. הַמְּבָה אֶת חַבְירֹת וְאַמְדוֹהוּ לְמִתְהָ. וְהַקֵּל
 מִמָּה שְׁהִיה. וְלֹאָחָר מִפְאָן הַקְבִּיד וּמֶת. חַיְבָה. רַבִּי נְחַמֵּה
 אָזָּמֵר פָּטוּר. שְׁרֶגֶלים לְדָבָר:

ה נִזְרֵךְ הִיה שְׁמוֹאֵל כְּדָבֵר רַבִּי נְהֹרָא שְׁנָאָמֵר וּמוֹרָה לֹא
 יַעַלְהַ עַל רַאשֵּׁוֹ. נִאָמֵר בְּשִׁמְשׁוֹן מוֹרָה. וּנִאָמֵר בְּשִׁמְוֹאֵל
 מוֹרָה. מִה מוֹרָה הָאַמְוֹרָה בְּשִׁמְשׁוֹן נִזְרֵךְ. אֶפְיַי מוֹרָה
 הָאַמְוֹרָה בְּשִׁמְוֹאֵל נִזְרֵךְ. אָמֵר רַבִּי יוֹסֵי וְהַלֵּא אֵין מוֹרָה
 אֶלְלָא שֶׁל בָּשָׂר וְדָם. אָמֵר לוֹ רַבִּי נְהֹרָא וְהַלֵּא בְּבָר נִאָמֵר.

ויאמר שמואל איך אלך ושמע שאול והרגני שבר היה
עליו (מורא) שלبشر זדם: סליק

אחר השלמת כל מסכתא ומסכתא אמר זה שלש פעמים

ויעיל לשכחה בעורת השם יתרך.

הדרן עליך מסכת (פלוני) והדרך עלה. דעתך עליך מסכת (פלוני) ודעתך
עלון. לא נתנשי מינך מסכת (פלוני) ולא נתנשי מינן לא בעלמא הדין
ולא בעלמא דאתה:

ואחר כך אמר

יהי רצון מלפניך יי אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שֶׁתָּהָא תֹּרְתַּחַ אָוְמָנוּתֵנוּ
בְּעוֹלָם הַזֶּה וְתִהְיָה עָמָנוּ לְעוֹלָם הַבָּא. חנניה בר פפא. רמי בר פפא.
נחמן בר פפא. אחאי בר פפא. אבא מרוי בר פפא. רפאים בר פפא.
רכיש בר פפא. סרחה בר פפא. אדא בר פפא. דרו בר פפא:

הערב נא יי אֱלֹהֵינוּ אֵת דָבָרִי תֹּרְתַּחַ בְּפִינוּ וּבְפִיפִיות עַמְקָ בֵּית
ישראל וְנִיחַח אֲנָחָנוּ בָּלוּן וְצַאֲצָאָנוּ וְצַאֲצָאָי עַמְקָ בֵּית יִשְׂרָאֵל יְרָאֵי
שָׁמֶךָ וּלְזִמְדִי תֹּרְתַּחַ:

מאיבי תחכמוני מצותך כי לעולם היה לי:

יהי לבני תמים בחזקיד למען לא אבוש:

לעולם לא אשכח פקודיך כי בם חיתי:

ברוך אתה יהוה למדני חזקיך:

חותימת חלק שלישי מהמשנה

להודות להלל לשבח לפאר לזרום להדר ולנצח על כל דברי שירות
ומשבחות דוד בן ישע עבדך מشيخך: בעצתך תנחני ואחר בבוד
תקחני: והוא רחום יכפר עון ולא ישחת ותרבה להшиб אפו ולא
יעיר כל חמתו: אשורי הנבר אשר טיסרנו יה ומטורתך תלמדנו:
ואני בחסוך בטחתי גל לבי בשועתך אשירה לי כי גמל עלי: שוש
אשיש בי תגל נפשי באלה כי הלבישני בגדי ישע מעיל צדקה
יעטני בחתנו יכהן פאר וככלה תעודה כליה: ויבטהו בך יודעי שמא
כי לא עובתך דרישיך יהוה: שמחו בי וגלו צדיקים והרגינו כל ישראל
לב: ניר לרגלי דברך ואור לנתקתך: אודה כי עניתני ותהי לי לישועה:
ואומר השיר שהו הרים אומרם על הדוכן בכל יום

ביציאתו מבית המדרש אומר

モֹדֶה אַנְיָ לְפִנֵּיךְ יְיָ אֱלֹהִי שְׁשָׁמֶת חָלֻקִי מַיּוֹשְׁבֵי בֵּית הַמִּדְרָשׁ וְלֹא
שְׁשָׁמֶת חָלֻקִי מַיּוֹשְׁבֵי קְרֻנוֹת שְׁאַנְיָ מַשְׁכִּים וְהֵם מַשְׁכִּים אַנְיָ מַשְׁכִּים
לְדִבָּרִי תֹּרֶה וְהֵם מַשְׁכִּים לְדִבָּרִים בְּטַלִּים אַנְיָ עַמְלָ וְהֵם עַמְלִים
אַנְיָ עַמְלָ וּמַקְבֵּל שְׁכָר וְהֵם עַמְלִים וְאַיִם מַקְבְּלִים שְׁכָר אַנְיָ רַץ וְהֵם
רַצִּים אַנְיָ רַץ לְתִי הַעֲלָם הַבָּא וְהֵם רַצִּים לְבַאֲר שַׁחַת שְׁנָאָמָר וְאַתָּה
אֱלֹהִים תֹּרֶדֶם לְבַאֲר שַׁחַת אָנְשֵׁי דָּמִים וּמְרַמָּה לֹא יַחַצְוּ יְמִיהם וְאַנְיָ
אָבְטָח בָּךְ:

**תמ ונשלם ספר שלישי
שבחי תודה לאלהי ישע**